ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

ХУУЛЬ, ТОГТООЛ, ЗАРЛИГ, ШИЙДВЭР, ХУУЛИЙН ТАЙЛБАР

Монгол Улсын Их Хурлын хэвлэл

1998 оны 11-р сар №11/78/

ГАРЧИГ

1. МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

мад настан, түүнд үзүүлэх хөнгөлөлт, үйлчилгээний тухай
ульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай 1083
онгол Улсын иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хуульд
мэлт, өөрчлөлт оруулах тухай 1083
онгол Улсын иргэний цэргийн үүргийн болон цэргийн алба
гчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах
ай 1087
овсролын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай 1087
онгол Улсын шадрагийн байгууллагын тухай хуульд өөрчлөлт
руулах тухай 1088
агнуурын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай 1088
ль хүчингүй болсонд тооцох тухай 1089

2. МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

8 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын тухай
105 1090
агнуурын тухай хуульд нэмэлт оруулсантай холбогдуулан авах
а хэмжээний тухай № 107 1095

3. МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

НУ-ын иргэн Альберт Раширыг "Найрамдал" медалиар
агнах тухай № 162 1096
ржи Шимаг "Найрамдал" медалиар шагнах тухай № 164 1096
Уйлстэд Монгол Улсын хүний гавьяат эмч цол хүртээх
хай № 165 1097
Содномпил, Д. Цоодол нарыг "Алтан гадас" одонгоор
агнах тухай № 166 1097
дон, медалиар шагнах тухай № 167 1098
чин сайдыг томилж, чөлөөлөх тухай № 169 1099

16. Элчин сайдыг томилох тухай № 171
17. Элчин сайдыг томилж, чөлөөлөх тухай № 172
18. Алдо Коллеони-г "Алтан гадас" одонгоор шагнах тухай № 173
19. ОХУ-ын зарим иргэдийг шагнах тухай № 174
20. Зарим шүүхийн шүүгч, Ерөнхий шүүгчийг албан тушаалаас чөлөөлөх тухай № 177
21. Зарим хүмүүсийг шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалд томилох тухай № 178

4. МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

22. Хилийн зарим отряд, заставыг нэрэмжит болгох тухай № 169
23. Агентлаг байгуулах тухай № 172
24. Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагааны стратеги, бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөрийг зөвшөөрөх, тус яамны бүтцийг батлах тухай № 175
25. Нэмэгдсэн өртгийн албан татварт хамруулах тухай № 176
26. Зарим тогтоол, тогтоолын заалт хүчингүй болсонд тооцох тухай № 177
27. Ой тэмдэглэх тухай № 179
28. Дүрэм, журам батлах тухай № 181
29. 1999 оныг "Ахмадын жил" болгох тухай № 182
30. Говийн бүсийн аймгуудын малын тэжээлийн болон усан хангамжийг сайжруулах зарим арга хэмжээний тухай № 185
31. Дүрэм батлах тухай № 186
32. Журам батлах тухай № 188
33. Шагналын журам батлах тухай 191
34. Зөвлөл байгуулах, дүрэм батлах тухай № 192

5. МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЦЭЦИЙН ДҮГНЭЛТ

35. Монгол Улсын Татварын ерөнхий хууль, Хүн амын орлогын албан татварын тухай хуулийн зарим заалт Монгол Улсын Үндсэн хуулийг зөрчсөн эсэх талаарх маргааныг хянан шийдвэрлэсэн тухай № 07
36. Монгол Улсын өмгөөллийн тухай хуулийн зарим заалт Монгол Улсын Үндсэн хууль зөрчсөн эсэх талаарх маргааныг хянан шийдвэрлэсэн тухай № 08
37. УИХ-ын гишүүний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн холбогдох заалт, түүнийг үндэслэн гарсан УИХ-ын тогтоолууд Үндсэн хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 1 дэх заалтыг зөрчсөн эсэх тухай маргааны талаар № 09

6. МОНГОЛ УЛСЫН ДЭЭД ШҮҮХИЙН ТОГТООЛ

38. Эрүүгийн хуулийн 40 дүгээр зүйлийг зөв хэрэглэх тухай № 315
39. Шинээр илэрсэн нөхцөл байдлын улмаас шүүхийн шийдвэрийг дахин хянах тухай ИХШХШ тухай хуулийн зарим зүйл, хэсэг заалтыг тайлбарлах тухай № 318

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

Ахмад настан, түүнд үзүүлэх хөнгөлөлт, үйлчилгээний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын иргэний цэргийн үүргийн болон цэргийн албан хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай

Боловсролын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын цагдаагийн байгууллагын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай

Ан агнуурын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай

Хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

1998 оны 10 дугаар сарын 1-ний өдөр — Улаанбаатар хот

АХМАД НАСТАН, ТҮҮНД ҮЗҮҮЛЭХ ХӨНГӨЛӨЛТ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Ахмад настан, түүнд үзүүлэх хөнгөлөлт, үйлчилгээн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2 дахь заалтын "жилд" гэси дараа "хоёр удаа, гавьяат цолтон ахмад настанд гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл. Ахмад настан, түүнд үзүүлэх хөнгөлөлт, үйлчилгээн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 3 дахь заалтын эхэ "Гавьяат цолтон" 7 дугаар зүйлийн гарчиг, 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсги "Монгол Улсын баатар" гэсний дараа "хөдөлмөрийн баатар, ардын цолтс гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Ахмад настан, түүнд үзүүлэх хөнгөлөлт, үйлчилгээн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1 дэх заалтын "Хөдөлмөри баатар, ардын болон" гэснийг хассугай.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийн 1 дүгээр зүйлийг 1999 оны 1 дүгээр сар 1, бусад зүйлийн 1998 оны 11 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн тус тус даг мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — **Р. ГОНЧИГДОРЖ**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

1998 оны 10 дугаар сарын 2-ны өдөр — Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ИРГЭНИЙ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хуул 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт доор дурдсан агуулгатай 9, 10 дахь заалт, 4 хэсэг, 12 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэгт 7 дахь заалт, 12 дахь хэсэг тус нэмсүгэй:

1/7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 9, 10 дахь заалт:

"9/хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч малчин;

10/нийгмийн халамжийн тухай хууль тогтоомжийн дагуу нийгмийн ....жид хамрагдсан иргэн".

2/7 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэг:

"4.Эрүүл мэндийн даатгалтай иргэнд үзүүлэх эмнэлгийн тусламж, ...лэгээ шатлалаар журнатай тогтоосон жагсаалтын дагуу тусгай ....өрөд авсан төрийн болон холимог өмчийн, хувийн хэвшлийн ...ууллага үзүүлнэ. Жагсаалтыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн ...гааны төв байгууллага батална."

3/12 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийн 7 дахь заалт:

"7/яаралтай, амь насанд аюултай тохиолдлоос бусад үед эмнэлгийн ...ж, үйлчилгээний шатлалыг алгасан улсын хэмжээний үйлчилгээтэй ...ийг иргэн өөрөө сонгон хэвтэж эмчлүүлэх;"

4/12 дугаар зүйлийн 12 дахь хэсэг:

"12.Энэ хуулийн дагуу эрүүл мэндийн даатгалд даатгуулсан иргэнд ...н Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр эмнэлгийн байгууллагаас ...мж, үйлчилгээ үзүүлсэн нөхцөлд эмчилгээний зардлыг даатгалын ...эс төлнө.".

... дугаар зүйл. Монгол Улсын иргэний эрүүл мэндийн даатгалын ...ийн 6 дугаар зүйл, 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 6 дахь заалт, 8 дугаар ...ийн 1 дэх хэсгийн 2, 3 дахь заалт, 2 дахь хэсэг, 10 дугаар зүйлийн 1 дэх ... 12 дугаар зүйлийн 1,2,3,4 дэх хэсэг, 6 дахь хэсгийн 4, 5 дахь заалтын ... 10 дахь хэсэг, 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийг тус тус дор дурдсанаар ...өн найруулсугай.

1/6 дугаар зүйл:

"6 дугаар зүйл.Даатгалыг эрхлэх байгууллага

1/Иргэний эрүүл мэндийн заавал даатгуулах даатгалыг нийгмийн ...лын байгууллага эрхэлнэ. Сайн дурын, нэмэлт, давхар даатгалыг ...н бүх хэлбэрийн даатгалын байгууллага /цаашид "даатгагч" гэх/ ...к болно.

2/Даатгалыг эрхлэх байгууллага нь эрүүл мэндийн даатгалын ...гын улсын байцаагчтай байхаас гадна дэргэдээ магадлагаа-...лгээний алба, даатгалын эмнэлэгтэй байж болно.

3/Эрүүл мэндийн даатгалын хяналтын дүрмийг Засгийн газар ...на."

2/7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 6 дахь заалт:

"6/хүүхдээ 2 нас /ихэр бол 3 нас/ хүртэл нь өсгөн бойжуулж байгаа эх ...;"

3/8 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2, 3 дахь заалт:

"2/Энэ хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2-т заасан хувиараа ...өр эрхлэгчийн болон аж ахуйн нэгжийн эзний даатгалын хураамж ...т зохих орлогын хэмжээг татварын албанд гаргасан орлогын ...ийг үндэслэн тогтооно;

3/Энэ хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 4,9-т заасан

мэргэжлийн сургуульд суралцагч, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч мал
даатгалын хураамжаас өөрөө төлнө."

4/8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг:

"2.Энэ хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 3-10-т заа
даатгуулагч болон хорих ял эдэлж байгаа ялтны төлөх даатга
хураамжийн хэмжээг даатгалын зөвлөлийн саналыг үндэслэн хөдөлмөр
хөлсний доод хэмжээтэй уялдуулан Засгийн газар жил бүр тогтооно."

5/10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг:

"1.Даатгагч нь даатгуулагч болон эмнэлэг, эмийн сантай г
байгуулна. Гэрээнд даатгалын хураамж, түүнийг төлөх хугацаа, даатгал
иргэнд үзүүлэх эмчилгээ, үйлчилгээний юр төрөл, тоо хэмжээ, даатга
сангаас төлөх эмчилгээний төлбөрийн дээд хязгаар болон оролц
талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага, гэрээний нөхцөлийг тус тус тодор
тусгана. Гэрээг эрүүл мэндийн даатгалын орон нутаг дахь салбар зө
хянан баталгаажуулна."

6/12 дугаар зүйлийн 1, 2, 3, 4 дэх хэсэг:

"1.Даатгуулагчийн эмчилгээтэй холбогдсон хувьсах зар
/дулаан,цахилгаан, усны зардлаас бусад/-ын төлбөрийг үйлчлэх хүрэ
нэг даатгуулагчид ногдох зардлын нормоор тооцон аймаг, дүүргийн ту
зөвшөөрөл авсан төрийн болон холимог өмчийн, хувийн эмнэлэгт гэрэ
дагуу даатгалын байгууллагаас урьдчилан төлнө. Харин тогтмол зар
болон нэгдсэн бодлогоор төрийн албан хаагчийн цалинг нэмэгдү
шийдвэртэй холбогдон нэмж шаардагдах хөрөнгийг улсын төвлө
болон орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлнэ.

2.Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний нэг шатлалаас нөгөөд бо
хувийн эмнэлгээс төрийн болон холимог өмчийн эмнэлэгт даатгуу
эмнэлгийн заалтаар шилжин эмчлүүлэх тохиолдолд жагсаалтай төлбө
тарифыг эмнэлэг хоорондын тооцоонд хэрэглэнэ.

3.Энэ хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1,2-т за
даатгуулагч болон мэргэжлийн сургуульд суралцагч, хувиараа хөдө
эрхлэгч малчин, сайн дурын даатгуулагч эмнэлэгт хэвтэн эмчлүү
тохиолдолд нэг ор хоногийн эмчилгээний хувьсах зардал /ду
цахилгаан, усны зардлаас бусад/-ын 10 хувийг өөрсдөө хариуцан төлнө.

4.Энэ зүйлийн 1, 2, 3 дахь хэсэгт заасан эмчилгээний зардлын н
төлбөрийн хэмжээг даатгалын зөвлөлийн саналыг үндэслэн эрүүл мэн
асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, эмнэлгийн тусл
үйлчилгээний шатлалаар ялгавартай тогтооно."

7/12 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийн 4,5 дахь заалтын "а":

"4.Эмийн сангаас авсан эм /Зайлшгүй шаардлагатай э
жагсаалтад заасан эмийн үнийн тодорхой хэсгийг даатгагч нөхөн тө
Даатгалын сангаас нөхөн төлөх төлбөрийн хэмжээг даатгалын зө
тухай бүр тогтооно/;

а/улсын хэмжээний үйлчилгээтэй эмнэлгийн бүх төр
шинжилгээ;"

8/12 дугаар зүйлийн 8 дахь хэсэг:

"8.Энэ хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан даатгуулагчид ...л мэндийн байгууллагаас үзүүлэх эмчилгээний зардлын дээд хязгаарыг ...ийн газар жил бүр тогтооно. Засгийн газраас тогтоосон дээд хязгаараас ...ан зардлыг даатгуулагч өөрөө төлөх буюу сайн дурын нэмэлт ...галаар нөхөн төлүүлж болно."

9/12 дугаар зүйлийн 10 дахь хэсэг:

"10.Даатгалгүй иргэний эмчилгээний төлбөрийг дараах хэлбэрээр ...дон авна:

1/иргэн эрүүл мэндийн даатгалд даатгуулаагүй тохиолдолд түүнд ...рдлагатай эмнэлгийн тусламжийг үзүүлсний дараа эмчилгээний ...лын төлбөрийг бодит зардлаар тооцон өөрөөр нь төлүүлэх;

2/сайн дурын даатгуулагч дараалсан 12 сараас доошгүй хугацааны ...галын хураамж төлсөн нөхцөлд даатгалын сангаас эмчилгээний ...лын төлбөр хийлгэх эрх үүсэх."

10/15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг:

"1.Аж ахуйн нэгж, байгууллага, төсвийн захирагч даатгалын ...амжийг энэ хууль болон гэрээнд заасан хугацаанд шилжүүлээгүй бол уг ...амжийг нөхөн төлүүлж, хугацаа хэтрүүлсэн хоног тутамд төлбөл зохих ...амжийн 0.3 хувьтай тэнцэх алдангийг даатгагчид төлөх ба хэрэв ...лмөрийн хөлстэй сан, түүнтэй адилтгах орлогыг нуусан буюу хэмжээг ...санаатайгаар бууруулсан бол нуусан, бууруулсан орлогод ногдох ...амжийг нөхөн төлүүлж, мөн орлоготой тэнцэх хэмжээний алданги ...үүлнэ."

... дугаар зүйл. Монгол Улсын иргэний эрүүл мэндийн даатгалын ...ийн 4 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн "эмчлүүлэхэд гарсан" гэснийг ...үүлэхэд гарах", 8 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийн "1 дэх хэсгийн 3-8-д ...ан" гэснийг "1 дэх хэсгийн 3,5-8,10-т заасан", "улирал бүрийн эхний 14 ...ийг" гэснийг "сар бүрийн эхний 5 хоногт", 12 дугаар зүйлийн 5 дахь ...ийн "үнийн 50 хувийг" гэснийг "үнийн зохих хувийг" гэж, 6 дахь хэсгийн ...х заалтын "д"-г "в", "7" дахь заалтыг "8", 15 дугаар зүйлийг "14", 16 ...ар зүйлийг "15" болгон тус тус өөрчилсүгэй.

... дүгээр зүйл. Монгол Улсын иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хуулийн ...гаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн "; энэ хуулийн 8 дугаар зүйлийн 1 дэх ...ийн 3-т заасан малчны даатгалын хураамжийн 50-иас доошгүй хувьтай ...эх хэрнэгийг орон нутгийн төсөвт", "тус тус", 10 дахь хэсгийн "бүхэлд ...буюу хэсэгчлэн "гэснийг; 12 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийн 5 дахь ...тын "в", "г", "е", 6 дахь заалтын "в", "г", 14 дүгээр зүйлийг тус тус ...угай.

... дугаар зүйл. Энэ хуулийг 1999 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн ...ж мөрдөнө.

...ОНГОЛ УЛСЫН ИХ
...УРЛЫН ДАРГА **Р.ГОНЧИГДОРЖ**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

1998 оны 10 дугаар сарын 2-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ИРГЭНИЙ ЦЭРГИЙН ҮҮРГИЙН БОЛОН ЦЭРГИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Монгол Улсын иргэний цэргийн үүргийн бо цэргийн албан хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 28 ду зүйлийн 4 дэх хэсгийн "26 өдөр" гэснийг "15 өдөр", "30 өдри гэснийг "25 өдрийн" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 1999 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өд эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Р. ГОНЧИГДОРЖ**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

1998 оны 10 дугаар сарын 2-ны өдөр

Улаанбаатар хот

БОЛОВСРОЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Боловсролын тухай хуулийн 36 дугаар зүйлий дахь хэсгийн 2 дахь заалтын "21 өдөр" гэснийг "15 өдөр", "27 өдри гэснийг "33 өдрийн" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 1999 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өд эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Р. ГОНЧИГДОР**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

98 оны 10 дугаар
рын 2-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

МОНГОЛ УЛСЫН ЦАГДААГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын цагдаагийн байгууллагын тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн "26" гэснийг "15", "30 хоног" гэснийг "25 өдрийн" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 1999 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ
ХУРЛЫН ДАРГА Р. ГОНЧИГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

8 оны 10 дугаар
ын 9-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

АН АГНУУРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Ан агнуурын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт "... буга" гэсний дараа "халиун буга" гэж, 4 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэгт "гэдгэрийн арьс үс" гэсний дараа "ясан эвэр" гэж тус тус нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл. Ан агнуурын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэгт дурдсан агуулгатай 2 дахь өгүүлбэр нэмсүгэй:

"Үйлдвэрлэлийн технологийн дагуу бэлтгэж, боловсруулсан халиун ан цусан эврийг худалдахад энэ заалт хамаарахгүй."

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 1999 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ
ХУРЛЫН ДАРГА Р. ГОНЧИГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

1998 оны 10 дугаар сарын 9-ний өдөр

Улаанбаатар хот

ХУУЛЬ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн хоригийг хүлээн авсант холбогдуулан Төвбанк /Монголбанк/-ны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай 1998 оны 8 дугаар сарын 20-ны өдрийн хуулийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Р. ГОНЧИГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

: оны 10 дугаар ын 1-ний өдөр	Дугаар 105	Улаанбаатар хот

1998 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын тухай

Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

.Монгол Улсын Их Хурлын 1998 оны намрын ээлжит чуулганаар ахь асуудлыг хэлэлцүүлэхээр тогтоосугай:

Нэг.Төрийн байгуулалтын чиглэлээр:

1/а.Олон түмний мэдээллийн хэрэгслийн тухай хуулийн төсөл

б.Мэдээллийн эрх чөлөөний тухай хуулийн төсөл

2/ Сонгуулийн хуулийн төсөл

3/ Улс төрийн намуудын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах й хуулийн төсөл

4/Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай ийн төсөл

5/ Улсын Их Хурлын хуралдааны дэгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт лах тухай хуулийн төсөл

6/Засгийн газрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай ийн төсөл

7/Ерөнхийлөгчийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай ийн төсөл

8/ Төрийн өндөр албан тушаалтны ёс зүйн байдлын тухай хуулийн л

9/Улсын Их Хурлын хуралдааны дэгийн хуульд өөрчлөлт оруулах й хуулийн төсөл

Хоёр.Нийгмийн бодлогын чиглэлээр

10/Хөдөлмөрийн тухай болон түүнтэй холбогдох хуулийн төслүүд

11/Нийгмийн салбарын хувьчлалын тухай хуулийн төсөл

12/Нийгмийн халамжийн төрөлжсөн хуулийн төсөл

13/Төрөөс тэтгэврийн шинэчлэлийн талаар 2021 он хүртэл мтлах Үндсэн чиглэл, тэтгэврийн даатгалын шимтгэлийн нэрийн данс, гэй холбогдох хуулиудын төсөл.

Гурав.Эдийн засаг, төсвийн асуудлаар:

14/ Улсын төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн ~~хуулийн төсөл

15/Газар хувьчлах тухай хуулийн төсөл

16/Иргэний хувийн өмчийн газрын тухай хуулийн төсөл

17/Орон сууцны тухай ерөнхий хуулийн төсөл

18/Компанийн тухай хуулийн төсөл

19/ Санхүүгийн түрээсийн тухай хуулийн төсөл

20/Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн төсөл

21/а.Эдийн засгийн бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал

б.Монгол Улсын хүн амын нутагшилын байршил, хөгж ерөнхий төсөл

22/ Аялал, жуулчлалын тухай хуулийн төсөл

23/ Иргэн, хуулийн этгээд байгууллагуудаар аж ахуй эрхлэх хуулийн төсөл

24/1999 оны улсын төвлөрсөн төсвийн тухай хуулийн төсөл

25/Засгийн газрын үйл ажиллагааны тайлан

26/Эдийн засаг, нийгмийн 1999 онд хөгжүүлэх Үндсэн чиглэл

27/Төрөөс 1999 онд баримтлах мөнгөний бодлого

28/Иргэний нэхэмжийн тухай хуулийн төсөл

29/Төрөөс орон сууцны талаар баримтлах бодлого

30/ Орон сууц хувьчлах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт ор тухай хуулийн төсөл

31/Мөнгөн хадгаламж, төлбөр тооцоо, банкны зээлийн ажиллагааны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн тө

32/ Газрын төлбөрийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах хуулийн төсөл

33/Автотээврийн тухай хуулийн төсөл

34/Аж ахуйн үйл ажиллагааны бүртгэл, тусгай зөвшөөрлийн хуулийн төсөл

Дөрөв.Аюулгүй байдал, батлан хамгаалахын чиглэлээр:

35/ Батлан хамгаалах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах хуулийн төсөл

36/ Хилийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай ху төсөл

37/Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл

Тав.Хууль зүйн чиглэлээр:

38/ Эрүүгийн хуулийн шинэчилсэн төсөл

39/ Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн төсөл

40/Өмгөөллийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай ийн төсөл

41/Иргэний хэргийг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт, илөлт оруулах тухай хуулийн төсөл

42/Хувийн мөрдөлт, хамгаалалтын тухай хуулийн төсөл

43/Шүүхийн шийдвэр биелүүлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт лах тухай хуулийн төсөл

44.Захиргааны хариуцлагын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах й хуулийн төсөл

45/Шүүхийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн л

46/ Хүний эрхийн үндэсний комиссын тухай хуулийн төсөл

47/Сэжигтэн, яллагдагчийг албадан саатуулах, цагдан хорих тухай ийн төсөл

48/Захиргааны журмаар баривчлагдсан хүмүүсийг албадан лмөрлүүлэх тухай хуулийн төсөл

49/Зарим өвчтэй хүмүүсийг албадан эмчлэх, албадан лмөрлүүлэх тухай хуулийн төсөл

50/Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуульд нэмэлт, лөлт оруулах тухай хуулийн төсөл

51/Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл

52/Иргэний бүртгэлийн тухай хуулийн төсөл

Зургаа. Байгаль орчин, хөдөөгийн хөгжлийн асуудлаар:

53/ Кадастрын зураглалын тухай хуулийн төсөл

54/ Бусад

Засгийн газраас өргөн мэдүүлж, намрын чуулганаар хэлэлцүүлэхээр өрлөсөн хуулийн төслүүдийг 1998 оны 11 дүгээр сарын 15-ны дотор н Их Хуралд өргөн мэдүүлэхийг Засгийн газар /Ц.Элбэгдорж/-т асугай.

Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн бөгөөд Байнгын хороо, чуулганы іаанаар өмнө хэлэлцэж эхэлсэн хуулийн төслүүдийг намрын анаар хэлэлцэж бэлтгэл хангахыг Байнгын хороодын дарга нарт асугай.

Энэ тогтоолын хавсралтад дурдсан хуулийн төслүүдээс нэн яаралтай ігүй хэлэлцэх шаардлагатай бөгөөд боловсруулалтын хувьд бэлэн н төслүүдийг намрын чуулганаар хэлэлцүүлэх бэлтгэлийг хангахыг ын хороодын дарга нарт даалгасугай.

Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдаанаар тодорхой хугацаанд цэхээр хууль тогтоомжид заасан асуудлыг намрын ээлжит чуулганаар хайд нь хэлэлцэж байхаар тогтоосугай.

АРГА Р. ГОНЧИГДОРЖ

"Монгол Улсын Их Хурлын намры
ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудл
тухай" Улсын Их Хурлын 1998 оны
дугаар сарын 1-ний өдрийн 105 тс
тогтоолын хавсралт

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН 1998 ОНЫ НАМРЫН ЭЭЛЖИТ ЧУУЛГАНААР ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭХЭЭР БОЛОН ЧУУЛГАНЫ ХУГАЦААНД ӨРГӨН МЭДҮҮЛЭХЭЭР САНАЛ БОЛГОСОН ХУУЛЬ, ТОГТООЛЫН ТӨСЛИЙН ЖАГСААЛТ

Нэг. Нийгмийн бодлогын чиглэлээр:

1/Нөхөн олговрын хэмжээг шинэчлэн тогтоож байх тухай УИХ-тогтоолын төсөл

2/Тахир дутуу иргэдийн талаар төрөөс баримтлах бодлого

3/Иргэдэд ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох тухай үндэ хөтөлбөр

4/Биеийн тамир, спортын тухай хуулийн төсөл

5/Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн ту хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл

6/Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хуульд нэмэлт, өөрчл оруулах тухай хуулийн төсөл

7/Эрүүл мэндийн талаар төрөөс баримтлах бодлого

8/Соёлын тухай хуульд нэмэлт , өөрчлөлт оруулах тухай

9/Ном, хэвлэлийн тухай

Хоёр.Төрийн байгуулалтын чиглэлээр:

10/Лоббийн тухай хуулийн төсөл

11/Засаг, захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын ту хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл

12/ Орон нутгийн өөрөө удирдах байгууллагыг бэхжүүлэх ту шийдвэрийн төсөл

Гурав.Эдийн засаг, төсвийн чиглэлээр:

13/ Улсын төсвийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга

14/Үнэт цаасны тухай хуулийн төсөл

15/ Эрчим хүчний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах ту хуулийн төсөл

16/Төрийн өмчийг орон нутгийн өмчид шилжүүлэх тухай асуу /холбогдох хууль тогтоолын төсөл/

17/Радио, долгионы тухай хуулийн төсөл

18/Харилцаа, холбооны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах й хуулийн төсөл
19/Шударга бус өрсөлдөөнийг хязгаарлах тухай хуульд нэмэлт, ілөлт оруулах тухай хуулийн төсөл
20/Эдийн засгийн чөлөөт бүсийн тухай ерөнхий хуулийн төсөл
21/ Гадаадын зээл тусламжийг авах, зохицуулах тухай хуулийн төсөл
22/ Жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих тухай хуулийн төсөл
23/Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуульд нэмэлт, ілөлт оруулах тухай хуулийн төсөл
24/ Үнэлгээний үйл ажиллагааны тухай хуулийн төсөл
25/ ХАА-н даатгалын тухай хуулийн төсөл
26/Ажлын байр бий болгох үндэсний хөтөлбөр
27/ Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн төсөл
28/Бууны албан татварын хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай іийн төсөл
29/Татварын хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл
30/1997оны улсын төсвийн гүйцэтгэл
31/ Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт лах тухай хуулийн төсөл
32/Банк, санхүүгийн шинэтгэлийн талаар төрөөс баримтлах бодлого
33/Далай ашиглах тухай хуулийн төсөл

Дөрөв.Аюулгүй байдал, батлан хамгаалахын чиглэлээр:

34/ Улсын аюулгүй байдлын тогтолцооны тухай хуулийн төсөл
35/ Зэвсэгт хүчний ерөнхий штабын тухай хуулийн төсөл
36/ Монгол Улсын гадаад албаны тухай хуулийн төсөл
37/Иргэний хамгаалалтын даатгалын тухай хуулийн төсөл
38/Төрийн тусгай хамгаалалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт лах тухай хуулийн төсөл
39/Төрийн ордны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн төсөл

Тав.Хууль зүйн чиглэлээр:

адаад худалдааны арбитрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах й хуулийн төсөл
41/Цагдаагийн байгууллагын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга
42/Хамтын гэрээ, хэлэлцээрийн тухай хуулийн төсөл
43/Архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн шинэчлэн уулсан төсөл
44/Захиргааны шүүхийн тухай хуулийн төсөл
45/Зарим төрөлжсөн архивыг ашиглах журмын тухай хуулийн төсөл
46/Иргэний хуулийн төсөл

47/Галт зэвсгийн тухай хуулийн төсөл

48/Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн төсөл

49/Харуул хамгаалалтын тухай хуулийн төсөл

50/Зохиогчийн эрхийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тух хуулийн төсөл

51/Патентын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуули төсөл

Зургаа. Байгаль орчин, хөдөөгийн бодлогын асуудлаар:

52/ Газрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуули төсөл

53/Байгалийн гамшигийн даатгалын тухай хуулийн төсөл

54/ Хүнсний тухай хуулийн төсөл

55/ Амьтны тухай хуулийн төсөл

56/ Таримал ургамлын үр, сортын тухай хуулийн төсөл

57/ Бэлчээр, хадлангийн тухай хуулийн төсөл

58/Малын удмын сан, эрүүл мэндийг хамгаалах тухай хуульд нэмэ өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл

59/Усны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуули төсөл

60/Ойн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсө

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

1998 оны 10 дугаар сарын 9-ний өдөр	Дугаар 107	Улаанбаата хот

Ан агнуурын тухай хуульд нэм: орсонтой холбогдуулан авах ај хэмжээний тухай

Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Халиун бугыг агнах, ашиглахтай холбогдуулан Засгийн газар, түүн харьяа байгууллагуудаас гаргасан шийдвэрийг Ан агнуурын тухай хуу нэмэлт оруулах тухай хуульд нийцүүлэн өөрчлөхийг Засгийн га /Ц.Элбэгдорж/-т даалгасугай.

2.Халиун бугыг хамгаалах, өсгөн үржүүлэх, зохистой ашиглах үндэс хөтөлбөрийг 1998 оны 4 дүгээр улиралд багтаан боловсруулж, Улсын Хуралд өргөн мэдүүлэхийг Засгийн газар /Ц.Элбэгдорж/-т даалгасугай.

ДАРГА Р. ГОНЧИГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

8 оны 9 дүгээр
ын 24-ний өдөр | Дугаар 162 | Улаанбаатар хот

АНУ-ын иргэн Альберт Рашерыг "Найрамдал" медалиар шагнах тухай

Монгол Улсад дурангийн мэс засал үүсэн хөгжих эх суурийг илцаж, мэргэжлийн боловсон хүчнийг бэлтгэхэд оруулж байгаа ь нэмрийг нь үнэлж Америкийн Нэгдсэн Улсын Арканзас кийн Жоносбро хотын эмнэлгийн мэс заслын эмч Альберт иерыг "Найрамдал" медалиар шагнасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ **Н. БАГАБАНДИ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

3 оны 9 дүгээр
ын 28-ны өдөр | Дугаар 164 | Улаанбаатар хот

Иржи Шимаг "Найрамдал" медалиар шагнах тухай

Монгол Улсын түүх, соёлыг судлах, сурталчлах, Монгол-Чехийн рамдал, хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх үйлсэд оруулж байгаа хувь рийг нь үнэлж, Чех Улсын иргэн, монголч эрдэмтэн Иржи маг "Найрамдал" медалиар шагнасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ **Н. БАГАБАНДИ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

1998 оны 9 дүгээр сарын 28-ны өдөр | Дугаар 165 | Улаанбаа хот

Б. Үйлстэд Монгол Улсын х гавьяат эмч цол хүртээх тух

Эрүүл мэндийн байгууллагад олон жил идэвхи санаачилга бүтээлтэй ажиллаж, мэс заслын дэвшилтэт шинэ аргу эмчилгээний практикт нэвтрүүлэн, эх барих, эмэгтэйчүүдийн э судлалын эмнэлгийн нарийн мэргэжлийн тусламжийг чанаржуула оруулж байгаа хувь нэмрийг нь үнэлж Нийслэлийн клиникий дүгээр амаржих газрын тасгийн эрхлэгч, их эмч Бүрэнтөгс Үйлстэд Монгол Улсын хүний гавьяат эмч цол хүртээсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ | Н. БАГАБАНД

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

1998 оны 9 дүгээр сарын 28-ны өдөр | Дугаар 166 | Улаанба хот

Ч. Содномпил, Д. Цоодол н "Алтан гадас" одонгоор ша тухай

Эрүүл мэндийн байгууллагад олон жил үр бүтээлтэй ажил эхчүүд, эмэгтэйчүүдэд нарийн мэргэжлийн тусламж үзүүлэхэл ор байгаа хувь нэмрийг нь үнэлж Нийслэлийн клиникийн 1 д амаржих газрын их эмч Чогсомын Содномпил, эх ба Дуламсүрэнгийн Цоодол нарыг "Алтан гадас" одонгоор шагнасу

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ | Н. БАГАБАН

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

[illegible] оны 9 дүгээр [illegible]ын 29-ний өдөр	Дугаар 167	Улаанбаатар хот

Одон, медалиар шагнах тухай

[illegible]рүүлийг хамгаалах болон хуулийн байгууллагад олон жил үр [illegible]этэй ажиллаж байгаа дор дурдсан хүмүүсийг одон, медалиар [illegible]вэсугэй.

[illegible]ӨДӨЛМӨРИЙН ГАВЬЯАНЫ УЛААН ТУГИЙН ОДОНГООР:

[illegible]хаагийн Купул	-АУИС-ийн хэрэгэ Нийслэлийн эрүүл мэндийн эрүүлжүүлэлтийн [illegible]

"АЛТАН ГАДАС" ОДОНГООР:

[illegible]мсквын Цэдэндамба	- Баянхонгор аймгийн шүүхийн ерөнхий шүүгч
[illegible]лжирын Пүрэвдорж	- Нийслэлийн шүүхийн Ерөнхий шүүгч
[illegible]ангийн Чимэдцогзол	- Нийслэлийн шүүхийн шүүгч
[illegible]айлангийн Төрбат	- Улсын дээд шүүхийн шүүгч
[illegible]эрэнгийн Сайнбаяр	- Нийслэлийн шүүхийн шүүгч
[illegible]уламын Пунцаг	- Орхон аймгийн шүүхийн ерөнхий шүүгч
[illegible]урэвдоржийн Нэргүй	- Нийслэлийн Баянгол дүүргийн шүүхийн шүүгч
[illegible]асангийн Доржготов	- Улсын Ерөнхий прокурорын туслах бөгөөд II газрын дарга

ЦЭРГИЙН ГАВЬЯАНЫ ОДОНГООР:

[illegible]кильн Лхагва	- Дотоодын цэргийн 805 дугаар хорооны дэд дарга, дэд хурандаа

ХӨДӨЛМӨРИЙН ХҮНДЭТ МЕДАЛИАР:

[illegible]йнхүүгийн Наряд	- Халдварт өвчнөөс сэргийлэх төвийн халдвар судлаач их эмч

2. Далантайн Адъяажав	- Нийслэлийн Сүхбаатар дүүргийн Эрүүл ахуй, халдвар судлалын хяналтын албаны дарга
3. Дагвын Сэжидмаа	- Мон албаны хүнсний эрүүл ахуйч их эмч
4. Сумъяагийн Цэндсүрэн	- Нийслэлийн Хан-Уул дүүргийн Эрүүл ахуй, халдвар судлалын хяналтын албаны орчны эрүүл ахуйч их эмч
5. Гэлэгжилын Дагвадорж Далгэрбамба	- Өмнөговь аймгийн шүүхийн шүүгч
6. Өрлоогийн Ичинхорлоо	- Хөвсгөл аймгийн шүүхийн Тамгын хэлтсийн дарга
7. Цэвэгмэдийн Сумъяа	- Өмнөговь аймгийн шүүхийн ерөнхий шүүгч
8. Дамбын Данзандорж	- Улсын дээд шүүхийн шүүгч

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН
ЗАРЛИГ

1998 оны 10 дугаар сарын 5-ны өдөр Дугаар 169 Улаанбаатар хот

Элчин сайдыг томилох, чөлөөлөх тухай

1. Монгол Улсаас Ватикан Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Сүх-Очирын Болдыг тохоон томилсугай.

2. Өөр ажилд шилжсэнтэй холбогдуулан Ширчинжавын Юмжав Ватикан Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдын үүрэгт ажлаас чөлөөлсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

онд 10 дугаар
...н 16-ны өдөр

Дугаар 171

Улаанбаатар хот

Элчин сайдыг томилох тухай

...онгол Улсаас Бүгд Найрамдах Польш Улсад суух Онц бөгөөд ...н эрхт Элчин сайдаар Дашдаваагийн Чулуундоржийг тохоон ...лсугай.

...ОНГОЛ УЛСЫН
...РӨНХИЙЛӨГЧ

Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

онд 10 дугаар
...н 16-ны өдөр

Дугаар 172

Улаанбаатар хот

Элчин сайдыг томилох, чөлөөлөх тухай

Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Франц Улсад суух Онц бөгөөд ...н эрхт Элчин сайдаар Готовдоржийн Луузанг тохоон томилсугай.
Өөр ажилд шилжсэнтэй нь холбогдуулан Хасбазарын Бэхбатыг ... Найрамдах Франц Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин ...ын үүргэт ажлаас чөлөөлсүгэй.

...ОНГОЛ УЛСЫН
...РӨНХИЙЛӨГЧ

Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

1998 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдөр	Дугаар 173	Улаанбаата хот

Алдо Коллеони-г "Алтан гад
одонгоор шагнах тухай

Монгол улс, Итали Улсын худалдаа, эдийн засгийн болон со боловсролын салбарын хамтын ажиллагааг хөгжүүлэн өргөжүү Монгол Улсыг гадаадад сурталчлах, манай оронд хүмүүнлэгі тусламж үзүүлэх ажлыг зохион байгуулахад оруулж байгаа х нэмрийг нь үнэлж Итали Улсын иргэн, Итали-Монгол нийгэмлэгийн ерөнхийлөгч Алдо Коллеони-г "Алтан гадас" одонг шагнасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н. БАГАБАН

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

1998 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдөр	Дугаар 174	Улаанбаа хот

ОХУ-ын зарим иргэд
шагнах тухай

Монгол Улсын уул уурхайн салбарын боловсон хүчин бэлтг оруулсан байгаа хувь нэмрийг нь үнэлж Оросын Холбооны Ул иргэдийг шагнасугай.

"АЛТАН ГАДАС" ОДОНГООР:

Алексей Алексеевич Борисов	- ОХУ-ын Санкт Петербург хотын Уул уурхайн дээд сургуулийн зөвлөх

"НАЙРАМДАЛ" МЕДАЛИАР:

Зладимир Стефанович Інтвиненко	- Мөн сургуулийн захирал
Наталья Владимировна Пашкевич	- Мөн сургуулийн сургалт эрхэлсэн дэд захирал
Сергей Вадимович Густов	- Мөн сургуулийн гадаад харилцаа эрхэлсэн орлогч захирал

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

3 оны 10 дугаар
ын 26-ны өдөр Дугаар 177 Улаанбаатар хот

Зарим шүүхийн шүүгч, Ерөнхий шүүгчийг албан тушаалаас чөлөөлөх тухай

Монгол Улсын Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн саналыг үндэслэн галын Оюунчимэгийг Дорноговь аймгийн шүүхийн шүүгчийн, энлашийн Дуламсүрэнг Сүхбаатар аймгийн шүүхийн шүүгчийн, бын Галсанпунцагийг Хөвсгөл аймгийн шүүхийн шүүгч, Ерөнхий гчийн, Юнгэрэнгийн Ганбатыг Завхан аймаг дахь сум дундын тээр шүүхийн шүүгч, Ерөнхий шүүгчийн, Цэгмэдийн Дэлгэрмаат хан-Уул аймаг дахь сум дундын шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн н тушаалаас тус тус чөлөөлсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

1998 оны 10 дугаар сарын 26-ны өдөр

Дугаар 178

Улаанбаатар хот

Зарим хүмүүсийг шүүхийн Ерөнх шүүгчийн албан тушаалд томилох тухай

Монгол Улсын Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн саналыг үндэсл Юнгэрэнгийн Ганбатыг Завхан аймгийн шүүхийн шүүгч, Ерөнх шүүгчийн, Цэнд-Аюушийн Батхүүг Завхан аймаг дахь сум дундын дугаар шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн, Авирмэдийн Оюуныг Завх аймаг дахь сум дундын 1 дүгээр шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн алб тушаалд тус тус томилсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н. БАГАБАНД

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 9 дүгээр сарын 9-ний өдөр　　Дугаар 169　　Улаанбаатар хот

Хилийн зарим отряд, заставыг нэрэмжит болгох тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:
Улсын хилийг хамгаалах үйл хэрэгт гарамгай гавьяа байгуулсан хилчин дайчдын дурсгалыг мөнхжүүлэх зорилгоор Сэлэнгэ аймаг дахь Хилийн шалган нэвтрүүлэх отрядыг улсын баатар Ж.Нэхийтийн, Хилийн 6 дугаар отрядыг улсын баатар Д.Гуулингийн, Хилийн 5 дугаар отрядын 1 дүгээр заставыг улсын баатар Б.Тэгшээгийн, Хилийн 24 дүгээр отрядын 10 дугаар заставыг улсын баатар Э.Шийлэгийн, Хилийн 20 дугаар отрядын Ханхэгтийн 9 дүгээр заставыг улсын баатар Д.Даваадоржийн, Хилийн 1 дүгээр отрядын Даянгийн 3 дугаар заставыг улсын баатар Д.Намнангийн нэрэмжит тус тус болгосугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч　　**Ц.ЭЛБЭГДОРЖ**

Батлан хамгаалахын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч　　**Р.ОДОНБААТАР**

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 9 дүгээр сарын 9-ний өдөр　　Дугаар 172　　Улаанбаатар хот

Агентлаг байгуулах тухай

"Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийн тухай" Улсын Их Хурлын 1996 оны ... дүгээр тогтоолыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.Гэгээрлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээн "Гэгээрлийн хяналтын улсын алба", "Соёл, урлагий газар" гэсэн Засгийн газрын агентлагуудыг одоогий орон тоо, төсөвт багтаан тус тус байгуулсугай.

2.Боловсролын тухай хуулийн 31 дүгээр зүйл, Соёлы тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 3-заасныг хэрэгжүүлэх зорьлгоор Гэгээрлийн улсы хяналтын албаны дүрмийг хавсралтын ёсоор баталсугай.

3.Гэгээрлийн сайд Ч.Сайханбилэгт даалгах нь:

а/Агентлагийн тухай хууль батлагдан гарах хүртэ Соёл, урлагийн газрын түр дүрмийг батал мөрдүүлсугэй;

б/сэргээн засварлах урлаиг түүх, соёлын дурсгал зүйлийг бэхжүүлэх, сэргээн засварлах үүрэгтэйгээ одоогийн орон тоо, төсөвт нь багтаан шинээр зохис байгуулж Соёл, урлагийн газрын харьяан ажиллуулсугай.

4.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Боловсролы улсын хяналтын дүрэм батлах тухай" Засгий газрын 1995 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрийн 19 дүгээр тогтоол, "Соёлын өв хамгаалах төв байгуула тухай" Засгийн газрын 1995 оны 12 дугаар сарь 20-ны өдрийн 238 дугаар тогтоолыг тус тус хүчингү болсонд тооцсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч **Ц.ЭЛБЭГДОРЖ**

Гэгээрлийн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч **Ч.САЙХАНБИЛЭГ**

Засгийн газрын 1998 оны 1[illegible]
дугаар тогтоолын хавсра[illegible]

ГЭГЭЭРЛИЙН УЛСЫН ХЯНАЛТЫН АЛБАНЫ ДҮРЭМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.Гэгээрлийн улсын хяналтын зорилт нь боловсро[illegible] соёл, урлаг, шинжлэх ухаан, технологийн талаар[illegible] хууль тогтоомж, сургуулийн өмнөх болон бага, ду[illegible] боловсролын стандартын хэрэгжилтэд хяналт тав[illegible] биелэлтийг хангуулахад оршино.

2.Гэгээрлийн улсын хяналтыг улсын хэмжээнд Засгийн эрхи агентлаг-Гэгээрлийн хяналтын улсын алба дашид "Хяналтын алба" гэнэ), орон нутагт аймаг, йслэлийн улсын байцаагчид хэрэгжүүлнэ.

3.Хяналтын албаны дарга нь Гэгээрлийн улсын иалтын улсын ерөнхий байцаагч байна.

4.Хяналтын албаны даргыг Гэгээрлийн сайдын санал лгосноор Засгийн газар томилж, чөлөөлнө.

5.Хяналтын албанд ажиллах улсын ахлах байцаагч, сын байцаагчийг тус албаны даргын санал болгосноор гэгээрлийн сайд томилж, чөлөөлнө.

6.Аймаг, нийслэлийн Гэгээрлийн хяналтын улсын йцаагчийг Хяналтын албаны даргатай зөвшилцөн аймаг, йслэлийн Засаг дарга томилж, чөлөөлнө.

7.Гэгээрлийн улсын хяналтын байцаагч (цаашид айцаагч" гэнэ) нь сургалт, эрдэм шинжилгээ, соёл, лагийн талаар зохих мэдлэгтэй, хяналт шалгалтын лын дадлагатай байвал зохино.

8.Хяналтын алба нь зохих журмын дагуу үйлдсэн мга, тэмдэг, албан бичгийн хэвлэмэл хуудас рэглэнэ.

9.Хяналтын албаны үйл ажиллагаатай холбогдсон рдлыг улсын төсвөөс санхүүжүүлнэ.

Хоёр.Хяналтын албаны үүрэг, эрх

10.Гэгээрлийн улсын хяналтын алба нь дор дурдсан ргийг хэрэгжүүлнэ:

а/боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, технологийн лаархи хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих;

б/сургуулийн өмнөх болон бага, дунд боловсролын ндартын биелэлтийг шалгаж үнэлгээ өгөх;

в/сургуулийн өмнөх болон бага, дунд боловсролын уулгын стандартын хэрэгжилтийг үнэлэх сорил (тест)-q боловсруулан тэдгээрийн санг бүрдүүлэх;

г/түүх, соёлын дурсгалт зүйлийн улсын нэгдсэн ртгэл-мэдээллийн сан бүрдүүлэх;

д/түүх, соёлын дурсгалт зүйлийн хадгалалт, мгаалалтад хяналт тавьж, дутагдлыг арилгуулах;

е/Гэгээрлийн яамны шууд харьяа сургууль, йгууллагын төсөв, хөрөнгийн зарцуулалтад хяналт вьж, зөрчлийг арилгуулах;

ж/гэгээрлийн улсын хяналтын байцаагчийг бэлтгэ мэргэшүүлэх, орон нутагт ажиллаж байгаа улс байцаагчийг арга зүйн удирдлагаар хангах.

11.Гэгээрлийн улсын хяналтын алба нь дор дурдс эрх эдэлнэ:

а/холбогдох байгууллагын удирдлагатай тохиролц мэргэжлийн хүмүүсийг хяналт, шалгалтын ажилд тат оролцуулах;

б/шалгалтын мөрөөр авах арга хэмжээний тухай бол төлбөр, зөрчлийг арилгахтай холбогдсон хариу мэдээл шаардлагыг сургууль, байгууллага, аж ахуйн нэг иргэдэд тавьж хариу авах;

в/хууль тогтоомж зөрчин сургууль, цэцэрл байгууллан сургалт явуулсан бол түүний үйл ажиллага түр буюу бүрмөсөн зогсоох тухай асуудлыг боловсрол асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллаг аймаг, нийслэл, дүүргийн Засаг даргад тав шийдвэрлүүлэх;

г/хяналт, шалгалтаар илэрсэн зөрчил, дутагдал эрүүгийн гэмт хэргийн шинжтэй бол холбогдох хуу хяналтын байгууллагад асуудлыг тавьж шийдвэрлүүлэх;

д/улсын байцаагчийн тавьсан актыг батлах.

Гурав.Гэгээрлийн хяналтын байцаагчийн бүрэн эрх

12.Байцаагч дор дурдсан үүргийг хэрэгжүүлнэ:

а/байцаагч нь үйл ажиллагаандаа Монгол Улсын хуу тогтоомж, Засгийн газрын шийдвэр болон энэхүү дүрмі удирдлага болгоно;

б/байцаагч нь боловсрол, соёл, шинжлэх ухаа технологийн талаархи хууль тогтоомж, боловсрол стандартын хэрэгжилтийг хянаж шалгана;

в/түүх, соёлын дурсгалт зүйлийн хадгалалт, хамга лалтад хяналт тавьж, илэрсэн дутагдлыг арилгуулна.

13.Гэгээрлийн хяналтын улсын байцаагч дор дурд эрх эдэлнэ:

а/хяналт, шалгалт хийх явцад шаардлагатай тайлі мэдээ, судалгаа, тайлбар, тодорхойлолт зэргийг б гууллага, аж ахуйн нэгж, албан тушаалтнаас төлбөргүй гаргуулан авна;

б/холбогдох байгууллагатай нь тохиролцон з мэргэжлийн хүмүүсийг хяналт, шалгалтын ажилд та оролцуулна;

в/бүх шатны сургууль, цэцэрлэг, байгууллага, аж үйн нэгжийн зүгээс хууль тогтоомж зөрчин сургалт уулсан тохиолдолд сургалтыг зогсоох асуудлыг уг йгууллага буюу гэгээрлийн хяналтын улсын ерөнхий йцаагчид тавьж шийдвэрлүүлнэ;

г/хяналт, шалгалтын явцад илэрсэн зөрчил, дутагд- г таслан зогсоох, түүний шалтгаан, нөхцөлийг илгах талаар холбогдох байгууллага, аж ахуйн нэгж, бан тушаалтанд шаардлага тавьж хугацаатай үүрэг, элгавар өгч, биелэлтийн талаар хариу авах;

д/хууль тогтоомжийг ноцтой зөрчсөн сургууль, цэрлэг, байгууллага, аж ахуйн нэгжийн үйл иллагаа бүхэлд нь буюу хэсэгчлэн түр зогсоох.

14.Гэгээрлийн улсын хяналтын улсын байцаагч нь гэм руутай этгээдэд зохих хууль тогтоомжид заасан киргааны хариуцлага хүлээлгэнэ.

Дөрөв.Бусад зүйл

15.Гэгээрлийн улсын хяналтын алба, улсын байцааг- ин албан шаардлагыг байгууллага, аж ахуйн нэгж, бан тушаалтан хугацаанд нь биелүүлж, хариуг албан юр мэдээлж байх үүрэгтэй.

16.Шалгуулсан байгууллага, аж ахуйн нэгж, албан аалтан нь улсын байцаагчийн шийдвэрийг зөвшөөрөх- й тохиолдолд гомдлоо 10 хоногийн дотор гэгээрлийн зын ерөнхий байцаагчид гаргаж болно.

17.Гэгээрлийн улсын ерөнхий байцаагч нь гомдлыг ээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор хянаж идвэрлэнэ.

18.Гэгээрлийн улсын байцаагч үүрэгт ажлаа зохих юр биелүүлээгүй, хууль тогтоомж зөрчсөн бол түүнд лбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу хариуцлага ээлгэнэ.

-----oOo------

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

1998 оны 9 дүгээр сарын 16-ны өдөр — Дугаар 173 — Улаанбаатар хот

Олон улсын байгууллагуудын татвар, хандивын тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.Монгол Улсаас НҮБ, түүний төрөлжсөн зарим бай
гууллагын татвар, хандивыг төлөөгүйгээс хуримтлагдса
өрийг 1 дүгээр хавсралтад заасан журам, хугацаа
хэмжээний дагуу төлж барагдуулахыг Сангийн сайды
үүрэг гүйцэтгэгч Б.Батбаярт даалгасугай.

2.Улсын нэгдсэн төсвөөс татварыг төлж байх оло
улсын байгууллагуудын жагсаалтыг 2 дугаар хавсралты
ёсоор батлагсугай.

3.Олон улсын атомын энергийн агентлагаас авах тус
ламжийн шимтгэлийг цаашид тусламж авагч байгууллаг
өөрөө хариуцан төлж байхаар тогтоосугай.

4.Монгол Улсын нэгдэн орсон олон улсын зари
гэрээ, конвенцийн хэрэгжилтийн асуудлыг хэлэлцэ
хурал чуулганы тус улсад ногдох зардлын хэсгий
нэхэмжлэлийнх нь дагуу төлж байхыг Сангийн яаман
даалгасугай.

5.Монгол Улс шинээр олон улсын байгууллагад элсэх
олон улсын гэрээ, конвенцэд нэгдэж орохдоо түүний а
холбогдол, хамтын ажиллагааны үр ашиг, авч болс
тусламж зэргийг нарийн судалж, тооцохын хамт гишүүн
татварыг төлж байх эх үүсвэрийг Сангийн яамта
зөвшилцөн шийдвэрлүүлж байх, улсын нэгдсэн төсвөө
гаргах тохиолдолд энэ тухай Засгийн газрын шийдвэ
тухай бүр тусгаж байх нь зүйтэй гэж үзсүгэй.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч	Ц.ЭЛБЭГДОРЖ
Гадаад харилцааны сайдын үүрэг гүйцэтгэгч	Р.АМАРЖАРГАЛ
Сангийн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч	Б.БАТБАЯР

Засгийн газрын 1998 оны 173 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСААС ОЛОН УЛСЫН БАЙГУУЛЛАГУУДАД ТӨЛӨХ ТАТВАР, ХАНДИВЫН ӨР БАРАГДУУЛАХ ЖУРАМ, ХУГАЦАА, ХЭМЖЭЭ

Байгууллагын нэр	Нийт төлөх ёстой өр ам.доллар	Журам	1999 онд	2000 онд	2001 онд
НҮБ-ын Энхийг сахиулах хүчин	315.902,00	Үе шаттайгаар	110.000,00	105.000,00	104.902,00
Олон улсын атомын энергийн агентлаг	422.285,00	Үе шаттайгаар	150.000,00	150.000,00	122.285,00
Дубна дахь Цөмийн шинжилгээний институт	128.100,00	Үе шаттайгаар	60.000,00	68.100,00	
Цөмийн туршилтыг хоригло х Гэрээний байгууллага	5.630,00	Нэг удаагийнхаар	5.630,00		
Химийн зэвсгийн хоригло х байгууллага	17.200,00	Нэг удаагийнхаар	17.200,00		
Далайн ёроолын маргааныг шийдвэрлэх олон улсын шүүх	3.600,00	Нэг удаагийнхаар	3.600,00		
Далайн тээврийн олон улсын байгууллага	7.000,00	Нэг удаагийнхаар	7.000,00		
Ази, Африкийн хуулийн зөвлөлдөх хороо	32.150,00	Нэг удаагийнхаар	32.150,00		
НҮБ-ын Орчны хөтөлбөр	12.000,00	Нэг удаагийнхаар	12.000,00		
Арьсны өнгөөр ялгаварлан гадуурхах бүх хэлбэртэй тэмцэх хороо	1.753,00	Нэг удаагийнхаар	1.753,00		
БҮГД ДҮН	949.620,00		399.333,00	323.100,00	227.187,00

ТАЙЛБАР: Олон улсын эдгээр байгууллагад 1999, 2000, 2001 төлөх татварыг энд оруулаагүй болно.

Засгийн газрын 1998 оны 173 д
гаар тогтоолын 2 дугаар хавсра

ГИШҮҮНИЙ ТАТВАР, ХАНДИВЫГ НЬ УЛСЫН
НЭГДСЭН ТӨСВӨӨС ТӨЛӨХ ОЛОН УЛСЫН
БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ЖАГСААЛТ

1.Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага
2.НҮБ-ын Энхийг сахиулах хүчин
3.НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөр
4.НҮБ-ын Хүүхдийн сан
5.НҮБ-ын Хүн амын сан
6.НҮБ-ын Орчны хөтөлбөр
7.НҮБ-ын Боловсрол, шинжлэх ухаан, соёл байгууллага
8.Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага
9.Дэлхийн цаг уурын байгууллага
10.НҮБ-ын Хүнс, хөдөө аж ахуйн байгууллага
11.Хөдөө аж ахуйн хөгжлийн олон улсын сан
12.НҮБ-ын Үйлдвэр, хөгжлийн байгууллага
13.Дэлхийн худалдааны байгууллага
14.Олон улсын валютын сан
15.Дэлхийн банк
16.Азийн хөгжлийн банк
17.Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллага
18.Азийн хөдөлмөрийн бүтээмжийн байгууллага
19.Олон улсын атомын энергийн агентлаг
20.Дубна дахь Цөмийн шинжилгээний нэгдс институт
21.Олон улсын эрүүгийн цагдаагийн байгуулла ИНТЕРПОЛ
22.Дэлхийн гаалийн байгууллага
23.Олон улсын статистикийн институт
24.Ази, Номхон далайн бүсийн статистикі институт
25.Хавдар судлалын олон улсын төв
26.Мал, амьтны халдварт өвчний эсрэг тэмі олон улсын байгууллага
27.Цөмийн туршилтыг бүрэн хориглох ту: Гэрээний байгууллага
28.Химийн зэвсгийг хориглох байгууллага
29.Далайн ёроолын маргааныг шийдвэрлэх о улсын шүүх
30.Далайн тээврийн олон улсын байгууллага

31.Хянан шалгах дээд байгууллагуудын олон ...ын холбоо
32.Хянан шалгах дээд байгууллагуудын Азийн ...лбоо
33.Олон улсын парламентын холбоо
34.Ази, Номхон далайн орнуудын парламентуудын ...ын санчдын ассоциаци
35.Парламентуудын ерөнхий нарийн бичгийн дарга...ын ассоциаци
36.Олон улсын номын сангийн нийгэмлэг, ...гууллагуудын холбоо
37.Байгалийн гамшгийн аюулыг бууруулах Азийн ...ийн төв
38.Биологийн төрөл зүйлийг хамгаалах тухай ...венц
39.Зэрлэг амьтан ба ургамлын аймгийн ховордсон ...лийг олон улсын хэмжээнд худалдаалах тухай Конвенц
40.Уур амьсгалын өөрчлөлтийн тухай Конвенц
41.Олон улсын ач холбогдол бүхий ус, намгархаг ...ар, ялангуяа усны шувууд олноор амьдардаг орчны ...ай Конвенц
42.Ган, цөлжилттэй тэмцэх тухай НҮБ-ын Конвенц
43.Дэлхийн өвийн хороо
44.Олон улсын театрын байгууллага
45.Дэлхийн жуулчны байгууллага
46.Олон улсын үзэсгэлэнгийн товчоо

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

...998 оны 9 дүгээр ...арын 16-ны өдөр Дугаар 175 Улаанбаатар хот

Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагааны стратеги, бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөрийг зөвшөөрөх, тус яамны бүтцийг батлах тухай

...онгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:
... "Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагааны ...теги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн ...лбөр"-ийг хавсралтын ёсоор зөвшөөрсүгэй.

2. Гадаад харилцааны яамны зохион байгуулалт
бүтцийг дор дурдсанаар баталсугай:
а/ Бодлого төлөвлөлт, зохицуулалтын газар;
б/ Гадаад худалдаа, хамтын ажиллагааны газар;
в/ Төрийн захиргааны удирдлагын газар;
г/ Ёсолын хэлтэс;
д/ Улс төрийн газар;
е/ Олон улсын байгууллагын газар;
ж/ Эрх зүйн газар;
з/ Мэдээлэл, мониторингийн газар.

3. Гадаад бодлого, олон улсын харилцааны асуудла судалгаа хийх, хэвлэн нийтлэх үүрэг бүхий судалгаа төвийг Гадаад харилцааны яамны дэргэд байгуулах зүйтэй гэж үзсүгэй.

4. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Зар яамдын бүтцийг батлах тухай" Засгийн газрын 1996 о 8 дугаар сарын 7-ны өдрийн 182 дугаар тогтоолын дүгээр зүйлийн "а" заалтыг хүчингүй болсо тооцсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч **Ц.ЭЛБЭГДОРЖ**

Гадаад харилцааны сайдын үүрэг гүйцэтгэгч **Р.АМАРЖАРГАЛ**

Засгийн газрын 1998 оны 1
дугаар тогтоолын хавсра

ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ СТРАТЕГИ, БҮТЦИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ХӨТӨЛБӨР

1. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Оршил

Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагааны стратег бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр (цаашид "Хөтөлбө гэх)-т Гадаад харилцааны сайдын болон Засгийн газр Танхимын шийдвэрийг боловсруулан гаргаж, хэрэгжү лэхэд дараах чиглэлээр дэмжлэг үзүүлэх ү ажиллагааны стратеги, бүтцийн загварыг тодорхойлов:

- **стратегийн төлөвлөлт, бодлогын удирдамжаар хангах;**
- **төрийн захиргааны удирдлагаар хангах;**
- **зохицуулалтаар хангах;**
- **бодлогын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ (мониторинг) хийж, үр дүнд нь үнэлгээ өгөх;**

..2. Үндэслэл

:өтөлбөрийг дараахь бичиг баримтыг үндэслэн овсруулав:

- Улсын Их Хурлын 1996 оны 38 дугаар тогтоолоор зөвшөөрсөн *"Монгол Улсын төрөөс Засгийн газрын үйл ажиллагааны чиглэл, бүтцийн ерөнхий тогтолцооны өөрчлөлт, шинэчлэлийн талаар баримтлах бодлого"*-ны баримт бичиг;
- Засгийн газрын 1996 оны 205 дугаар тогтоолоор зөвшөөрсөн *"Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр"*;
- Засгийн газрын Удирдлагын хөгжлийн хөтөлбөрийн *"Төрийн захиргаа, төрийн албаны өөрчлөлт шинэчлэл"* бүрэлдэхүүн хэсгийн МОН/94/102 төслийн хүрээнд боловсруулсан *"Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагааны стратеги, бүтцийн ерөнхий загвар"* төслийн тайлан.

.3. Хууль тогтоомжийн орчин

Хөтөлбөрийг Монгол Улсын дор дурдсан хууль гоомжийн хүрээнд хэрэгжүүлнэ:

- **Үндсэн хууль;**
- **Засгийн газрын тухай хууль;**
- **Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль;**
- **Төрийн албаны тухай хууль;**
- **Олон улсын гэрээний тухай хууль;**
- **Бусад хууль тогтоомж.**

.4. Арга зүй

өтөлбөрийг боловсруулахдаа дараахь арга зүй болон ı улсын шилдэг туршлагыг хэрэглэв:

- өөрчлөлтийн удирдлагын арга зүй;
- үйл ажиллагаа (бизнес)-ны төлөвлөлт бо дахин инженерчлэлийн арга зүй;
- байгууллагын өөрчлөлтийн арга зүй.

1.5. Удирдлагын ерөнхий чиг үүргийн яамны үүрэг хариуцлагын хуваарь

Гадаад харилцааны яам нь Засгийн газрын удирдла ерөнхий чиг үүргийн яамны хувьд дараахь үү хариуцлага хүлээнэ:

- Засгийн газрын үйл ажиллагааны стратег хэрэгжүүлэх, Гадаад харилцааны сайд болон Засг газрын Тамгын бүх талын зөвлөлгөө, дэмж үзүүлэх;
- гадаад бодлого, нэгдсэн төлөвлөлт бо бодлого, төсвийн зарцуулалтын тэнцвэр, харил уялдаа холбоог хангах асуудалд Засгийн газар, яа өндөрлөгөөс өргөн хүрээтэй хандах, зөв зохис удирдах;
- Засгийн газрын гадаад харилцааны зөвлөх үүрэг хариуцлагыг хүлээх.

1.6. Стратегийн удирдлага, зохицуулалтын хэрэгцээний эх үүсвэр

Гадаад харилцааны яамны стратегийн удирдлага, зохицуулалтын хэрэгцээний эх үүсвэр:

Гадаад харилцааны яамны үндсэн үйлчлүүлэгч буюу эзэмшигч нь Гадаад харилцааны сайд, Засгийн газрын танхим байна.

Гадаад харилцааны яамны стратегийн удирдлага, зохицуулалт нь дээр дурдсан үйлчлүүлэгч буюу хэрэглэгчийн эрэлт хэрэгцээг хангахтай холбогдон үүсэх олон төрлийн нарийн түвэгтэй харилцааг зохицуулахад оршино.

Гадаад харилцааны яамны стратегийн удирдлага, зохицуулалтын хэрэгцээг хангах үйлчилгээний хүрээ, хэмжээ, хэлбэрийг тус яамнаас хэрэгцээний эх үүсвэр бүрээр тогтоон яамны зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжүүдийн зорилт, чиг үүрэг, төрийн албан хаагчдын ажлын байр (албан тушаал)-ны тодорхойлолтод нарийвчлан тусгаж хэрэгжүүлнэ.

2. ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ СТРАТЕГ

2.1. Үйл ажиллагааны стратегийн мөн чанар

Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагааны стратеги мөн чанар нь Засгийн газрын үйл ажиллагааны тэргүүл чиглэл, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбө Гадаад харилцааны сайдын эрхлэх асуудлын хүрээн зорилт, чиг үүргийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн Гада харилцааны сайдын үйл ажиллагаанд өндөр мэргэшлийн цаг үеэ олсон, шуурхай зөвлөлгөө, дэмжлэг үзүүлэх оршино.

2.2. Үйл ажиллагааны тэргүүлэх чиглэл

Гадаад харилцааны яам нь доор дурдсан ү ажиллагааны тэргүүлэх чиглэлтэй ажиллана:

- ⇒ **Монгол Улсын аюулгүй байдлын таат гадаад орчин бүрдүүлэх;**
- ⇒ **Монгол Улсын үндэсний хөгжилд таат гадаад орчин бүрдүүлэх;**
- ⇒ **Олон улсын хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх;**
- ⇒ **Иргэдийн эрх ашгийг хилийн чанад баталгаатай хангах.**

2.3. Үйл ажиллагааны эрхэм зорилго

Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагааны эрхэм зорилго

Монгол Улсын аюулгүй байдал, үндэсний хөгжилд олон улсын таатай гадаад орчин бүрдүүлэх

2.4. Үйл ажиллагааны стратегийн зорилт

Гадаад харилцааны яам нь эрхэм зорилгынхоо хүрэ доор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилт хэрэгжүүлнэ:

1. Гадаад бодлогын стратегийн төлөвлөлт, бодло удирдамжаар хангах;

2. Төрийн захиргааны удирдлагын манлайлл хангах;

3. Гадаад бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах;

4. Гадаад бодлогын хэрэгжилтэд хяналт-шинжил (мониторинг) хийх, үр дүнд нь үнэлгээ өгөх.

2.5. Үйл ажиллагааны гол зорилт

Гадаад харилцааны яам нь стратегийн зорилт тус рийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн дор дурдсан үйл иллагааны гол зорилтыг дэвшүүлэн ажиллана:

1. Үйл ажиллагааны стратегийн 1 дүгээр зорилтын рээнд:

1.1. Гадаад бодлогын стратегийн төлөвлөлт, длогын удирдамжаар хангах;

1.2. Үндэсний хөгжилд гадаад таатай орчин рдүүлэх бодлого боловсруулах.

2. Үйл ажиллагааны стратегийн 2 дугаар зорилтын рээнд:

2.1. Төрийн захиргааны удирдлагын манлайллыг нгах;

2.2. Хүний нөөцийн удирдлагын манлайллыг хангах;

2.3. Ёслолын үйлчилгээ үзүүлэх.

3. Үйл ажиллагааны стратегийн 3 дугаар зорилтын рээнд:

3.1. Хоёр талын харилцааны бодлогын хэрэгжилтийг хицуулах;

3.2. Олон талын хамтын ажиллагааны бодлогын рэгжилтийг зохицуулах;

3.3. Эрх зүйн бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах.

4. Үйл ажиллагааны стратегийн 4 дүгээр зорилтын рээнд:

4.1. Гадаад бодлогын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ онииторинг) хийх, үр дүнд нь үнэлгээ өгөх;

4.2. Мэдээллийн сан бүрдүүлэх, мэдээллээр үйлчлэх.

2.6. Үйл ажиллагааны зорилт

Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагааны гол зорилт с бүрийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааны рилтыг тус яам тодорхойлж хэрэгжүүлнэ.

2.7. Үйл ажиллагааны стратегийн загвар

Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагаа **(бизнес)-ны** ратегийн загварыг дор дурдсанаар тодорхойлж байна:

ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА (БИЗНЕС)-НЫ СТРАТЕГИЙН ЗАГВАР

3.ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БҮТЦИЙН ЕРӨНХИЙ ТОГТОЛЦОО, БҮТЭЦ

3.1. Бүтцийн ерөнхий тогтолцоо боловсруулахад баримтлах зарчим

Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагааны бүтцийн ерөнхий тогтолцоонд дараахь зарчмыг баримтлав:

1. *Засгийн газрын үйл ажиллагааны стратегитай уялдсан тухайн яамны стратегийн зорилтыг тусгасан байх зарчим;*

2. *Эрх мэдлийн ялгаа зааг нь тодорхой, итгэл хүлээхүйц байх зарчим* (бүтцийн нэгжүүд, тэдгээрийн удирдах албан тушаалын түвшин, нэр нь аль нэгж ямар асуудал эрхэлдэг, аль албан тушаал ямар эрх мэдэлтэй болохыг тодорхой мэдэж болохуйц байх, тэдгээрийн ажлын уялдаа, ажиллах чадвар нь итгэл хүлээхүйц байх);

3. *Үзэгдэхүйц үйлчилгээний болон стратегийн удирдлагын баримжаатай байх зарчим* (байгууллагын нэр, бүтцээс тухайн байгууллагын үйл ажиллагааны дүр төрх харагдахуйц байх, тухайлбал, яамны бүтцийн нэгжийн нэр нь түүний үйл ажиллагааны стратегийг тусгасан байх);

4. *Бүтцийн хувьд энгийн байх зарчим* (тухайн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргаас хамгийн доод нэгжээ хүртэл аль болох цөөн буюу гурваас дээшгүй шат дамжлагатай байх);

5. *Тэнцвэрийг хангах, хяналтын хүрээг тогтоох зарчим* (тухайн яамны үйл ажиллагааны стратеги, бүтэц хоёрын зөв зохистой тэнцвэрийг хангах замаар аль болох хялбар, удирдах, хянах боломжтой байх, үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг аль болохоор оновчтой бүлэглэх замаар бүтцийн ерөнхий тогтолцоог тогтоосон байх, энэ нь удирдлагын чиг үүрэг, хүн хүчний болон бусад нөөцийг зөв хуваарилан хэрэглэгчийнхээ хэрэгцээнд нийцсэн үйлчилгээ үзүүлэх боломжийг бүрдүүлсэн байх);

6. *Улс төрийн хувьд төвийг сахисан байх зарчим* (тухайн яамны төрийн захиргааны албан хаагч нь тухайн сайд, Засгийн газар (Танхим), бусад үйлчлүүлэгч буюу хэрэглэгчдэд улс төрийн

аливаа нөлөөлөлд автахгүй төвийг сахисан өндөр мэргэшлийн зөвлөлгөө, бүх талын дэмжлэг үзүүлэх);

7. Хангалттай чадавхи, бодитой үйл ажиллагааны зарчим (үйл ажиллагааны бүтцийн ерөнхий тогтолцооны загвар, бүтэц нь чадавхиа бүрэн дүүрэн илрүүлэхэд чиглэсэн хэрэгжихүйц бөгөөд ажиллах чадвартай байх).

3.2. Үйл ажиллагааны бүтцийн ерөнхий тогтолцооны загвар

Дээр дурдсан зарчим болон Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагаа **(бизнес)**-ны стратегийн загварыг үндэслэн тус яам нь дор дурдсан үйл ажиллагааны бүтцийн ерөнхий тогтолцоотой байна:

ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БҮТЦИЙН ЕРӨНХИЙ ТОГТОЛЦООНЫ ЗАГВАР

3.3. Гадаад харилцааны яамны бүтэц

Гадаад харилцааны яамны үйл ажиллагаа **(бизнес)**-ны стратегийн болон бүтцийн ерөнхий тогтолцооны загварыг үндэслэн тус яам доор дурдсан бүтэцтэй байна:

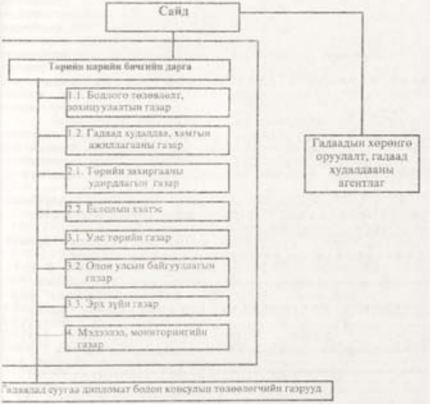

3.4. Бүтцийн нэгж, тэдгээрийн үндсэн үүрэг, чиг үүрэг

1. Гадаад бодлогын стратегийн төлөвлөлт, бодлогын дирдамжаар хангах асуудал эрхэлсэн бүтцийн нэгж, түүний үндсэн үүрэг, чиг үүрэг

Энэ нэгж нь үйл ажиллагааны стратегийн 1 дүгээр орилтын хүрээнд Гадаад харилцааны сайдын эрхлэх

асуудлын хүрээний стратегийн бодлого, төлөвлөгөө
хөтөлбөр боловсруулах үндсэн үүргийг хүлээж, гадаа
бодлогын урт, дунд, богино хугацааны стратегий
төлөвлөлт, бодлогын удирдамжаар хангах, үндэсни
хөгжлийн гадаад таатай орчныг бүрдүүлэх зэрэг чи
үүргийг хэрэгжүүлнэ.

Энэ нэгжийн үйл ажиллагаа нь Гадаад харилцаа
сайд, Засгийн газрын Танхимын үйл ажиллагааны ү
нөлөө, үр ашгийг дээшлүүлэхэд чиглэнэ. Энэ нь Гадаа
харилцааны сайд, Засгийн газрын Танхимын стратегий
төлөвлөлт, бодлогын удирдамжаар хангахтай холбогдсо
шийдвэр гаргах механизмд дэмжлэг үзүүлэх, Засгий
газрын гишүүн, Гадаад харилцааны сайдыг шаардлагата
мэдээлэл, өндөр мэргэшлийн, цаг үеэ олсон, шуурха
зөвлөлгөө, үйлчилгээ, бүх талын дэмжлэгээр ханга
замаар хэрэгжинэ.

Энэ нэгжээс үзүүлэх үйлчилгээний үндсэн хэрэглэг
нь Гадаад харилцааны сайд, Засгийн газрын Танхим бай
бөгөөд шууд бус хэлбэрээр энэ үйлчилгээг хэрэглэгч н
бусад яам, Засгийн газрын тохируулагч, хэрэгжүүлэг
агентлаг, нутгийн захиргааны байгууллага, аж ахуй
нэгж болон хэвлэл, мэдээлэл, төрийн бус байгууллага
ард иргэд байна. Энэ үйлчилгээг үзүүлэхэд оролцох го
түнш нь бусад яам байна.

2. Төрийн захиргааны удирдлагын асуудал эрхэлсэ
бүтцийн нэгж, түүний үндсэн үүрэг, чиг үүрэг

Энэ нэгж нь үйл ажиллагааны стратегийн 2 дугаа
зорилтын хүрээнд төрийн захиргааны удирдлагын боло
хүний нөөцийн удирдлагын манлайллыг хангах үндсэ
үүргийг хүлээж, яамны үйл ажиллагаанд удирдлагы
шилдэг тэргүүний туршлага, арга зүйг нэвтрүүлэх
хүний нөөцийн удирдлага, хөгжлийн асуудлы
шийдвэрлэх, ажлаа тайлагнах, хариуцлага тооцо
тогтолцоог хөгжүүлэх, ёслолын үйлчилгээ үзүүлэх зэр
үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

Энэ нэгжийн үйл ажиллагаа нь цомхон, чадварла
төрийн албан хаагч бүхий төрийн захиргааны мэргэшс
албаны хүчээр яамны тасралтгүй, хэвийн, жи
ажиллагааг хангахад чиглэнэ. Энэ нь Гадаад харилцаа
сайдад болон яамны аппаратад шийдвэр боловсруула
гаргах, хэрэгжүүлэхэд эрх зүйн болон дотоод үйлчилг
үзүүлэх, шаардлагатай мэдээлэл, зөвлөлгөө, дэмжлэгэ
хангах, удирдлагын соёл, чадавхийг дээшлүүлэ
тэргүүний арга барил, туршлагыг нэвтрүүлэх, төри

ахиргааны албан хаагчдыг сургаж хөгжүүлэх, тэдний йл ажиллагаа, мэргэшлийн түвшинг нь үнэлж дүгнэх, жиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах замаар эрэгжинэ.

Энэ нэгжээс үзүүлэх үйлчилгээний үндсэн хэрэглэгч ь Гадаад харилцааны сайд, яамны Төрийн нарийн ичгийн дарга, нэгжүүд, төрийн захиргааны албан аагчид байх бөгөөд шууд бус хэлбэрээр энэ үйлчилгээг эрэглэгч нь гадаадад суугаа дипломат болон консулын өлөөлөгчийн газар, бусад хэрэглэгч байна. Энэ йлчилгээг үзүүлэхэд оролцох гол түнш нь Сангийн яам, асгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, Төрийн захиргааны лбаны зөвлөл, боловсрол, сургалтын болон эрдэм инжилгээний байгууллага байна.

3. Бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах асуудал рхэлсэн бүтцийн нэгж, түүний үндсэн үүрэг, чиг үүрэг

Энэ нэгж нь үйл ажиллагааны стратегийн 3 дугаар орилтын хүрээнд гадаад бодлогын хэрэгжилтийг охицуулах үндсэн үүрэг хүлээж, хоёр талын харилцаа олон олон талын хамтын ажиллагааны бодлого, өтөлбөр, төслийн хэрэгжилт, тэрчлэн эрх зүйн одлогын хэрэгжилтийг зохицуулах, консулын харилцааг охицуулах, гадаад паспорт, виз олгохтой холбогдсон йлчилгээ үзүүлэх зэрэг үндсэн чиг үүргийг эрэгжүүлнэ.

Энэ нэгжийн үйл ажиллагаа нь Засгийн газар, Гадаад арилцааны сайдын бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах, одлого, төсвийн тэнцвэрт байдал, харилцан уялдаа олбоог хангахад чиглэнэ. Энэ нь төсөв, санхүүгийн элон бусад нөөцийг оновчтой хуваарилах замаар одлого хэрэгжүүлэхэд оролцож байгаа бүх байгуул-агатай түншийн харилцаа тогтоож, тэдний үйл ажилла-аг бодлого, төлөвлөгөө, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд иглүүлэн зохион байгуулах, зохицуулах замаар эрэгжинэ.

Энэ нэгжээс үзүүлэх үйлчилгээний үндсэн хэрэглэгч ь Гадаад харилцааны сайд, Засгийн газрын холбогдох охируулагч, хэрэгжүүлэгч агентлаг, дипломат болон онсулын төлөөлөгчийн газар байх бөгөөд шууд бус элбэрээр энэ үйлчилгээг хэрэглэгч нь төсвийн айгууллага, аж ахуйн нэгж, төрийн бус байгууллага, эгэд, манай улсад суугаа гадаадын дипломат болон онсулын төлөөлөгчийн газар, гадаад орон, олон улсын

байгууллага, бусад хэрэглэгч байна. Энэ үйлчилгээ үзүүлэхэд оролцох гол түнш нь бусад яам байна.

4. Мэдээлэл, хяналт-шинжилгээ (мониторинг), үнэлгээний асуудал эрхэлсэн бүтцийн нэгж, түүний үндсэн үүрэг, чиг үүрэг

Энэ нэгж нь үйл ажиллагааны стратегийн 4 дүгээр зорилтын хүрээнд гадаад бодлогын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ (**мониторинг**) хийх, үр дүнд нь үнэлгээ өгөх үндсэн үүргийг хүлээж, гадаад харилцааны бодлого, төлөвлөгөө, хөтөлбөр, төслийн хэрэгжилтийн явц байдалд хяналт-шинжилгээ (**мониторинг**) хийх, үр дүнд нь үнэлгээ өгөх, мэдээллийн сан бүрдүүлэх, мэдээллээр хангах зэрэг үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

Энэ нэгжийн үйл ажиллагаа нь яамны бодлого боловсруулах, түүний хэрэгжилтийг зохицуулах, төрийн захиргааны удирдлагын манлайллыг хангах үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэхэд чиглэнэ. Энэ н бодлого, төлөвлөгөө, хөтөлбөр, төслийн хэрэгжилт, ү дагаврыг ажиглах замаар яамны бүтцийн нэгжүүдийн болон бодлого боловсруулах, хэрэгжүүлэхэд оролцо байгаа бүх байгууллага, удирдах, гүйцэтгэх алба тушаалтны үйл ажиллагааг сайжруулахад чиглэсэ зөвлөлгөө, дэмжлэгээр цаг тухайд хангах замаа хэрэгжинэ.

Энэ нэгжээс үзүүлэх үйлчилгээний үндсэн хэрэглэг нь Гадаад харилцааны сайд, Төрийн нарийн бичгий дарга, яамны нэгжүүд, бусад яам, Засгийн газры холбогдох агентлаг, гадаадад суугаа дипломат боло консулын төлөөлөгчийн газар байх бөгөөд шууд бу хэлбэрээр энэ үйлчилгээг хэрэглэгч нь төрий холбогдох байгууллага, бусад хэрэглэгч байна. Эн үйлчилгээг үзүүлэхэд оролцох гол түнш нь Засгий газрын Хэрэг эрхлэх газар, хэвлэл, мэдээлэл, эрдэ шинжилгээний байгууллага байна.

---ooOoo---

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 9 дүгээр сарын 23-ны өдөр | Дугаар 176 | Улаанбаатар хот

Нэмэгдсэн өртгийн албан татварт хамруулах тухай

Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 4 үгээр зүйлийн 5 дахь хэсэгт заасныг хэрэгжүүлэх
орилгоор Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр бараа,
үтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, борлуулах, ажил гүйцэтгэх,
йлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагаа эрхэлж буй нэмэгдсэн
ртгийн албан татвар ногдох борлуулалтын жилийн
рлого нь 15 сая төгрөгөөс дээш өмчийн бүх төрөлд
амаарагдах аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийг 1998
ны 7 дугаар сарын 1-ний өдрөөс эхлэн нэмэгдсэн
ртгийн албан татварт хамруулсугай.

2.Үйл ажиллагааны онцлогийг харгалзан аялал,
уулчлал эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 2000
ны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн нэмэгдсэн
ртгийн албан татварт хамруулсугай.

3.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Худалдааны
лбан татварын тухай" Засгийн газрын 1992 оны 12
угаар сарын 31-ний өдрийн 87 дугаар тогтоол, "Монгол
лсын 1994 оны төсвийн гүйцэтгэлийг хангах талаар
вах зарим арга хэмжээний тухай" Засгийн газрын 1994
ны 6 дугаар сарын 27-ны өдрийн 119 дүгээр тогтоолын
4 дэх заалт, "Худалдааны албан татвар ногдуулах,
элөх, тайлагнах журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах
ухай" 1995 оны 5 дугаар сарын 18-ны өдрийн 72 дугаар
огтоол, "Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай" 1997
ны 5 дугаар сарын 28-ны өдрийн 127 дугаар тогтоолыг
ус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

Сангийн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — Б.БАТБАЯР

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 9 дүгээр сарын 23-ны өдөр Дугаар 177 Улаанбаатар хот

Зарим тогтоол, тогтоолын заалт хүчингүй болсонд тооцох тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:
Худалдааны албан татварын хууль хүчингүй болсонтой холбогдуулан хавсралтад дурдсан Засгийн газрын тогтоол, тогтоолын заалтыг хүчингүй болсон тооцсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч **Ц.ЭЛБЭГДОРЖ**

Сангийн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч **Б.БАТБАЯР**

Засгийн газрын 1998 оны 17 дугаар тогтоолын хавсрал

ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ЗАРИМ ТОГТООЛ, ТОГТООЛЫН ЗААЛТЫН ЖАГСААЛТ

1."Худалдааны албан татвараас чөлөөлөх тухай 1993 оны 1 дүгээр сарын 15-ны өдрийн 1 дүгээр тогтоо
2."Худалдааны албан татвараас чөлөөлөх тухай 1993 оны 3 дугаар сарын 5-ны өдрийн 36 дугаар тогтоо
3."Импортын зарим нэрийн барааны гаалийн албан татварын хувь хэмжээг хөнгөлөх, зарим түүхий эд материалыг худалдааны албан татвараас чөлөөлөх тухай 1994 оны 1 дүгээр сарын 26-ны өдрийн 16 дугаар тогтоолын 1 дүгээр зүйл
4."Түлш, эрчим хүчний үйлдвэрүүдийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" 1994 оны 10 дугаар сарын 12-ны өдрийн 177 дугаар тогтоолын 2 дугаар зүйл.
5."Тогтоолын хавсралтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах худалдааны албан татвар ногдуулж байх тухай" 19 оны 1 дүгээр сарын 15-ны өдрийн 7 дугаар тогтоол.

6."Худалдааны албан татвар болон гаалийн татварын тухай" 1996 оны 9 дүгээр сарын 21-ний өдрийн 240 дүгээр тогтоол.

7."Булчин задрах гоц халдварт өвчинтэй тэмцэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" 1996 оны 10 дугаар сарын 21-ний өдрийн 255 дугаар тогтоолын 5 дугаар зүйл.

8."Худалдааны албан татвараас чөлөөлөх тухай" 1997 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдрийн 206 дугаар тогтоол.

9."Худалдааны албан татвараас чөлөөлөх тухай" 1997 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдрийн 207 дугаар тогтоол.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 9 дүгээр сарын 23-ны өдөр Дугаар 179 Улаанбаатар хот

Ой тэмдэглэх тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.Усны аж ахуйг бие даасан салбар болгон өргөжүүлсний 60 жилийн ойг 1998 оны 11 дүгээр сарын 18-ны өдөр тэмдэглэхийг Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч Н.Алтанхуягт зөвшөөрсүгэй.

2.Ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх ажлыг улс, орон нутгийн төсвөөс хөрөнгө гаргахгүйгээр зохион байгуулахыг Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч Н.Алтанхуяг, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт даалгасугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч Н.АЛТАНХУЯГ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдөр | Дугаар 181 | Улаанбаатар хот

Дүрэм, журам батлах тухай

Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлий 4, 17 дугаар зүйлийн 11 дэх хэсэгт заасныг үндэсл Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

"Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллагь дүрэм"-ийг 1 дүгээр, "Эрүүл мэндийн магадлан итгэмж лэх байгууллагын шинжээч сонгон шалгаруулах журам"-ь 2 дугаар, "Эмнэлгийн мэргэжилтэн эмчлэх, сувилах, т барих үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох, сунга журам"-ыг 3 дугаар, "Эрүүл мэндийн байгууллага магадлан итгэмжлэл олгох, сунгах журам"-ыг 4 дүгэ хавсралтын ёсоор тус тус батлсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — **Ц.ЭЛБЭГДОРЖ**

Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — **Ш.БАТБАЯР**

Засгийн газрын 1998 оны 181 дү гээр тогтоолын 1 дүгээр хавсра

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН МАГАДЛАН ИТГЭМЖЛЭХ БАЙГУУЛЛАГЫН ДҮРЭМ

Нэг.Нийтлэг зүйл

1.Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллага ү ажиллагаандаа Монгол Улсын хууль тогтоомж, энэх дүрмийг баримтална.

2.Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгуулла (цаашид "магадлан итгэмжлэх байгууллага" гэх) нь ү ажиллагааныхаа орлогоор санхүүжиж, бие даан ажилл ашгийн төлөө бус улсын байгууллага байна.

3.Эрүүл мэндийн байгууллагад магадлан итгэмжл (цаашид "итгэмжлэл" гэх), эмнэлгийн мэргэжилтэ

мчлэх, сувилах, эм барих үйл ажиллагаа явуулах өвшөөрөл (цаашид "зөвшөөрөл" гэх) олгох үүргийг рүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв айгууллагаас зөвшөөрөл авсан эрүүл мэндийн магадлан тгэмжлэх байгууллага гүйцэтгэнэ.

4.Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллага нь лсын хэмжээнд нэг байна.

Хоёр. Магадлан итгэмжлэх байгууллагын зорилго

5.Магадлан итгэмжлэх байгууллагын зорилго нь эрүүл эндийн байгууллагын тусламж, үйлчилгээний чанар, ехнологи, стандартын мөрдөлтөд шинжилгээ хийж, мнэлгийн мэргэжилтэнд эмчлэх, сувилах, эм барих үйл жиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох, энэ талаар дүгнэлт аргаж магадлан итгэмжлэхэд оршино.

Гурав.Магадлан итгэмжлэх байгууллагын бүтэц

6.Магадлан итгэмжлэх байгууллага нь энэ дүрмийн 5-заасан зорилгыг хэрэгжүүлэх чадвар бүхий зохион айгуулалтын бүтэцтэй байна.

7.Магадлан итгэмжлэх байгууллагын дэргэд Магадлан тгэмжлэх зөвлөл ажиллана.

8.Уг зөвлөл нь эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн эрийн захиргааны төв байгууллага, мэргэжлийн янагтын алба, анагаах ухааны сургалтын байгууллага, эргэжлийн нийгэмлэг, магадлан итгэмжлэх байгууллагын элөөлөл бүхий 9-11 хүний бүрэлдэхүүнтэй байна. агадлан итгэмжлэх зөвлөлийн ажиллах журам болон үүний бүрэлдэхүүнийг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн эрийн захиргааны төв байгууллага батална.

9.Магадлан итгэмжлэх зөвлөл нь итгэмжлэл, зөвшөө-эл олгох үйл ажиллагааг удирдан чиглүүлэх, хяналт авих, уг үйл ажиллагаатай холбогдон гарах санал, омдлыг хянаж шийдвэрлэх үндсэн чиг үүрэгтэй киллана.

10.Магадлан итгэмжлэх байгууллага нь итгэмжлэл, өвшөөрөл олгох чиг үүргийг хэрэгжүүлэх орон тооны элон орон тооны бус магадлан шинжлэх шинжээчтэй айна.

11.Магадлан итгэмжлэх байгууллага нь орон нутагт элбартай байж болно. Түүний бүрэлдэхүүнийг Магадлан

итгэмжлэх зөвлөлийн санал болгосноор тухайн аймгий Засаг даргын шийдвэрээр батална.

Дөрөв. Магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагаа

12.Магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагаа нь эрүү мэндийн тусламж, үйлчилгээнд жигд шаардлага, стандар хэрэглэх, бусдын нөлөөнд үл автах, шударга шийдвэ гаргаж байх зарчимд тулгуурлана.

13.Магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагаа нь нээлттэй ил тод байж, магадлан итгэмжлэлийн дүнг нийтэ мэдээлж байна.

14.Итгэмжлэл, зөвшөөрөл авахаар хүсэлт гаргаса эрүүл мэндийн байгууллага, эмнэлгийн мэргэжилтэн в Магадлан итгэмжлэх байгууллагад үйлчилгээний хөл төлнө. Үйлчилгээний зардлыг тооцох журмыг эрүү мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны тө байгууллага тогтооно.

15.Итгэмжлэл, зөвшөөрөл олгох үйл ажиллагаа тухайн байгууллага, хүмүүсийн хүсэлтийг үндэслэн саі дүрмын үндсэн дээр явуулна.

16.Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргаа ны төв байгууллага, орон нутгийн Засаг даргын Тамга газар шаардлагатай гэж үзвэл эрүүл мэндийн байгуул лага, эмнэлгийн мэргэжилтний талаар дүгнэлт гаргуула санаачилга гаргаж болно.

Тав. Магадлан итгэмжлэх байгууллагын үүрэг, эрх

17.Магадлан итгэмжлэх байгууллага нь дор дурдса үүрэгтэй:

а/эрүүл мэндийн байгууллагад магадлан итгэмжл олгох, сунгах;

б/эмнэлгийн мэргэжилтэнд эмчлэх, сувилах, эм бар үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох, сунгах;

в/эрүүл мэндийн байгууллагын түвшинг тодорхойл дүгнэлт гаргах;

г/итгэмжлэл, зөвшөөрөл авсан байгууллага, эмнэл гийн мэргэжилтний бүртгэл, мэдээллийн санг бі болгож, ажиллуулах;

д/орон нутгийн салбарыг мэргэжил, арга зүі удирдлагаар хангах;

е/магадлан итгэмжлэл авсан байгууллагуудад эмнэл-
ий тусламж, үйлчилгээний чанарыг дээшлүүлэх
хэлбэр хэрэгжүүлэхэд аргачлал, заавраар хангах;
ж/эрүүл мэндийн байгууллага, эмнэлгийн мэргэжилт-
 итгэмжлэл, зөвшөөрлийн асуудлаар лавлагаа өгөх,
ал, дүгнэлт гаргах;
з/итгэмжлэл, зөвшөөрөлтэй холбогдсон санал, гомд-
 хүлээж авч, шийдвэрлэх.
18.Магадлан итгэмжлэх байгууллага нь дор дурдсан
 эдэлнэ:
а/эрүүл мэндийн байгууллага, эмнэлгийн мэргэжилт-
с итгэмжлэл, зөвшөөрөл авахаар хүсэлт гаргаж
үлсэн шаардлага хангаагүй материалыг буцаах;
б/итгэмжлэл, зөвшөөрөл авахаар хүсэлт гаргасан
үл мэндийн байгууллага, эмнэлгийн мэргэжилтэн нь
элгийн тусламж, үйлчилгээний технологи, стандартын
рдлага болон мэдлэг, чадварын зохих түвшинг
гаагүй нөхцөлд итгэмжлэл, зөвшөөрөл олгохгүй байх;
в/итгэмжлэл, зөвшөөрөл олгох ажиллагааг боловс-
гүй болгох талаар санал боловсруулж, холбогдох
гууллагад тавих;
г/итгэмжлэл, зөвшөөрөлтэй холбогдох гэрчилгээ,
млэх, хаягийн загвар, бүртгэл судалгааны маягтыг
лан мөрдүүлэх;
д/эрхэлсэн асуудлаараа гадаад орон, олон улсын
гууллагатай харилцаж, тогтсон журмын дагуу гэрээ,
элцээр байгуулах, мэдээлэл солилцох;
е/магадлан итгэмжлэх байгууллагын шинжээчдийг
гон шалгаруулж ажиллуулах;
ж/итгэмжлэл, зөвшөөрлийг хууль тогтоомж, журмын
уу хүчингүй болгох.

Зургаа. Магадлан итгэмжлэх байгууллагад тавих шаардлага

9.Магадлан итгэмжлэх байгууллага нь дараахь
рдлагыг хангасан байна:
/магадлан итгэмжлэх байгууллагын удирдлага болон
гэжлийн шийдвэр гаргах албан тушаалтан нь
алаврын зэрэгтэй эмч, эм зүйч, менежер, хуульч,
йн засагч болон бусад шаардлагатай мэргэжил
эшсэн байх;
/дээрх албан тушаалтан нь эрүүл мэндийн тусламж,
илгээний технологи, стандартад шинжилгээ хийх,

эрүүл мэндийн байгууллагын түвшинг тодорхойлох эмнэлгийн мэргэжилтний мэдлэг чадварыг үнэлж дүгнэх энэ талаар судалгаа явуулж, дүгнэлт гаргах чадвартай мэргэшсэн, туршлагатай байх;

в/үйл ажиллагаа явуулах ажлын байр, шалгалт авах мэдээллийн сан ажиллуулах, судалгаа хийх, хэвлэл олшруулах болон бусад шаардлагатай техник хэрэгслээ хангагдсан байх;

г/холбогдох ном зүй, хууль эрхийн лавлагаа /номы сан/-тай байх.

Засгийн газрын 1998 оны 181 ду
гээр тогтоолын 2 дугаар хавсрал

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН МАГАДЛАН ИТГЭМЖЛЭХ БАЙГУУЛЛАГЫН ШИНЖЭЭЧ СОНГОН ШАЛГАРУУЛАХ ЖУРАМ

1.Магадлан итгэмжлэх байгууллагаас шинжээч сонго шалгаруулах тухай хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээ зарлана.

2.Шинжээч нь мэргэжлээрээ 8-аас доошгүй жи ажилласан, дадлага туршлагатай, мэргэшсэн, ёс зүй зөрчилгүй иргэн байна.

3.Шинжээчээр ажиллахыг хүсэгч нь дараахь материа лыг бүрдүүлж бүртгүүлнэ:

а/өргөдөл;

б/биеийн байцаалт;

в/иргэний үнэмлэх;

г/боловсролын диплом, мэргэжлийн үнэмлэхи хуулбар;

д/мэргэжлийн нийгэмлэгийн санал;

е/ёс зүйн хорооны дүгнэлт;

ж/байгууллагын тодорхойлолт.

4.Магадлан итгэмжлэх байгууллага нь шинжээчэ томилох эсэх тухай хариуг 21 хоногийн дотс шийдвэрлэнэ.

5.Магадлан итгэмжлэх байгууллага нь шинжээчэ ажиллах хүсэлт гаргасан хүмүүсийг мэргэжлийн бэлтгэ дадлага туршлага, мэдлэг чадвараар нь сонго шалгаруулж, шинжээчийн эрх олгоно.

6.Шинжээч нь эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээн технологи, стандартын мөрдөлт, эмнэлгийн мэргэжилтн мэдлэг, чадварын түвшинд үнэлгээ өгөх үүрэг хүлээнэ,

7.Шинжээчийн эрхийг 2 жилийн хугацаатай олгож, Магадлан итгэмжлэх байгууллагаас үнэмлэх олгоно.

Засгийн газрын 1998 оны 181 дүгээр тогтоолын 3 дугаар хавсралт

ЭМНЭЛГИЙН МЭРГЭЖИЛТЭНД ЭМЧЛЭХ, СУВИЛАХ, ЭМ БАРИХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛАХ ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ, СУНГАХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.Эмнэлгийн мэргэжилтэнд эмчлэх, сувилах, эм барих йл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл (цаашид "зөвшөөрөл" эх) олгох, түүний хугацааг сунгах, зөвшөөрлийг үчингүй болгох үйл ажиллагааг Эрүүл мэндийн тухай ууль, энэхүү журам болон бусад холбогдох хууль ортоомжоор зохицуулна.

2.Энэхүү журам Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр хүн мчлэх, сувилах, эм барих мэргэжлийн үйл ажиллагаа вуулах эмнэлгийн мэргэжилтэнд зөвшөөрөл олгоход ргэний харьяалал, өмчийн хэлбэр харгалзахгүйгээр амаарна.

Хоёр. Эмчлэх, сувилах, эм барих зөвшөөрөл олгох

3.Зөвшөөрлийг эмчлэх, сувилах, эм барих мэргэжлийн йл ажиллагаа явуулахыг хүссэн эмнэлгийн мэргэжилтэнд лгоно.

4.Зөвшөөрөл олгох мэргэжил, нарийн мэргэшлийн агсаалтыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн ахиргааны төв байгууллага батална.

5.Зөвшөөрлийг Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх айгууллага мэргэжлийн болон нарийн мэргэшлийн алгалт (цаашид "шалгалт" гэх) авсны үндсэн дээр лгоно.

6.Шалгалтыг олон сонголттой сорилоор авах ба алгалтын ерөнхий агуулгыг эрүүл мэндийн асуудал рхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага батална.

7.Шалгалт авах журмыг Эрүүл мэндийн магадлан тгэмжлэх байгууллага батална.

8.Олон сонголттой сорилыг эрүүл мэндийн асуудал рхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын баталсан гуулга дотор Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх

байгууллага нь мэргэжлийн нийгэмлэг, сургалтын байгууллагатай хамтран боловсруулна.

9.Шалгалт авах журам, шалгалтын агуулга, олон сонголттой сорилтой холбогдсон асуудлаар гарын авлагыг Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллагаас урьдчилан хэвлэж гаргана.

10.Эмнэлгийн мэргэжилтэн зөвшөөрөл авахаар хүсэлт гаргахдаа дараахь материалыг бүрдүүлнэ:

а/өргөдөл;

б/иргэний үнэмлэхийн хуулбар;

в/боловсролын диплом, мэргэжлийн үнэмлэхийн батлагдсан хуулбар;

г/биеийн байцаалт /батлагдсан маягтаар/;

д/4х6 хэмжээтэй зураг 2 хувь;

е/ажил олгогчийн санал, тодорхойлолт;

ж/мэргэжлийн нийгэмлэгийн тодорхойлолт.

11.Эмнэлгийн мэргэжилтэн материалаа бүрдүүлж эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллагын орон нутгийн салбарт өгнө.

12.Орон нутгийн салбар нь материалыг зохих шаардлага хангасан гэж үзвэл Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллагад шалгалт авах өдрөөс 2 сарын өмнө хүргүүлнэ.

13.Анагаах ухааны боловсрол олгох зөвшөөрөл бүхий сургууль болон төгсөлтийн дараахь нарийн мэргэшил олгох сургалт төгсөгчдийн материалыг сургалт явуулсан байгууллага бүрдүүлж Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллагад ирүүлнэ.

14.Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллага нь зөвшөөрөл авах хүсэлт гаргасан хүмүүст шалгалтанд орох зөвшөөрлийг, хэрэв татгалзсан бол үндэслэлээ орон нутгийн салбар, сургалтын байгууллагад 1 сарын дотор мэдэгдэнэ.

15.Шалгалтыг аймаг, нийслэлд тодорхой цагт нэгэн зэрэг авах бөгөөд шалгалт авах хугацааг 6 сарын өмнө товлон зарлана.

16.Шалгалтын дүнг үндэслэн зөвшөөрөл олгох, эсэх тухай шийдвэрийг шалгалт авч дууссанаас хойш нэг сарын дотор Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллагаас гаргана.

17.Зөвшөөрөл олгосныг баталгаажуулан гэрчилгээ олгоно.

18.Зөвшөөрөл олгох шалгалтад тэнцээгүй эмнэлгийн мэргэжилтэн сургалтад хамрагдсаны дараа дахин шалгалт өгөх эрхтэй.

Гурав.Зөвшөөрлийн хугацааг сунгах

19.Зөвшөөрлийг 5 жил тутамд сунгана. Зөвшөөрлийг тасралтгүй сургалтын кредит биелүүлсэн нөхцөлд сунгана.

20.Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын кредитийг зөвшөөрөл авсан тухайн мэргэжлийн дагуу төлөвлөгөө, хөтөлбөрийг нь эрх бүхий байгууллагын зүгээс баталсан мэргэжил дээшлүүлэх сургалт, семинарт оролцох, ном, эрдэм шинжилгээний бүтээл туурвих хэлбэрээр биелүүлнэ.

21.Гадаад оронд мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад оролцсон тохиолдолд кредитийг дотоодын сургалттай адилтган тооцно.

22.Тасралтгүй сургалтын кредитийг тооцох журмыг Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллагаас батлан гаргана.

23.Эмнэлгийн мэргэжилтэн нь кредитийн биелэлтийг жрон нутгийн салбарт жил тутам бүртгүүлнэ.

24.Зөвшөөрөл сунгахад дараахь материалыг бүрдүүлнэ:

а/мэргэжил дээшлүүлэх тасралтгүй сургалтын кредит биелүүлснийг гэрчлэх баримт бичгийн баталгаажуулсан хуулбар;

б/ажил олгогчийн тодорхойлолт;

в/зөвшөөрлийн гэрчилгээ.

Дөрөв.Зөвшөөрлийг хүчингүй болгох

25.Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан тохиолдолд мөн зүйлд заасан хугацаагаар эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын шийдвэрийн дагуу зөвшөөрлийг Магадлан итгэмжлэх байгууллага хүчингүй болгоно.

26.Зөвшөөрлийн хугацаа дууссан бөгөөд сунгуулаагүй бол зөвшөөрөл хүчингүй болсонд тооцогдоно.

27.Зөвшөөрөл энэхүү журмын 25-д заасан нөхцөлөөр хүчингүй болсон бол хүчингүй болгосон хугацаа нь дууссаны дараа, 26-д заасан нөхцөлөөр хүчингүй болсон

бол хугацаа харгалзахгүйгээр уг мэргэжилтэн зөвшөөре шинээр авах хүсэлтээ Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэ байгууллагад гаргаж болно.

Тав.Зөвшөөрөл авсан эмнэлгийн мэргэжилтний бүртгэл, мэдээлэл

28.Зөвшөөрөл авсан, сунгуулсан, зөвшөөрөл н хүчингүй болсон эмнэлгийн мэргэжилтний тухай мэдээл лийг Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллагы мэдээллийн санд бүртгэж, нийтэд тухай бүр мэдээлнэ.

29.Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллага н зөвшөөрөл олгох, сунгах, хүчингүй болгохтой холбоо тойгоор эмнэлгийн мэргэжилтний ёс зүйн хороо, мэргэж лийн хяналтын алба, хуулийн болон бусад байгууллага хувь хүмүүсээс ирүүлсэн албан ёсны мэдээллий бүртгэж, холбогдох лавлагаа өгнө.

Засгийн газрын 1998 оны 181 ду гээр тогтоолын 4 дүгээр хавсрал

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГАД МАГАДЛАН ИТГЭМЖЛЭЛ ОЛГОХ, СУНГАХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.Эрүүл мэндийн байгууллагад магадлан итгэмжлэ (цаашид "итгэмжлэл" гэх) олгох, сунгах, хүчингү болгох үйл ажиллагаа Эрүүл мэндийн тухай хууль энэхүү журам болон бусад хууль тогтоомжос зохицуулна.

2.Итгэмжлэл нь түүнд заасан шатлал, чиглэлий эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг тухайн байгууллаг чанарын өндөр түвшинд үзүүлэх чадварыг төрөөс хүлээ зөвшөөрсний илэрхийлэл байна.

3.Итгэмжлэл нь уг байгууллагын өрсөлдөх чадвары нотолгоо, төрөөс санхүүгийн дэмжлэг авах баталгаа анагаах ухаан, сургалт, эрдэм шинжилгээний ажи эрхлэх итгэлцүүр болно.

Хоёр.Итгэмжлэл олгох үйл ажиллагаа

4.Итгэмжлэлийг эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчи гээний чанар, барилга байгууламжийн нөхцөл, тоно

эхөөремжийн хүчин чадал, мэргэжлийн боловсон хүчний элтгэл, ур чадвар, ёс зүйн түвшин нь тухайн шатлал, иглэлийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эхнологи, стандартын шаардлагад нийцсэн эсэхийг эргэлзэн олгоно.

5.Итгэмжлэлийг мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах усгай зөвшөөрөл авч 3-аас доошгүй жил тогтвортой үйл киллагаа явуулсан эрүүл мэндийн байгууллагад олгоно.

6.Итгэмжлэл авах хүсэлт гаргасан байгууллага нь нэ журмын 7-д заасны дагуу товлон зарласан угацаанаас 2 сарын өмнө материалаа бүрдүүлэн орон утгийн салбараар дамжуулан Магадлан итгэмжлэх айгууллагад өгнө.

7.Итгэмжлэл олгох үйл ажиллагааг тусгай хуваарийн агуу жил бүр явуулна.

8.Итгэмжлэл авах хүсэлт гаргасан байгууллага нь араахь материалыг бүрдүүлнэ:

а/итгэмжлэл авах тухай хүсэлт;

б/мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай эвшөөрлийн хуулбар;

в/магадлан итгэмжлэх байгууллагаас батлан гаргасан уулгын дагуу өөрийн байгууллагын үйл ажиллагаа, эхнологи, стандартын түвшинд өгсөн үнэлэлт;

г/мэргэжлийн хяналтын болон хэрэглэгчдийн эрх згийг хамгаалах байгууллагын санал.

9.Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллагын нижээч итгэмжлэл авахыг хүссэн байгууллагын үйл киллагаанд дараахь шалгуурыг баримтлан дүгнэлт ргана:

а/эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний технологи, тандартын мөрдөлт;

б/эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанарын үндсэн үүлэлт;

в/барилга байгууламжийн хүчин чадал, эрүүл ахуй, лдвар хамгааллын нөхцөл;

г/техникийн ба аюулгүй ажиллагааны шаардлага;

д/тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн хүчин чадал, нар, ашиглалтын байдал;

е/мэргэжлийн боловсон хүчний бэлтгэл, ур чадвар, зүйн түвшин;

ж/байгууллагын бүтэц зохион байгуулалтын удирд-гын түвшин;

з/санхүүгийн үйл ажиллагааны чадавхи (аудитын йгууллагын үнэлгээ).

10.Итгэмжлэл олгох, эсэх асуудлыг Магадла итгэмжлэх байгууллага шинжээчийн санал, дүгнэлтий хүлээн авснаас хойш 2 долоо хоногийн дотор гаргана.

11.Итгэмжлэл олгосныг гэрчилж, Магадлан итгэмжлэ байгууллагаас гэрчилгээ болон алдаршуулах хая олгоно.

12.Итгэмжлэл авсан, итгэмжлэл нь хүчингүй болсо эрүүл мэндийн байгууллагыг Магадлан итгэмжлэ байгууллага бүртгэж, энэ тухай нийтэд зарлана.

13.Итгэмжлэл авахаар хүсэлт гаргасан байгууллага эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний технологи, стандарты шаардлага хангаагүй гэсэн үндэслэлээр итгэмжлэ олгоогүй бол 12 сарын дараа дахин хүсэлт гарга болно.

Гурав.Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанарын түвшинг дээшлүүлэх хөтөлбөр

14.Итгэмжлэл авсан байгууллага нь эрүүл мэндий тусламж, үйлчилгээний чанарын түвшинг дээшлүүлэ хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлнэ.

15.Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанарын түвши дээшлүүлэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхдээ тухайн бай гууллага Магадлан итгэмжлэх байгууллагатай гэрэ байгуулан ажиллана.

Дөрөв. Итгэмжлэлийг сунгах

16.Итгэмжлэлийг 5 хүртэл жилийн хугацаатайгаа сунгана.

17.Итгэмжлэлийг сунгуулахыг хүссэн байгууллага дараах баримтыг бүрдүүлнэ:

а/итгэмжлэлийг сунгуулах тухай хүсэлт;

б/эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанарын түвши дээшлүүлэх гэрээний биелэлт;

в/мэргэжлийн хяналтын болон хэрэглэгчдийн эр ашгийг хамгаалах байгууллагын санал.

18.Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллага хэрэгтэй гэж үзвэл дээр дурдсанаас бусад холбогд материалыг шаардаж болно.

19.Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанарын түвши дээшлүүлэх гэрээний биелэлт, мэргэжлийн хяналт болон хэрэглэгчдийн эрх ашгийг хамгаалах байгууллаг санал зэргийг үндэслэн итгэмжлэлийг сунгах, эсэхи

гадлан итгэмжлэх байгууллага 1 сарын дотор йдвэрлэнэ.

Тав.Итгэмжлэлийг хүчингүй болгох

Дараахь нөхцөлд итгэмжлэлийг хүчингүй болгоно:
20.Итгэмжлэл авсан эрүүл мэндийн байгууллагын сламж, үйлчилгээний талаар үйлчлүүлэгчдээс гарсан мдол нь үндэслэлтэй болохыг эрх бүхий байгууллагаас гтоосон.
21.Эрүүл мэндийн магадлан итгэмжлэх байгууллагатай йгуулсан эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний нарын түвшинг дээшлүүлэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх рээг биелүүлээгүй.
22.Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ явуулах хнологи, стандартыг зөрчсөнийг мэргэжлийн хяналтын банаас тогтоосон.
23.Итгэмжлэлийн хугацаа дуусcан.
24.Итгэмжлэл авсан эрүүл мэндийн байгууллага бүтэц хион байгуулалтын өөрчлөлтөд орсон.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

98 оны 9 дүгээр		Улаанбаатар
рын 30-ны өдөр	Дугаар 182	хот

1999 оныг "Ахмадын жил" болгох тухай

НҮБ-аас 1999 оныг Олон улсын ахмадын жил болгон рласантай холбогдуулан Монгол Улсын Засгийн газраас ГТООХ нь:
Монгол Улс даяар 1999 оныг "Ахмадын жил" болгон рласугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч **Ц.ЭЛБЭГДОРЖ**

Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч **Ш.БАТБАЯР**

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 10 дугаар сарын 7-ны өдөр | Дугаар 185 | Улаанбаата хот

Говийн бүсийн аймгуудын малын тэжээлийн болон усан хангамжийг сайжруулах зарим арга хэмжээний тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.Аюулаас хамгаалах тэжээлийн нөөц бүрдүүлэхэд туслах зорилгоор Дорноговь, Говьсүмбэр аймагт Хэнти Сүхбаатар аймгаас, Дундговь аймагт Төв аймгаас Өмнөговь аймагт Булган аймгийн нутгаас хадлангий газар зааж эзэмшүүлэх арга хэмжээ авахыг Хөдөө ахуй, үйлдвэрийн сайд, Байгаль орчны сайд, холбогд аймгийн Засаг дарга нарт даалгасугай.

2.Говийн бүсийн аймгуудаас эхлэн уст цэгі сэргээн засварлах ажлыг тодорхой дэс дараалалтай а хэрэгжүүлэхийг Сангийн сайд, Хөдөө аж ахуі үйлдвэрийн сайд нарт үүрэг болгосугай.

3.Аймаг дундын отрын бэлчээрийн зориулалта Хэнтий аймгийн Хэрлэнбаян-улааны нутгийг улсын тусг хэрэгцээнд авч, отрын нутгийн хилийн зэсі хавсралтын ёсоор тогтоосугай.

4.Хэрлэнбаян-улааны улсын тусгай хэрэгцээн нутгийг хамтран ашиглах журам гарган мөрдөхи Хэнтий, Дорноговь, Дундговь, Говьсүмбэр, Төв аймги Засаг дарга нарт даалгасугай.

5.Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь, Говьсүмб аймгийн Засаг дарга нарт даалгах нь:

а/хадлан, өвс бэлтгэж болох бүх газрын хэмжэ байршлыг нарийвчлан тогтоож цаашдаа кадастр бүртгэл, зураглалд оруулан төлөв байдлын үнэлг хийлгэсний үндсэн дээр хадлангийн талбайг иргэн, ахуйн нэгж, байгууллагад удаан жилээр эзэмшүүлэ бордох, услах замаар ургацыг нэмэгдүүлсүгэй;

б/хадлан, тэжээлийн зохих нөөцтэй ойт хэз хээрийн бүсийн аймаг, сумдтай харилцан ярилцаж, түүх эд, тэжээл солилцооны зах зээл бий болгох, аймаг, с дундын тэжээл үйлдвэрлэл, тээврийн чиглэлийн хоршил

мтын ажиллагааны зохистой хэлбэрийг дэмжин гжүүлсүгэй;
в/малын тэжээлийн хангамжийг нэмэгдүүлэх, энгийн рхайн худаг гаргах хайгуул судалгааны ажилд ардагдах зардлыг орон нутгийн төсөвт жил бүр тусгаж йсугай;
г/хөрөнгө оруулалтын төсөл зарлаж шалгаруулах, эл тусламжид хамруулах үндсэн дээр хуучин услалтын стемүүдийг засварлаж шинэчлэх, өргөтгөх, шинээр рьж байгуулах зэргээр малын тэжээлийн үйлдвэрлэлийг мэгдүүлэхэд чиглэгдсэн үйл ажиллагаар дэмжсүгэй;
д/байгальд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүйгээр малын жээлийн ургамал болон мал, амьтны гаралтай түүхий ашиглан гар тэжээл бэлтгэж хэрэглэдэг уламжлалт га ажиллагаар сэргээх арга хэмжээ авсугай;
е/бэлчээрийн усжуулалтын хэмжээг 1989 оны түвшинд ргэх зорилгоор усжуулалтын талаар баримтлах плогоо тодорхойлж хэрэгжүүлсүгэй;
ж/жил бүрийн 10 дугаар сарын хоёрдугаар хагаст уст гийн үзлэг, тооллого хийж, худаг нэг бүрийг эмшилтэй болгосны үндсэн дээр тэдгээрийн ашиглалтыг өжруулах арга хэмжээ авсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч Н.АЛТАНХУЯГ

Засгийн газрын 1998 оны 185 дугаар тогтоолын хавсралт

АЙМАГ ДУНДЫН ХЭРЛЭНБАЯН-УЛААНЫ ОТРЫН НУТГИЙН ХИЛИЙН ЦЭС

Зүүнбэрх уул (1584.9), 1649.9, 1760.4, 1847.6, 51.3, 1801.4, 1879.5, Асгат уул (1830.8), 1756.5, 2.0, Баянзүрх (1882.8), Бумбат уул (1894.9), олын хөх Ханан уул (1800.8), 1519.1, 1743.6 этууд, Гурван хошуу уул (1564.9), 1663.3 тоот, Их (1525.9), Хүйтэн хошуу уул (1645.8), Үүдэт толгой 519.6), 1380.2 тоот, Олон-овоот толгой (1508.2), этэн толгой, Майхан толгой (1519.6), Босго толгой 518.9), Дарам толгой 1326.5 тоот, Хөмүүлтийн гүүр,

Хэрлэн голоор өгсөж Шинэ булгийн горхи-Хэрлэн голь бэлчир, Зүүн бэрх уул (1584.9).

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 10 дугаар сарын 14-ний өдөр	Дугаар 186	Улаанбаатар хот

Дүрэм батлах туха

Химийн хорт бодисоос хамгаалах тухай хуулий 4 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасныг хэрэгжүүл зорилгоор Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1."Химийн хорт бодис ашиглах үйл ажиллага зохицуулах зөвлөлийн дүрэм"-ийг хавсралтын ёсо батапсугай.

2.Зөвлөлийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэхийн хамта [illegible] ажилд мэргэжлийн туслалцаа [illegible] үзүүлж байхыг Байгаль орчны сайдын үүрэг гүйцэтгэ С.Баярцогтод даалгасугай.

3.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Зөвлөли бүрэлдэхүүнийг тогтоож, дүрмийг батлах тухай" Засги газрын 1995 оны 8 дугаар сарын 25-ны өдрийн 1 дугаар тогтоолын 3 дугаар зүйлийг хүчингүй болсо тооцсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч	**Ц.ЭЛБЭГДОРЖ**
Байгаль орчны сайдын үүрэг гүйцэтгэгч	**С.БАЯРЦОГТ**

Засгийн газрын 1998 оны 1 дугаар тогтоолын хавсра

ХИМИЙН ХОРТ БОДИС АШИГЛАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ЗОХИЦУУЛАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ДҮРЭМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.Химийн хорт бодис ашиглах үйл ажиллага зохицуулах зөвлөл (цаашид "зөвлөл" гэнэ) нь Хими хорт бодисын тухай хууль, Монгол Улсын нэгдэн орс

имийн чиглэлийн олон улсын конвенциуд болон химийн оулгүй байдлыг хангах бусад бодлогыг төрийн захирганы төв байгууллагуудаас хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон йл ажиллагааг зохицуулахад энэ дүрмийг дагаж эрдөнө.Зөвлөл орон тооны бус байна.

2.Зөвлөл байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын дэргэд ажиллах бөгөөд аймаг, нийслэлийн Засаг даргын дэргэд салбар зөвлөлтэй байна.

3.Зөвлөлийн дарга нь байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын дарга сайд), салбар зөвлөлийн дарга нь аймаг, нийслэлийн засаг дарга нар байна.

4.Зөвлөл нь салбар дундын шинж чанартай ажиллах эгөөд түүний бүрэлдэхүүнд холбогдох яам, агентлаг, ж ахуйн нэгж, эрдэм шинжилгээний болон мэргэжлийн байгууллагын зохих албан тушаалтан, химийн мэргэжлийн умүүс орсон байна. Зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг холбогох яам, агентлаг, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай зөвшилцсөний үндсэн дээр зөвлөлийн дарга, салбар зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, дүрмийг аймаг, нийслэлийн засаг дарга нар батална.

5.Зөвлөл нь бодлого, зохицуулалт хариуцсан болон хяналтын асуудал хариуцсан хоёр орлогч даргатай байна. Зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга нь байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын химийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн, салбар зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга нь аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын тухайн чиглэлийн асуудал хариуцсан ажилтан байна.

6.Зөвлөл 15-аас доошгүй, салбар зөвлөл 7-гоос доошгүй гишүүдээс бүрдэнэ.

7.Шаардлагатай гэж үзвэл зөвлөлийн гишүүдэд зөвлөлийн дарга, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын гарын үсэгтэй үнэмлэх олгож болно.

8.Зөвлөл нь байгаль орчны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын хэвлэмэл хуудас, тэмдгийг хэрэглэнэ.Зөвлөлийн хурлаар асуудал хэлэлцүүлэх байгууллага холбогдох матриалаа зөвлөлийн нарийн бичгийн даргад өгнө. Хурлын материалыг хурал болохоос хоногийн өмнө зөвлөлийн гишүүдэд тараана.

9.Монгол улс нэгдэн орсон химийн чиглэлийн олон улсын Конвенци бүрийг хэрэгжүүлэх үүрэг бүхий

үндэсний алба, хороо, ажлын хэсгийг зөвлөлийн дарг шийдвэрээр томилж ажиллуулна.

10.Үндэсний алба, хороо, ажлын хэсэг нь туха конвенциэр Монголын талын хүлээсэн үүрэг, хуу тогтоомжид энэ чиглэлээр заасан заалтыг хэрэгжүүл ажлыг зохицуулан зохион байгуулах, биелэлтэд хяна тавих, олон улсын болон холбогдох байгууллагат мэдээлэл солилцох, иргэдийг мэдээллээр хангах ажл хариуцна.

11.Монгол улс нэгдэн орсон аливаа олон улс Конвенцийн эх бичвэрийн монгол хэл дээрх орчуулг хуулбар зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга, туха Конвенци хариуцсан алба, хороо, ажлын хэсги ахлагчид тус бүр нэг хувь хадгалагдана.

12.Зөвлөлийн хурлыг шаардлагатай үед олонхи ирцтэй хийнэ. Хуралдааныг зөвлөлийн дарга удирд бөгөөд түүний эзгүйд орлогчид удирдана.

13.Зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцсэн асуудл гишүүдийн олонхийн саналаар шийдвэрлэж, зөвл гаргана.

14.Зөвлөлийн хуралдааны тэмдэглэлийг нарийн би гийн дарга хөтөлж, бодлого, зохицуулалт хариуц орлогч даргаар гарын үсэг зуруулан тэмдэг да баталгаажуулна.

15.Салбар зөвлөл зохих хууль тогтоомжийн да аймаг, нийслэлийн хэмжээнд мэргэжлийн санал, дүгнэ гаргахдаа тухайн орон нутагт байгаа мэргэжли хүмүүсийг татан оролцуулах, мөн ажлын хэсэг байгууј ажиллуулна.

16.Салбар зөвлөл тухайн аймаг, нийслэлийн За даргын хэвлэмэл хуудас, тамгыг хэрэглэнэ.

17.Зөвлөл болон салбар зөвлөлийн гишүүдэд хур оролцсон байдал, идэвх санаачилга, ажлын үр дү харгалзан урамшуулал, ажлын хөлс олгоно.

18.Зөвлөлийн санхүүжилтийн асуудлыг зөвлөл болон салбар зөвлөлийн дарга зохицуулан шийдвэрлэн

Хоёр.Зөвлөлийн үүрэг, бүрэн эрх

Зөвлөл дараахь үүргийг хэрэгжүүлнэ:

1.Химийн аюулгүй байдлыг хангахтай холбогд бодлого тодорхойлох, холбогдох хууль тогтоомж боловсронгуй болгох, өөрчлөлт оруулах санал боло руулахад мэргэжлийн зөвлөгөө өгөх.

2.Химийн хорт бодисоос хамгаалах, түүнийг
ниглахтай холбогдсон үйл ажиллагаанд хяналт тавих.

3.Монгол Улсын нууцын зэрэглэлийн шаардлага
ирчихгүйгээр улсын хэмжээнд хэрэглэж байгаа химийн
орт бодисын ашиглалт, зарцуулалтын тайлан гаргах,
юллого явуулах, улсын бүртгэл хөтлөх, мэдээллийн
н бүрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах.

4.Химийн хорт бодистой харьцаж ажиллагчдын мэдлэг,
длагыг дээшлүүлэх зорилгоор сургалт зохион
йгуулах, иргэдийг химийн хорт бодисоос хамгаалах
уудлаар төрөл бүрийн сургалт, сурталчилгаа зохион
йгуулах.

5.Монгол Улсын хилээр нэвтэрч буй химийн хорт
дисын талаарх мэдээллийг улирал тутам гаалийн
йгууллагаар гаргуулан авч, дүгнэлт хийх үндсэн дээр
он улсын байгууллагатай мэдээлэл солилцох, хамтран
иллах, өөрийн орны байгууллага, аж ахуйн нэгж,
гэдийг химийн хорт бодисын тухай мэдээллээр хангах.

6.Химийн хорт бодисыг үйлдвэрлэх, экспортлох,
нортлох, хадгалах, худалдах, тээвэрлэх, хэрэглэх,
тгах үед ажиллагааг зохицуулахтай холбогдсон дүрэм,
рам, заавары төслийг хэлэлцэж зөвлөмж, дүгнэлт
ргах.

7.Химийн хорт бодисоос хамгаалах, түүнийг ашиглах
н ажиллагааг зохицуулах асуудлаар салбар зөвлөлийн
илд арга зүйн туслалцаа, дэмжлэг үзүүлэх, нэгдсэн
ллого, удирдлагаар хангах.

8.Монгол Улс нэгдэн орсон химийн чиглэлийн олон
сын Конвенциудыг хэрэгжүүлэхэд Монголын талын
ээсэн үүргийг хэрэгжүүлэх, энэ талаар холбогдох
ал, зөвлөмж боловсруулах.

9.Салбар зөвлөлийн ажлын тайланг хэлэлцэж, зөвлөмж
гах.

Зөвлөл дараахь эрхийг хэрэгжүүлнэ:

1.Химийн хорт бодисын асуудлаар мэргэжлийн дүгнэлт
гах, хяналт тавих хэсэг байгуулахад холбогдох
гэжилтэн, шинжээч, улсын байцаагч, ламын мэргэ-
тнүүдийг татан оролцуулах.

2.Химийн хорт бодисын чиглэлээр аливаа байгуул-
аас гаргасан шийдвэр нь химийн хорт бодисын хууль
тоомжийн заалт, химийн аюулгүй байдлыг хангах
ллагатой нийцэхгүй гэж үзвэл хүчингүй болгох
аар зохих байгууллагад тавих.

3.Эрх бүхий байгууллагаас онцгой хортой хими бодис үйлдвэрлэх, импортлох, экспортлох, худалда хэрэглэх, устгах зөвшөөрөл авахыг хүссэн иргэн, ахуйн нэгж, байгууллагад дүгнэлт гаргаж өгөх.

4.Энэ дүрэмд заасан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхт холбогдсон асуудлаар иргэн, аж ахуйн нэгж, байгуу лагаас шаардлагатай мэдээ, тайлан, судалгаа, бари материалыг гаргуулан авах.

5.Химийн хорт бодис ашиглаж байгаа байда шалгалт, тооллого, ажлын зураг авалт хий шинжилгээнд сорьц авах ажлаар зөвлөлийн гишүүд ахуйн нэгж, үйлдвэр, байгууллагад чөлөөтэй нэвтрэх.

6.Монгол Улс нэгдэн орсон Конвенцийн чиглэлэ болон зөвлөлийн эрхэлсэн ажлын хүрээнд зохиогдох ол улсын сургалт, хурал, семинарт уг асуудлыг хариуцс алба, хороо, ажлын хэсгийн ахлагч, гишүүди оролцуулах.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 10 дугаар сарын 14-ний өдөр	Дугаар 188	Улаанбаата хот

Журам батлах тухай

Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 34 дугэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасныг үндэслэн Монгол Улс Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

Байгаль орчныг хамгаалах сан байгуулах, зарцуул журмыг хавсралтын ёсоор батлсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — **Ц.ЭЛБЭГДОРЖ**

Байгаль орчны сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — **С.БАЯРЦОГТ**

Застгийн газрын 1998 оны 188 дугаар тогтоолын хавсралт

БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ САН БАЙГУУЛАХ, ЗАРЦУУЛАХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.Байгаль хамгаалах сан (цаашид "Сан" гэнэ) бай-гулах, сангийн хөрөнгийг зарцуулахад энэхүү журмыг гаж мөрдөнө.

2.Сан нь улсын төвлөрсөн төсвийн бүрэлдэхүүн хэсэг лж түүний орлого, зарлагын төсвийн төсөл, ловлөгөө, гүйцэтгэлийн тайланд тусгагдана.

3.Санд зохих журмын дагуу хөрөнгө төвлөрүүлэх, рцуулах үйл ажиллагааг Байгаль орчны сайдаас эрх госон сангийн ажлын алба (цаашид "сангийн үйл иллагааг хариуцсан байгууллага" гэх) эрхэлнэ.

4.Сангийн үйл ажиллагааг хариуцсан байгууллага нь нд хөрөнгө төвлөрүүлэх, зарцуулах асуудлыг дагнан хлүүлэхээр бүрэн буюу хагас орон тоогоор албан агчийг томилон ажиллуулж, түүнийг ажлын нь үр нгээс хамааруулан сангийн орлогоос цалинжуулж лно.

5.Сан нь тогтоосон журмаар үйлдсэн албан бичгийн нлэмэл хуудас, тэмдэг, билэгдлийн ялгах тэмдэг мблем)-тэй байж болно.

Хоёр.Сангийн хөрөнгийн эх үүсвэр

6.Сангийн хөрөнгө дор дурдсан эх үүсвэрээс рдэнэ:

а/эрхийн бичиг, гэрээнд заасан хэмжээнээс труулэн байгалийн баялаг ашигласан болон зөвшөөрсөн мжээнээс хэтрүүлэн хог хаягдал, бусад бодис ргасан тохиолдолд ногдуулсан нөхөн төлбөрийн 90 вь;

б/байгаль орчныг бохирдуулсны болон бусад хортой лөөлөл үзүүлсний төлбөрийн орлогын 50 хүртэл хувь;

в/тусгай хамгаалалттай газар нутагт байгалийн лал, жуулчлал эрхлэх эрхийн бичиг олгосны нэг аагийн хураамжийн орлого;

г/гадаадын иргэнд агнуулсан ан амьтны төлбөрийн логын 10 хувь;

д/амьдаар нь гадаад оронд гаргасан ан амьтн төлбөрийн орлогын 10 хувь;

е/Монгол Улсын болон гадаадын иргэн, аж ахуй нэгж, байгууллагын хандив, тусламж;

ж/хууль тогтоомжоор хориглоогүй орлогын бусад э үүсвэр;

7.Энэ журмын 6 дугаар зүйлийн "е"-д заасан хандив тусламж нь ямар ч хэлбэртэй байж болох бөгөөд иргэн аж ахуйн нэгж, байгууллагаас тусалсан сангийн үй ажиллагааны зориулалтаар ашиглаж болохооргүй з материал, бусад зүйлсийг үнэлэн бүртгэж, тухайн үеий зах зээлийн үнээр борлуулан орлогыг санд төвлөрүүлнэ

8.Сан нь банкинд төгрөгийн болон валютын харилца данстай байна.

9.Санд иргэд, байгууллагаас хандив, тусламжаа өгсөн болон сангийн хөрөнгөөр бүрдүүлсэн өмч хөрөн гийг сангийн үйл ажиллагааг хариуцсан байгууллага албан тушаалтан зориулалтын дагуу ашиглах, хамгаала үүрэг хүлээнэ.

Гурав.Сангийн хөрөнгийн зарцуулах зориулалт

10.Сангийн хөрөнгийг доор дурдсан зориулалтаа зарцуулна:

а/байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн баялгий нөхөн сэргээх арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд хөрөнгий дэмжлэг үзүүлэх;

б/байгаль орчныг хамгаалахтай холбогдсон хууј тогтоомжийг сахиулах чиглэлээр хяналт шалгалтын ажı явуулах;

в/байгалийн баялгийн нөөц, байгаль орчин төлє байдлын хувьсал, өөрчлөлтийн байдлыг судлан тогтоон мэдээллийг хуримтлуулж боловсруулах, дүгнэлт гарга төсөл, арга хэмжээнд хөрөнгийн дэмжлэг үзүүлэх;

г/байгаль орчныг хамгаалах, түүний баялгийг зү зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, байгаль орчин үзүүлэх хортой нөлөөллийг багасгах дэвшилт арга хоргүй, бохирдолгүй, хаягдалгүй технологи нэвтрүүлсэ иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллага урамшуулах;

д/экологийн боловсрол, хүмүүжил олгох;

е/байгаль орчныг хамгаалах талаар мэдээлл сурталчилгаа явуулах;

ж/байгаль орчныг хамгаалахтай холбогдсон асуудлаар ндэсний болон олон улсын семинар, онол практикийн ага хурал, уулзалт, симпозиум зэрэг арга хэмжээг охион байгуулах;

з/байгаль орчныг хамгаалах, хянах, судлахад аардагдах техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, хэмжих агаж худалдан авахад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;

и/Монгол Улсын байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн эргээх, сурталчлах, шинжлэн судлах үйл хэрэгт онцгой мжилт гаргасан өөрийн улсын болон гадаадын иргэдийг агнах;

к/байгалийн гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэхэд иглэсэн үйл ажиллагаа явуулахад дэмжлэг үзүүлэх.

Дөрөв.Сангийн хөрөнгийг зарцуулах

11.Тухайн жилд сангаас зарцуулах хөрөнгийн хэмжээг анд хуримтлагдах орлогын эх үүсвэрийг бодолцон риулалтаар нь ангилсан хуваарьтайгаар Улсын Их урлаар батлагдсан төвлөрсөн төсөв, үндсэн чиглэлтэй алдуулан боловсруулж Сангийн яамаар хянуулан Байгаль очны сайд батална.

Энэхүү батлагдсан хэмжээ, хуваарийн дунд багтаан сангийн хөрөнгийг сангийн үйл ажиллагааг хариуцсан айгууллага зарцуулна.

12.Сангийн хөрөнгийн төвлөрөлт, зарцуулалтын айдалд Сангийн яам болон Байгаль орчны яам хяналт инжилгээ хийж дүгнэлт гаргана.

13.Сангийн хөрөнгийг зориулалтын бус зүйлд арцуулсан, энэ журмыг зөрчсөн буруутай албан ушаалтанд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол олбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу захиргааны ариуцлага хүлээлгэнэ.

Тав.Бусад зүйл

14.Сангийн хөрөнгийг зохих журмын дагуу банкинд үтэйгээр хадгалуулах, үнэт цаас худалдан авах ргээр арвижуулж болно.

15.Сангийн үйл ажиллагааг хариуцсан байгууллага, бан тушаалтан нь Сангийн хөрөнгийн төвлөрөлт, рцуулалтын тайланг улирал тутам гаргаж Сангийн манд хүргүүлж байхын зэрэгцээ сангийн үйл

ажиллагааны тухай тайлант дараа жилийн эхний улирала багтаан Байгаль орчны яаманд танилцуулж байна.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

1998 оны 10 дугаар сарын 14-ний өдөр | Дугаар 191 | Улаанбаатар хот

Шагналын журам батлах тухай

Урлагийн бүтээл, уран бүтээлчдийн ур чадварын үнэлэмжийг дээшлүүлэх талаар Монгол Улсын Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт заасан зорилтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.Олон улсын хэмжээнд болдог урлагийн их наадам, уралдаан, үзэсгэлэнд оролцож, онцгой амжилт гаргасан уран бүтээлчдэд мөнгөн шагнал олгох журмыг 1 дүгээр, шагналын хэмжээг 2 дугаар, уг журамд хамрагдан шагнал олгогдох урлагийн их наадам, уралдааны жагсаалтыг 3 дугаар хавсралтын ёсоор тус тус батлсугай.

2.Энэхүү журмыг 1999 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс хойш олон улсын хэмжээнд болдог урлагийн их наадам, уралдаан, үзэсгэлэнд оролцож, онцгой амжилт гаргасан уран бүтээлчдэд хамааруулан мөрдсүгэй.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

Гэгээрлийн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — Ч.САЙХАНБИЛЭГ

Засгийн газрын 1998 оны 191 ду
гээр тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

ОЛОН УЛСЫН ХЭМЖЭЭНД БОЛДОГ УРЛАГИЙН ИХ НААДАМ,УРАЛДААН, ҮЗЭСГЭЛЭНД ОНЦГОЙ АМЖИЛТ ГАРГАСАН УРАН БҮТЭЭЛЧДЭД МӨНГӨН ШАГНАЛ ОЛГОХ ЖУРАМ

1.Энэхүү журмын зорилго нь урлагийн бүтээл, ура бүтээлчдийн ур чадварын үнэлэмжийг дээшлүүлж дэлхий жишигт хүргэх, урлагийн салбарт өндөр амжилт гарга

ндээхи сонирхлыг өрнүүлэх, урлагийн ажилтны нийгмийн баталгааг сайжруулахад оршино.

2.Урлагийн төрлөөр олон улсын хэмжээнд болдог урлагийн их наадам, уралдаан, үзэсгэлэн /цаашид их наадам, уралдаан гэх/-д тэргүүн байр /гран при/, нэгдүгээр байр /алтан медаль/, хоёрдугаар байр /мөнгөн медаль/, гуравдугаар байр /хүрэл медаль/-ыг шалгарсан уран бүтээлчийг шагнахад энэхүү журмыг баримтална.

3.Уран бүтээлчдэд мөнгөн шагнал олгох тухай асуудлыг их наадам, уралдааны албан ёсны тэмдэглэл, онцгой амжилт гаргасан тухай батламж /цом, гэрчилгээ, медаль, үнэмлэх гэх мэт/ болон энэхүү тогтоолын 3 дугаар хавсралтыг үндэслэн Гэгээрлийн сайд шийдвэрлэнэ.

4.Мөнгөн шагналд зориулах хөрөнгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлнэ.

5.Их наадам, уралдаанд хамтлагийн тоглолтоор оролцож, онцгой амжилт гаргасан тохиолдолд хамтлагийн гишүүн бүрт энэхүү тогтоолын 2 дугаар хавсралтад заасан мөнгөн шагналын 25 хүртэл хувьтай тэнцэх шагнал олгоно.

6.Бүс нутгийн чанартай /аливаа улсын муж, хот, дүүрэг зэрэг засаг захиргааны нэгжээс зохион байгуулж буй/ олон улсын урлагийн наадам, уралдаан, үзэсгэлэн энэ журамд хамаарагдахгүй.

7.Их наадам, уралдаанд оролцох бэлтгэл хангах зорилгоор уран бүтээлч нь мэргэжлийн багш, зөвлөх, холбогдох байгууллага эсвэл ивээн тэтгэгчтэй хамтран ажилласан бол гэрээ байгуулан энэ журамд заасан мөнгөн шагналыг хуваарилах талаар уг гэрээндээ тусгаж болно.

8.Энэ тогтоолын 3 дугаар хавсралтад заасан их наадам, уралдааны жагсаалтад ороогүй боловч эдгээртэй дүйцэхүйц хэмжээний их наадам, уралдаанд оролцож онцгой амжилт гаргасан уран бүтээлчдэд мөнгөн шагнал олгох тохиолдолд уг асуудлыг уран бүтээлчдийн зөвлөлийн дүгнэлт болон Гэгээрлийн сайдын саналыг үндэслэн Засгийн газар шийдвэрлэнэ.

9.Олон улсын хэмжээнд болдог дүрслэх урлагийн үзэсгэлэн, ардын урлагийн их наадам, уралдаанд оролцож, онцгой амжилт гаргасан уран бүтээлчдийг урамшуулах асуудлыг тухай бүрт нь байгууллагдах мэргэжлийн уран бүтээлчдийн зөвлөлийн дүгнэлт болон

Гэгээрлийн сайдын саналыг үндэслэн Засгийн газар шийдвэрлэнэ.

Засгийн газрын 1998 оны 191 дүгээр тогтоолын 2 дугаар хавсралт

1. Сонгодог урлагийн төрлөөр шалгарсан уран бүтээлчид олгох мөнгөн шагналын хэмжээ /сая төгрөгөөр/

№	Их наадам, уралдаан, үзэсгэлэнгийн ангилал	Байр	Мөнгөн шагналын хэмжээ
1.	"А" зэрэглэл	тэргүүн шагнал /гран при/	30.0
		нэгдүгээр байр /алтан медаль/	25.0
		хоёрдугаар байр /мөнгөн медаль/	20.0
		гуравдугаар байр /хүрэл медаль/	15.0
2.	"Б" зэрэглэл	тэргүүн шагнал /гран при/	6.0
		нэгдүгээр байр /алтан медаль/	5.0
		хоёрдугаар байр /мөнгөн медаль/	4.0
		гуравдугаар байр /хүрэл медаль/	3.0
2. Урлагийн бусад төрлөөр шалгарсан уран бүтээлчид олгох мөнгөн шагналын хэмжээ /сая төгрөгөөр/			
1.	"А" зэрэглэл	тэргүүн шагнал /гран при/	20.0
		нэгдүгээр байр /алтан медаль/	15.0
		хоёрдугаар байр /мөнгөн медаль/	10.0
		гуравдугаар байр /хүрэл медаль/	8.0
2.	"Б" зэрэглэл	тэргүүн шагнал /гран при/	4.0
		нэгдүгээр байр /алтан медаль/	3.0
		хоёрдугаар байр /мөнгөн медаль/	2.5
		гуравдугаар байр /хүрэл медаль/	2.0

Засгийн газрын 1998 оны 191 дүгээр тогтоолын 3 дугаар хавсралт

ОЛОН УЛСЫН ХЭМЖЭЭНД БОЛДОГ УРЛАГИЙН ИХ НААДАМ, УРАЛДААНЫ ЖАГСААЛТ

Нэг.Сонгодог урлагийн их наадам, уралдаан		
	Бүжгэн жүжиг	
	1.Нью-Йоркод болдог сонгодог бүжгийн уралдаан	4 жил тутам
	2.Москвад болдог сонгодог бүжгийн уралдаан	4 жил тутам
	3.Парисийн сонгодог бүжгийн уралдаан	4 жил тутам
	Дуу хөгжим	
"А" эрэглэл	4.Москвад болдог П.И.Чайковскийн нэрэмжит уралдаан	4 жил тутам
	5.Польшид болдог Ф.Шопены нэрэмжит төгөлдөр хуурчдын уралдаан	2 жил тутам
	6.Италид болдог дуурийн дуулаачдын уралдаан	жил тутам
	7.ЮНЕСКО-гоос зохион байгууллаг хөгжмийн зохиолчдын уралдаан	2 жил тутам
	Бүжгэн жүжиг	
	8.Япон Улсад болдог сонгодог бүжгийн уралдаан	2 жил тутам
	9.Болгарын Варнад болдог сонгодог бүжгийн уралдаан	4 жил тутам
	10.Шанхайд болдог сонгодог бүжгийн уралдаан	4 жил тутам
	Дуу, хөгжим	
Б" глэл	11.М.И.Глинкийн нэрэмжит дуурийн дуучдын уралдаан	2 жил тутам
	12.Римский-Корсаковын нэрэм-жит дуурийн дуучдын уралдаан	2 жил тутам
	13.АНУ-д болдог өсвөрийн төгөлдөр хуурчдын уралдаан	жил тутам
	14.Францад болдог өсвөрийн төгөлдөр хуурчдын уралдаан	жил тутам
Хоёр.Урлагийн бусад төрлөөр болдог их наадам, уралдаан		
	Цирк	
	15.Монте Карлод болдог циркчдийн дэлхийн их наадам	жил тутам
	Кино	

"А" зэрэглэл	16.АНУ-ын кино урлагийн академиас зохион байгуулдаг их наадам	жил тутам
	17.Францын Каннын их наадам	жил тутам
	Хүүхэлдэйн урлаг	
	18.Францад болдог олон улсын хүүхэлдэйчдийн их наадам	3 жил тутам
"Б" зэрэглэл	Цирк	
	19.ОХУ-ын Санкт - Петербургт болдог циркчдийн уралдаан	жил тутам
	20.Шведийн хатан хааны нэрэмжит циркчдийн уралдаан	жил тутам
	21.Унгарын Будапешт хотод болдог циркчдийн уралдаан	жил тутам
	22.Швейцарийн Цюрих хотод болдог циркчдийн уралдаан	жил тутам
	23.БНХАУ-ын Ухань, Учо хотуудад болдог циркчдийн уралдаан	жил тутам
	24.Парис хотноо болдог өсвөрийн циркчдийн уралдаан	жил тутам
	Кино	
	25.Японы Токиод болдог кино наадам	2 жил тутам
	26.Японы Ямагатад болдог баримтат киноны их наадам	2 жил тутам
	27.Москвагийн киноны их наадам	2 жил тутам
	28.Берлиний баримтат киноны их наадам	3 жил тутам
	29.Японы Фуку-Окод болдог кино наадам	жил тутам
	Хүүхэлдэйн урлаг	
	30.Азийн орнуудын хүүхэлдэйн театруудын их наадам	2 жил тутам
	Эстрадын урлаг	
	31.Алма-Атад болдог эстрадын дуу дуулаачдын "Азийн дуу хоолой" уралдаан	жил тутам

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

1998 оны 10 дугаар сарын 14-ний өдөр   Дугаар 192   Улаанбаатар хот

Зөвлөл байгуулах, дүрэм батлах тухай

Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулах зорилгоор Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.Аялал жуулчлалын бодлого зохицуулах үндэсний зөвлөлийг 1 дүгээр хавсралтад заасан бүрэлдэхүүнийгээр байгуулсугай.
2."Аялал жуулчлалын бодлого зохицуулах үндэсний зөвлөлийн дүрэм"-ийг 2 дугаар хавсралтын ёсоор батлсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

Хөдөө аж ахуй, үйлдвэр, Дэд бүтцийн хөгжлийн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — Н.АЛТАНХУЯГ

Засгийн газрын 1998 оны 192 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАХ ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН

Зөвлөлийн дарга	-Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
Орлогч дарга	-Байгаль орчны сайд
Гишүүд:	-Дэд бүтцийн хөгжлийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга; -Сангийн яамны Төсвийн бодлогын газрын дарга; -Гэгээрлийн яамны Стратегийн удирдлага, төлөвлөлтийн газрын дарга; -Дэд бүтцийн хөгжлийн яамны Зам, тээврийн газрын дарга; -Гадаад харилцааны яамны Гадаад худалдаа, хамтын ажиллагааны газрын орлогч дарга; -Аялал жуулчлалын холбооны тэргүүн тохиролцсоноор).
Нарийн бичгийн дарга	-Дэд бүтцийн хөгжлийн яамны Аялал жуулчлалын газрын дарга

Засгийн газрын 1998 оны 192 д
гаар тогтоолын 2 дугаар хавсра

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАХ ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН ДҮРЭМ

Нэг.Ерөнхий зүйл

1.Аялал жуулчлалын бодлого зохицуулах үндэсн зөвлөл (цаашид "Үндэсний зөвлөл" гэнэ)-ийн зохи байгуулалт, ажиллах журмыг энэ дүрмээр зохицуулн Зөвлөл нь орон тооны бус байна.

2.Үндэсний зөвлөлийн зорилго нь аялал жуулчлал салбарыг хөгжүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлэх, аял жуулчлалын байгууллагуудын уялдаа холбоог сайжруул үйл ажиллагааг зохицуулахад оршино.

Хоёр.Үндэсний зөвлөлийн зохион байгуулалт

3.Үндэсний зөвлөлийн дарга нь Дэд бүтцийн хөгжли сайд, орлогч дарга нь Байгаль орчны сайд, нари бичгийн дарга нь Дэд бүтцийн хөгжлийн яамны Аял жуулчлалын газрын дарга байна.Зөвлөлийн даргыг эзгү түүний үүргийг орлогч дарга гүйцэтгэнэ.

4.Үндэсний зөвлөлийн алба нь Дэд бүтцийн хөгжли яамны Аялал жуулчлалын асуудал эрхэлсэн нэгж байна.

Гурав.Ажиллах журам

5.Үндэсний зөвлөл нь үйл ажиллагаандаа Монг Улсын хууль тогтоомж, Засгийн газрын шийдвэри удирдлага болгоно.

6.Үндэсний зөвлөлийн үндсэн үйл ажиллагаа зөвлөлийн гишүүдийн хурал байна. Үндэсний зөвлөл улиралд нэгээс доошгүй удаа хуралдах бөгө шаардлагатай үед зөвлөлийн дарга хурлыг зар хуралдуулж болно.

7.Үндэсний зөвлөлийн хурлыг зөвлөлийн дар удирдана.

8.Үндэсний зөвлөлийн гишүүдийн олонхи нь хур оролцсон тохиолдолд түүнийг хүчинтэйд тооцно.

9.Үндэсний зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэх бар бичгийг танилцуулга, тооцоо, судалгаа болон шаа лагатай бусад материалын хамт хурал эхлэх

оногийн өмнө гишүүдэд тараана. Хэлэлцэх асуудлаар ын хэсэг томилон ажиллуулж болно.

10.Үндэсний зөвлөлөөр хэлэлцсэн асуудлаар зөвлөмж, токол гаргана.

1.Үндэсний зөвлөл нь ажлаа Засгийн газарт лагнана.

2.Үндэсний зөвлөлийн хурлын дэгийг Дэд бүтцийн жлийн сайд, Зөвлөлийн дарга батлан мөрдүүлнэ.

Дөрөв.Хуралдааны бэлтгэлийг хангах

3.Үндэсний зөвлөлийн хуралдааны бэлтгэл ажлыг лөлийн нарийн бичгийн дарга хариуцан зохион гуулна.

4.Үндэсний зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцэх асууд зөвлөлийн дарга тодорхойлж, түүний бэлтгэлийг уг удлыг хариуцан оруулж байгаа байгууллага, албан залтан хангана.

5.Үндэсний зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэх асуудлаарээлт, санал бэлтгэх үүрэг бүхий шинжээч томилох, ын хэсэг зохион байгуулах асуудлыг Дэд бүтцийн жлийн сайдын шийдвэрээр хэрэгжүүлнэ.

6.Мэргэжлийн холбоодын мэргэжилтэн нарыг өлийн хуралд оролцуулж, тэдний санал, дүгнэлтийг гох асуудлыг нарийн бичгийн дарга зохион гуулна.

7.Боловсруулсан материалын төслийг Үндэсний өлийн нарийн бичгийн дарга хүлээн авч эцэслэн лж, хуралдаанд оруулах саналыг зөвлөлийн даргад лцуулж зөвшөөрөл авна.

Тав.Үндэсний зөвлөлийн үүрэг, эрх

8.Үндэсний зөвлөл дараахь үүргийг хэрэгжүүлнэ:
/Монгол Улс дахь аялал жуулчлалын салбарын төрийн огын үндсийг боловсруулахад оролцож санал дүгнэлт ;
/аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх бодлого, эрх зүйн н бүрдүүлэх үндэслэлийг боловсруулах;
/аялал жуулчлалын салбарыг хөгжүүлэх бодлогыг гжүүлэх, аялал жуулчлалын үйл ажиллагааны элээр нэгж, байгууллагуудын хоорондын уялдаа оог зохицуулах;

г/үндэсний зөвлөл нь аялал жуулчлалыг хөгжүүлэ
хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангах талаар холбогд
яам, мэргэжлийн холбоодын албан тушаалтанд үүр
даалгавар өгөх эрхтэй.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 10 дугаар сарын 14-ний өдөр — Дугаар 193 — Улаанбаата хот

Зөвлөлийн ажиллах журам, бүрэлдэхүүнийг батлах тухай

Садар самуун явдалтай тэмцэх тухай хуули 9 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасныг үндэсл Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

Эротикийн сурталчилгаанд хяналт тавих зөвлөли ажиллах журмыг 1 дүгээр хавсралтаар, Эротикийн су талчилгаанд хяналт тавих зөвлөлийн бүрэлдэхүүни 2 дугаар хавсралтаар тус тус батлсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — **Ц.ЭЛБЭГДОРЖ**

Хууль зүйн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч — **С.БАТЧУЛУУН**

Засгийн газрын 1998 оны 193 д гаар тогтоолын 1 дүгээр хавсра

ЭРОТИКИЙН СУРТАЛЧИЛГААНД ХЯНАЛТ ТАВИХ ЗӨВЛӨЛИЙН АЖИЛЛАХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.Эротикийн сурталчилгаанд хяналт тавих зөвл /цаашид "Зөвлөл" гэх/-ийн үйл ажиллагаар Садар саму явдалтай тэмцэх тухай хууль болон энэхүү журм зохицуулна.

2.Зөвлөлийг эрүүл мэнд, нийгмийн хамгаалал, хууль , гэгээрлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага болон зохиолч, сэтгүүлч, уран ээлчдийн төлөөлөгчийг оролцуулан Гэгээрлийн яамны гэд байгуулна.

3.Зөвлөлийн дарга нь Зөвлөлийн үйл ажиллагааг рлаж түүний үүрэг, зорилтыг хэрэгжүүлэх ажлыг иуцна. Зөвлөлийн даргын эзгүйд түүний үүрэгт ажлыг гын томилсон зөвлөлийн аль нэг гишүүн гүйцэтгэнэ.

4.Зөвлөлийн үйл ажиллагаа явуулах үндсэн хэлбэр нь лөлийн хуралдаан байна.

.Хуралдааныг шаардлагатай үед Зөвлөлийн дарга лан хуралдуулна. Хуралдааныг Зөвлөлийн дарга рдана.

.Зөвлөлийн хуралдааны явцын талаар тэмдэглэл өлнө.Тэмдэглэлд Зөвлөлийн дарга гарын үсэг зурсан на.

'.Зөвлөл эрх хэмжээнийхээ асуудлаар хууль тогтоом- нийцсэн шийдвэр гаргана. Шийдвэрийг тогтоолын бэрээр гаргана.

Хоёр.Зөвлөлийн эрх, үүрэг

1.Зөвлөл Садар, самуун явдалтай тэмцэх тухай лийн 9 дүгээр зүйлийн 9.3-т заасны дагуу дараахь , үүрэгтэй байна. Үүнд:

/эротик хэвлэл, ном зохиол, кино, дүрс бичлэгийг ах;

/хэвлэн нийтлэх, нийтийн хүртээл болгох эсэх аар шийдвэр гаргах;

/шаардлагатай гэж үзвэл маргаантай асуудлаар нэлт гаргах эрх бүхий холбогдох мэргэжлийн хүмүүс, лаачдыг оролцуулсан шинжээчийн хэсэг томилох тухай двэр гаргах;

/хяналт тавих явцад Садар самуун явдалтай тэмцэх ай хууль тогтоомж зөрчсөн нь илэрвэл холбогдох эдэд хариуцлага хүлээлгэх талаархи саналаа эрх ий байгууллага, албан тушаалтанд тавих;

/эротикийн сурталчилгааг хууль тогтоомжид цүүлэн явуулах талаар санал боловсруулж холбогдох гууллагад оруулах.

Засгийн газрын 1998 оны 193 ‹
гаар тогтоолын 2 дугаар хавсра

ЭРОТИКИЙН СУРТАЛЧИЛГААНД ХЯНАЛТ ТАВИХ ЗӨВЛӨЛИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН

Зөвлөлийн дарга	-Гэгээрлийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга Р.Бат-эрдэнэ
Гишүүд:	-Гэгээрлийн яамны Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний газрын дарга Б.Баттулга;
	-Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын яамны Бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газрын мэргэжилтэн Ц.Өөрцөцэг;
	-Төрийн соёрхолт зохиолч В.Догмид;
	-"Монгол кино" нэгтгэлийн ерөнхий захирал Ж.Солонго;
	-Соёл, урлаг судлалын хүрээлэнгийн эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга Ж.Энэбиш;
	-ДОХ-ын үндэсний төвийн захирал Ж.Дэмбэрэлсүрэн;
	-Урлаг судлаач Б.Бадрах;
	-Монголын чөлөөт ардчилсан сэтгүүлчдийн эвлэлийн тэргүүлэгч Ч.Бүрэнбаяр (өөртэй нь тохиролцсоноор).
Нарийн бичгийн дарга	-Хууль зүйн яамны Эрх зүйн бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газрын дарга М.Төрбаяр.

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЦЭЦИЙН ДҮГНЭЛТ

оны 10 дугаар
н 16-ны өдөр

Дугаар 07

Улаанбаатар
хот

Монгол Улсын Татварын ерөнхий хууль,
Хүн амын орлогын албан татварын
тухай хуулийн зарим заалт Монгол
Улсын Үндсэн хуулийг зөрчсөн эсэх
талаархи маргааныг хянан
шийдвэрлэсэн тухай
Төрийн ордны 251 дүгээр өрөө

ндсэн хуулийн Цэцийн хуралдааныг Үндсэн, хуулийн Цэцийн
Н. Жанцан даргалж, гишүүдэд Н. Чинбат /илтгэгч/,
Амарсанаа, Д. Чилхаажав, В. Удвал нарын бүрэлдэхүүнтэй,
йн бичгийн даргаар Б. Цэндээхүү, өргөдөл гаргагч иргэн
Долгорсүрэн, Улсын Их Хурлын итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч
-ын гишүүн До. Ганболд нарыг оролцуулан Төрийн ордны
эн хуулийн цэцийн хуралдааны танхимд хийв.
эг. Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын Зэст багийн иргэн
олгорсүрэн Үндсэн хуулийн Цэцэд хандаж гаргасан өргөдөл,
эй холбогдуулан Цэцийн хуралдаанд өгсөн тайлбартаа: "1992
11 дүгээр сарын 23-ны өдөр Улсын Их Хурлаас баталсан, 1993
1 дүгээр сарын 2-ны өдрөөс хүчин төгөлдөр мөрдөгдсөн Монгол
н Татварын ерөнхий хуулийн 10 дугаар зүйлийн 6-д "аж ахуйн
, байгууллага бусдад олгосон хөдөлмөрийн хөлс, шилжүүлсэн
од ногдох татварыг үнэн зөв суутган тооцож, тогтоосон
ганд төсөвт төлөх" заалт, Хүн амын орлогын албан татварын
хуулийн 3 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн 4-т ". . . түүнд
улан суутгасан татварын хэмжээг. . . " гэсэн заалт, мөн
йн 7 дугаар зүйлийн 5-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага хувь
олгосон дараахь орлогод доор дурдсан хувиар албан татвар
улж дундын суутгал хийнэ" гэсэн заалт, мөн хуулийн 10 дугаар
йн 1-д "Хөдөлмөрийн гэрээгээр ажилладаг иргэний цалин,
морийн хөлсөнд ногдох албан татварыг тухайн аж ахуйн нэгж,
уллага сарын эцэст суутган авна", мөн зүйлийн 5-д "Шинжлэх
, утга зохиол, урлагийн бүтээл зохиогч, шинэ бүтээл, оновчтой
гаргагч, загвар зохион бүтээгчийн шагнал, тэдгээртэй адилтгах

бусад орлого, бооцоот болон тааварт тоглоом, хонжворт сугалаа
хонжворын орлого, урлагийн тоглолт, биеийн тамир, спорт
уралдаан, тэмцээний шагнал олгож байгаа аж ахуйн нэ
байгууллага, хувь хүн нь тухайн орлогод энэ хуулийн 8 дуга
зүйлийн 1,6,7 дахь заалт болон 8[1] дүгээр зүйлд заасан хувиар алб
татвар ногдуулан суутган авч, 3 хоногийн дотор төсөвт шилжүүлн
гэсэн заалтууд нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 5 дугаар зүйли
2-ын "Төр нь нийтийн болон хувийн өмчийн аливаа хэлбэри
хүлээн зөвшөөрч, өмчлөгчийн эрхийг хуулиар хамгаална", 14 дүгэ
зүйлийн 1-ийн "Монгол Улсад хууль ёсоор оршин суугаа хүн б
хууль шүүхийн өмнө тэгш эрхтэй байна", 17 дугаар зүйлийн 1-и
3-ийн "хуулиар ногдуулсан татвар төлөх" гэсэн заалтуудыг зөрчс
байна гэжээ.

Иргэн Долгорсүрэн үүнийгээ тайлбарлаж Үндсэн хуули
хүлээлгэсэн үүргийг иргэн хэн болович өөрөө ёсчлон биелүүлэх ёст
Гэтэл хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллагч иргэний албан татвар төл
үүргийг /тодруулбал орлого болон төлөх татварын хэмжээг :
тогтоох, хуулийн хугацаанд төсөвт шилжүүлэх зэрэг/ ажил олгогч
гүйцэтгүүлэхээр хуульчилсан нь Үндсэн хууль зөрчиж байгаа хэл
мөн гээд Орхон аймгийн татварын хэлтсээс Хүн амын орлог
албан татварын хуулийн биелэлтийг Эрдэнэт үйлдвэрт шалга
ажиллагсдынхаа татвар ногдох орлогыг бууруулж, буруу 'ху
баримтлан бага хувиар татвар ногдуулж, татварын орлог
бууруулсан гэж нөхөн төлбөр тавьсаныг буруу гэж үзэж, шүү
гомдлоо гарган түүнийг шүүх юу гэж үзэж, яаж шийдвэрлэсэн ту
баримтуудыг хавсарган тайлбарласан байна.

Хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллагч иргэн буслаар татв
тооцуулж, тушаалгаж, түүнээс үүсэх хариуцлагыг нь ажил олгогч
хуулиар үүрүүлж байхад бусад байдлаар ажил үйлчилгээ үзүү
байгаа, худалдаа наймаа хийж, орлого олж байгаа иргэн бүх үүрг
өөрөө биелүүлж, түүнээс үүсэх хариуцлагыг өөрөө хариуцаж бай
нь хүн бүр хууль шүүхийн өмнө эрх тэгш байх Үндсэн хуулийн за
зөрчиж байна гэж үзжээ.

Иргэн хэн болович татварын албанд бүртгэлтэй, жил бүр биеч
тооцоо хийлгэг нэгдсэн нэг журам тогтоовол дээр дурьдсан заалт
Үндсэн хуульд нийцэх болно гэж үзжээ. Ингээд Үндсэн хуули
Цэцэд хандаж доорхи зүйлийг хүсэлт болгосон байна.

1.Үндсэн хуулийн 5 дугаар зүйлийн 1, 14 дүгээр зүйлийн 1,
дугаар зүйлийн 1-ийн 3-т заасан заалтуудыг зөрчсөн Монгол Ул
Татварын ерөнхий хуулийн 3 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн 4-
" . . . түүнд ногдуулан суутгасан татварын хэмжээ. . ." гэсэн за
мөн хуулийн 7 дугаар зүйлийн 5-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага х

ı олгосон дараахь орлогод дор дурдсан хувиар албан татвар ануулж дундын суутгал хийнэ" гэсэн заалт, мөн хуулийн 10 дугаар зийн 1-д ". . . гэрээгээр ажилладаг иргэний цалин, хөдөлмөрийн өнд ногдох албан татварыг тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллага ан эцэст суутган авна. . . ." гэсэн хэсэг, мөн зүйлийн 5,6 ; заалтуудыг тус тус хүчингүйд тооцож өгнө үү гэжээ.

Эргэдэл албан татвар төлөгчтэй холбоотой хуулийн заалтуудын эр, Монгол хэлний товч тайлбар толиос хийсэн хуулбар, Эрдэнэт ан Татварын хэлтсийн 1994 оны 6 дугаар сарын 1-ний 01 тоот Орхон аймгийн шүүхийн 1994 оны 12 дугаар сарын 6-ны 45 шийдвэр, Улсын Дээд шүүхийн иргэний хэргийн давж заалдах ны шүүхийн 1995 оны 1 дүгээр сарын 13-ны 05 тоот магадлал ийг хавсаргажээ.

Орхон аймгийн татварын хэлтсээс 1994 оны 6 дугаар сарын 1-нд тоот акт тавьсныг УБҮ үл зөвшөөрч шүүхэд гомдол гаргасныг он аймгийн шүүх, УБҮ нь 1993 онм ажил үйлчилгээнд дуулах хүн амын албан татварыг 1994 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс н төлөлдөр болсон Хүн амын орлогын албан татварын хуулинд ан бага хувиар суутгал хийсэн нь үндэсгүй, 1994 оны 1 дүгээр н 1 хүртэл хүчингүй байсан хуучин хуулийг хэрэглэсэн нь зөв үзээд татварын хэлтсийн актыг хэвээр үлдээхээр шийдвэрлэжээ.

Улсын Дээд шүүхийн давж заалдах шатны шүүхийн магадлал ан баяжуулах үйлдвэр ажиллагсдынхаа цалинг 12 дугаар сард ох татварыг бууруулах зорилгоор дараа жил мөрдөх багасгасан хэмжээгээр тооцох сонирхолтой 1993 онд мөрдөгдөж байсан арын хувь хэмжээ бол тухайн жилийн хугацааны ажиллагааны гол хамаарах ёстой гэж үзээд нэхэмжлэгчийн давж заалдсан лыг хангахгүй орхихоор заасан байна.

Улсын Их Хурлын итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч До. Ганболд Цэцэд лсэн тайлбартаа иргэн Долгорсүрэнгээс Татварын хуулиудын м зүйл заалтууд нь Монгол УлсынҮндсэн хуулийн зарим гууд зөрчиж байна гэж Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Цэцэд дол гаргасантай танилцлаа.

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 17 дугаар зүйлийн 1-ийн 3-т аар ноогдуулсан албан татвар төлөх, 25 дугаар зүйлийн 1-ийн "төрийн санхүү зээл, албан татвар, мөнгөний бодлого улсын ин засаг, нийгмийн хөгжлийн үндсэн чиглэлийг тодорхойлж, ийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, улсын төсөв, түүний этгэлийн тайланг батлах" гэж тус тус заасан нь бүхэлдээ албан арын харилцааг салбар хуулиудаар тогтооно гэсэн утгатай хыг тодорхой заж өгснийг харуулж байгаа юм.

Хүн амын орлогын албан татварыг өөр этгээд төлсөн гэдэг татварыг ногдуулан авч байгаа нэг арга юм. Татвар төлөх, ногдуу аргачлалыг салбар хуулиудаар тодорхойлдог. Энэ гомдол бол Үнд хуулийн Цэцийн асуудал биш. Татварын орлогыг бүрэн авах үүди энэ асуудал тогтоогдсон юм. Иймд иргэн Долгорсүрэнгийн дурьда татварын харилцаанууд нь бүгд хуулиар тогтоогдож, УИХ-аар тухт үедээ батлагдсан байх тул Үндсэн хууль зөрчсөн гэж үзэх боломж юм гэжээ.

ХЯНАВАЛ:

Татварын ерөнхий хуулийн 10 дугаар зүйлийн 6, Хүн ам орлогын албан татварын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 5,7 дуг зүйлийн 5,10 дугаар зүйлийн 1, 5 дахь заалтууд нь хүн амын орлог албан татварыг ногдуулах, татвар төлүүлэх хууль зүйн механиз тодорхойлжээ. Албан татвар ногдуулах, татвар төлүүлэх асууд хууль зүйн хүрээнд хэрхэн зохицуулах нь хууль тогтоогчийн хэмжээний асуудал байх тул дээрх заалтуудыг Үндсэн хууль зөрч гэж үзэх үндэслэлгүй байна.

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 66 дугаар зүйл, Үндсэн хуули Цэцийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийг удирдлага бол ДҮГНЭЛТ ГАРГАХ нь:

1. Монгол Улсын Татварын ерөнхий хуулийн 10 дугаар зүйлı 6, Хүн амын орлогын албан татварын тухай хуулийн 3 дуг зүйлийн 5, 7 дугаар зүйлийн 5, 10 дугаар зүйлийн 1, 5 дахь заалт нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 5 дугаар зүйлийн 2, 14 дүг зүйлийн 1, 17 дугаар зүйлийн 1 дэх заалтыг зөрчөөгүй байна.

2. Энэхүү дүгнэлтийг Улсын Их Хурлын чуулганы хуралд үргэлжилж эхэлснээс хойш 15 хоногт багтаан авч хэлэлцэн ха ирүүлэхийг Улсын Их Хуралд уламжилсугай.

ДАРГА	Н. ЖАНЦАН
ГИШҮҮД	Ж. АМАРСАНАА Д. ЧИЛХААЖАВ В. УДВАЛ Н. ЧИНБАТ

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЦЭЦИЙН ДҮГНЭЛТ

8 оны 10 дугаар ын 16-ны өдөр | Дугаар 08 | Улаанбаатар хот

Монгол Улсын Өмгөөллийн тухай хуулийн зарим заалт Монгол Улсын Үндсэн хууль зөрчсөн эсэх талаархи маргааныг хянан шийдвэрлэсэн тухай Төрийн ордны **251** дүгээр өрөө

Үндсэн Хуулийн Цэцийн хуралдааныг Үндсэн хуулийн Цэцийн га Н. Жанцан даргалж, гишүүдэд Н. Чимбат /илтгэгч/, Бямбажав, С. Жанцан, В. Удвал нарын бүрэлдэхүүнтэй, нарийн гийн даргаар Б. Цэндээхүү оролцуулан Төрийн ордны Үндсэн ийн Цэцийн хуралдааны танхимд хийв.

Хуралдаанд өргөдөл гаргагч иргэн Т. Долгорсүрэн, Улсын Их лын итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч, УИХ-ын гишүүн Ч. Сайханбилэг, ын Их Хурлын Тамгын газрын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын эгч Б. Энэбиш нар оролцов.

Эрхон аймгийн Баян-Өндөр сумын Зэст багийн иргэн Долгорсүрэн Үндсэн хуулийн Цэцэд хандаж гаргасан өргөдөл, гэй холбогдуулан Цэцийн хуралдаанд өгсөн тайлбартаа: "Улсын Хурлаас 1994 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдөр батлаж, 1995 оны таар сарын 1-нээс хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа Өмгөөллийн й хуулийн дор дурьдсан зарим заалт Үндсэн хууль зөрчсөнийг ин шийдвэрлүүлэхээр өргөдөл гаргаж байна" гээд:

Нэг. Өмгөөллийн тухай хуулийн "Өмгөөллийн үйл ажиллагааны лд" гэсэн 4 дүгээр зүйл, 7 дугаар зүйлийн 1-д "төгсөгчдөө мын дагуу сонгон шалгаруулалтанд орж" гэсэн "шүүгч, прокурор, дөн байцаагч нь уул албан тушаалаас чөлөөлөгдсөнөөс хойш жилийн хугацаанд өмгөөллийн үйл ажиллагаа эрхлэхийг глоно" гэсэн заалтууд, 9 дүгээр зүйлийн 2-д "сонгон гаруулалтанд орж тэнцсэн" гэсэн заалтууд нь Үндсэн хуулийн дугаар зүйлийн 4-т "Ажил мэргэжлээ чөлөөтэй сонгох эрхтэй" н заалтыг;

Хоёр. Өмгөөллийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 1-д өөлөгчдийн байгууллага нь өмгөөлөгчдийг эгнээндээ нэгтгэсэн, йн төлөө бус олон нийтийн байгууллага бөгөөд дараахь щтэй байна.

1/ Монголын Өмгөөлөгчдийн холбоо;

2/ Аймаг, нийслэлийн өмгөөлөгчдийн зөвлөл гэсэн заалт, мө зүйлийн 4-т "Өмгөөллийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авс Монгол Улсын иргэн өмгөөлөл явуулж буй хэлбэрээс үл хамаар өмгөөлөгчдийн олон нийтийн байгууллагад нэгдэнэ гэсэн заалту нь Үндсэн хуулийн 16 дугаар зүйлийн 10-т "Өөрсдийн аш сонирхол, үзэл бодлын үүднээс олон нийтийн байгууллага байгуула сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй гэсэн заалтыг;

Гурав. Өмгөөллийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 4 "өмгөөлөгчдийн хөдөлмөрийн хөлсний 6 хувийг Өмгөөлөгчдий холбоонд, 4 хувийг өмгөөлөгчдийн хариуцлагын даатга төвлөрүүлнэ" гэсэн заалтууд нь Үндсэн хуулийн 16 дугаар зүйли 3-т заасан "Хувийн өмчийг хууль бусаар хураах, дайчлан авах хориглоно" гэсэн заалтыг зөрчсөн тул Өмгөөллийн тухай хуулий 4 дүгээр зүйл, 7 дугаар зүйлийн 1-д заасан "тогтоосон журмын даг сонгон шалгаруулалтанд орж, шүүгч, прокурор, мөрдөн байцаагч у ул албан тушаалаас чөлөөлөгдсөнөөс хойш 1 жилийн хугацаа өмгөөллийн үйл ажиллагаа эрхлэхийг хориглоно" гэсэн заа 9 дүгээр зүйлийн 1-д "сонгон шалгаруулалтанд орж тэнцсэн" гэс заалт, 6 дугаар зүйлийн 1, 4 дэх хэсгийн заалт, 16 дугаар зүйлийн 4 заасан заалтыг хүчингүй болгохыг хүсэлт болгон тавьжээ.

УИХ-ын итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч, УИХ-ын гишү Ч. Сайханбилэг, УИХ-ын Тамгын газрын Ерөнхий нарийн бичги даргын орлогч Б. Энэбиш нар Үндсэн хуулийн Цэцийн хуралдаа оролцож хэлсэн үгэндээ иргэн Т. Долгорсүрэнгийн гаргас өргөдлийн хувьд Өмгөөллийн тухай хууль нь Үндсэн хуульт зөрчилдөөгүй гэж үзэж байна. Энэ хууль бол нэлээд онцлог харилц зохицуулж байгаа. Төрийн тусгай алба хашиж байсан этгээди хувьд тусгайлсан хязгаарлалт байх нь нийтлэг зүйл. Иймд "шүү прокурор, мөрдөн байцаагч нь ул албан тушаалаас чөлөөлөгдсөнө хойш 1 жилийн хугацаанд өмгөөллийн үйл ажиллагаа эрхлэхи хориглоно" гэсэн заалт нь Үндсэн хуультай зөрчилдсөн гэж үзэх байна. Өмгөөлөгчдийн холбоо мэргэшсэн байгууллага 6 дуг зүйлийг Үндсэн хууль зөрчсөн гэж үзэхгүй байна.

ХЯНАВАЛ:

1. Монголын өмгөөлөх байгууллага нь төрийн зохицуулалтт [illegible] өмгөөллийн эрхээ иргэн нь төрөөс-өөдөг зэрэг ([illegible] онцлогтой тул түүний эрх зүйн зохицуулалтанд ялгамж [illegible] байх нь зайлшгүй юм. Иймд иргэн Т. Долгорсүрэнги [illegible] гаргасан Өмгөөллийн тухай Монгол Улсын хуулийн 4,

ар зүйл, 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн "шүүгч, прокурор, дон байцаагч нь уул албан тушаалаас чөлөөлөгдсөноос хойш жилийн хугацаанд өмгөөллийн үйл ажиллагаа эрхлэхийг глоно" гэсэн заалт, 16 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн заалтууд эн хууль зөрчсөн гэх үндэслэл тогтоогдохгүй байна.

. Өргөдөл гаргагч иргэн Т. Долгорсүрэн өөрийн өргөдөлд дсан Өмгөөллийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн гоосон журмын дагуу сонгон шалгаруулалтанд орж", 9 дүгээр ийн 1 дэх хэсгийн "сонгон шалгаруулалтанд тэнцсэн" гэсэн гууд Үндсэн хууль зөрчсөн гэж үзсэн өргөдлийн шаардлагыг хассан тул дүгнэлт гаргах шаардлагагүй гэж үзэв.

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 66 дугаар зүйл, Үндсэн хуулийн ийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийг удирдлага болгон НЭЛТ ГАРГАХ нь:

. Өмгөөллийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйл, 6 дугаар зүйл, гаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн "шүүгч, прокурор, мөрдөн байцаагч ул албан тушаалаас чөлөөлөгдсөноос хойш 1 жилийн хугацаанд оллийн үйл ажиллагаа эрхлэхийг хориглоно" гэсэн заалт, угаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн заалтууд нь Үндсэн хуулийн 16 ар зүйлийн 10, 16 дугаар зүйлийн 3, 16 дугаар зүйлийн 4 дэх ыг зөрчөөгүй байна.

Энэхүү дүгнэлтийг Улсын Их Хурлын чуулган үргэлжилж энээс хойш 15 хоногт багтаан авч хэлэлцэн хариу ирүүлэхийг ин Их Хуралд уламжилсугай.

АРГА Н. ЖАНЦАН

ИШҮҮД Ж. БЯМБАЖАВ
В. УДВАЛ
С. ЖАНЦАН
Н. ЧИНБАТ

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЦЭЦИЙН ДҮГНЭЛТ

1998 оны 10 дугаар сарын 23-ны өдөр — Дугаар 09 — Улаанбаатар хот

УИХ-ын гишүүний эрх зүйн байдлы
тухай хуулийн холбогдох заалт, түүн
үндэслэн гарсан УИХ-ын тогтоолуу
Үндсэн хуулийн 29 дүгээр зүйлийн
1 дэх заалтыг зөрчсөн эсэх тухай
маргааны талаар

Үндсэн хуулийн Цэцийн энэхүү дүгнэлтийг 1998 оны 10 ду
сарын 23-ны өдөр Төрийн ордны 251 дүгээр өрөөнд зөвлөл
гаргав.

Цэцийн хуралдааныг Үндсэн хуулийн Цэцийн дарга Н. Жан
даргалж, гишүүд В. Удвал /илтгэгч/, Д. Чилхаажав, Ж. Амарса
Ж. Бямбажав нарын бүрэлдэхүүнтэй нарийн бичгийн дар
Б. Цэндээхүүг оролцуулан хийв.

Тус хуралдаанд маргагч талуудад Нийслэлийн Баянзүрх дүүр
3 дугаар хорооны иргэн Д. Ламжав, Улсын Их Хур
итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч, УИХ-ын гишүүн Ж. Бямбадо
Ц. Ганхуяг, УИХ-ын Тамгын газрын Ерөнхий нарийн бичг
даргын орлогч Б. Энэбиш нар оролцов.

Иргэн Д. Ламжав 1998 оны 10 дугаар сарын 2-нд Үндсэн хуул
Цэцэд хандаж гаргасан өргөдөлдөө: "Улсын Их Хурлын гишүү
эрх зүйн байдлын тухай хуулийн /6.1/, /8.2.11/, /8.3/ заалт Үнд
хуулийн /29.1/ заалтыг зөрчиж байгаа тухай дээрх заалтуудыг
татъя.

6.1. УИХ-ын гишүүн Монгол Улсын Ерөнхий сайд, Засг
газрын гишүүнээр томилогдох, улс төрийн нам болон төрийн
байгууллагад сонгуульт ажил, албан тушаал эрхлэх, сургалт, э
шинжилгээний ажил хийхээс бусад хуулиар тогтоосон үүрэгт н
хамаарах ажил, албан тушаал хавсарч болохгүй. 8.2.11. УИХ
гишүүн Ерөнхий сайд, Засгийн газрын гишүүнээр томило
хавсран ажиллах үндсэн үүрэгтэй, 8.3. УИХ-ын гишүүн Ерө
сайд, Засгийн газрын гишүүний үүргийг хавсран гүйцэтгэж болно

Нэхэмжлэл: /8.2.11/, 18.31 заалт болон, /6.1/-д УИХ-ын гишүү
хуулиар тогтоосон үүрэгт Ерөнхий сайд, Засгийн газрын гишүү
албан тушаал, төрийн бус байгууллагад сонгуульт ажил хам

лох, эдгээр албан тушаалыг **УИХ**-ын гишүүн хавсран эрхэлж лохоор заасан нь Үндсэн хуулийн /29.1/-ийн дотор байгаа "Улсын Хурлын гишүүн нь хуулиар тогтоосон үүрэгт нь үл хамаарах сад ажил, албан тушаал хавсарч болохгүй" гэсэн заалтыг зөрчиж йна.

Тайлбар: 1. УИХ, түүний гишүүний үндсэн үүргийг Үндсэн улийн 20, 23, 25, 29 зэрэг зүйлд тодорхой заажээ. Иймээс УИХ-ын шүүнд бусад хуулиар эрх үүрэг олгож байгаа бол тэр нь Үндсэн улиар оноогдсон үүрэгт нь хохирол учруулахгүй тийм л эрх үүрэг йх ёстой нь ойлгомжтой. Гэтэл УИХ-ын гишүүн Ерөнхий сайд, сгийн газрын гишүүний албан тушаалыг хавсарснаас болж Засгийн ар нь огцорсон мөртлөө энэхүү огцорсон явдалд хууль зүйн нээс буруутай хүмүүс нь дараагийн Засгийн газраа байгуулах стэй мэт ёс суртахуунгүй байдал тохиолдож байна.

2. УИХ-ын гишүүн дээрх албан тушаалуудыг хавсарч байгаагаас сгийн газар УИХ-ын хяналтаас гарч, эрх барьж буй олонхийн ор энэхүү хэмжээгүй эрх дархыг олж авахын төлөө эрүүл бус олдөөн гаарлаа. Энэ их эрх мэдэл, эдлэж байгаа хүндээ нэг аас сайхан байдаг байж болох боловч нөгөө талаас оноогдсон хар давхар үүргийг биелүүлэх боломжгүй байдаг нь УИХ-ын ктик дээр нотлогдсон зүйл юм.

3. Эрх зүйн онолын үүднээс авч үзвэл төрийн эрх мэдэл ард нээс үүсэлтэй. Төрийн эрх мэдлийг хууль тогтоох, гүйцэтгэх, үх гэсэн гурван хэсэгт тэнцвэртэй, харьшангүй бие даасан, нгуяа хууль тогтоох, гүйцэтгэх, эрх мэдэл нь харилцан хяналттай хаар хуваарилах нь зүйтэй гэж үздэг байна.

4.Үндсэн хуулийн бүх нийтээр хэлэлцүүлсэн төсөл, Улсын Бага элаас Ардын Их Хуралд оруулсан төсөл, Ардын Их Хурлын анхны элцүүлгийн дүнг тусгасан төсөлд УИХ-ын гишүүн бүрэн нийнхээ хугацаанд улсын төсвөөс цалин авна, УИХ-ын гишүүн нь энхийлөгч, Ерөнхий сайд, Засгийн газрын гишүүн болон хуулиар тоосон үүрэгт нь үл хамаарах бусад ажил, албан тушаал хавсарч юхгүй гэсэн заалт тусгагдсан билээ. Энэ заалтаас Ерөнхийлөгч, энхий сайд, Засгийн газрын гишүүн болон гэсэн 7 үгийг хасч нхээр тохирсон нь эдгээр нэр дурьдсан албан тушаалыг УИХ-ын шүүн хавсарч болохыг зөвшөөрсөн утгыг агуулаагүйгээр үл барам уд зөвшөөрөөгүй утгаар нь ийм томъёоллоор санал хураахж, үг алыг 87 хувь нь дэмжсэн зэрэг бусад нотлох баримтуудыг Үндсэн лийн Цэцэд гаргаж өгсөн билээ" гэжээ.

Мөн иргэн Д. Ламжав Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Цэцэд 8 оны 9 дүгээр сарын 30-нд гаргасан өргөдөлдөө: "УИХ-ын пүүн нь Ерөнхий сайдын буюу Засгийн газрын гишүүний албан

тушаалыг хавсарч байсан бөгөөд Засгийн газар огцорсноос хо тухайн албан тушаалтны үүрэг гүйцэтгэгчийн ажлыг хавсарч бай нь Үндсэн хуулийн /29.1/ УИХ-ын гишүүн нь хуулиар тогтоо үүрэгт нь үл хамаарах бусад ажил, албан тушаал хавсарч болох гэсэн заалтыг зөрчиж байна" гэжээ.

Иргэн Д. Ламжав Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Цэ 1998 оны 10 дугаар сарын 01-нд гаргасан өргөдөлдөө: "УИХ- гишүүнд Ерөнхий сайд, Засгийн газрын гишүүн-сайд, тэдгээрі үүрэг гүйцэтгэгчийн албан тушаалыг хавсаргасан УИХ-ын тогтоол Үндсэн хуулийн /29.1/ заалтыг зөрчиж байгаа" тухай бичи Түүнчлэн иргэн Д. Ламжав Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Цэ 1998 оны 10 дугаар сарын 21-нд гаргасан нэмэлт тайлбар "УИХ-ын гишүүн нь гүйцэтгэх эрх мэдлийн хүрээнд ажил, ал тушаал хавсарч болохгүй гэсэн үзэл баримтлал Үндсэн хуул боловсруулах бүх шатны төсөлд тусгагдсан юм. Мөн АИХ Мон Улсын Үндсэн хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн хоёр д заалтыг батлахдаа Ерөнхийлөгч, Ерөнхий сайд, Засгийн газ гишүүн зэрэг албан тушаалыг УИХ-ын гишүүний үүрэгт ямар байдлаар хамааруулахыг зөвшөөрөөгүй юм. Энэ нь дар баримтуудаар нотлогдож байна.

Ардын Их Хурал дээр Улсын Бага Хурлаас оруулсан төслийн дүгээр зүйлийн 1 дээр бүхэлд нь санал хураахад төслийн, з дараахь дүнтэйгээр дэмжигдсэн байна. Төслийн /29.1/- зөвшөөрсөн 251, татгалзсан 78, түдгэлзсэн 13, бүгд 342 бөгөөд хувийн дүнтэй батлагджээ. Монгол Улсын Үндсэн хуулийг 2 гаруй хугацаанд ардчилсан ёс журмын дагуу чөлөөтэй хэлэл баталсан тул 430 тойргийг төлөөлсөн бүрэн эрхт депутатуудын саналыг хүүрч авсан ганц ч заалт Үндсэн хуульд маань бай билээ.

Үндсэн хуульд заасан ёсоор УИХ нь хууль тогтоохоос г хуулийн хэрэгжилтэнд хяналт тавих үндсэн үүрэгтэй билээ. Г УИХ дахь олонхийг бүрдүүлэгч намын дарга нар болон УИХ удирдлагын гарт гүйцэтгэх эрх мэдэл шууд шилжихээр сонирх зөрчил улам хүчтэй болж, улмаар УИХ хяналтын үүргээ гүйцэтг бэрхшээлтэй болдог, Засгийн газар нь огцорсон нөхцөлд огцо Засгийн газар нь дараагийн Засгийн газраа байгуулах үүрэг хүлэ ёс суртахуунгүй байдал үүсдэг гэжээ.

УИХ-ын итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч, УИХ-ын гиш Ж. Бямбадорж, Ц. Ганхуяг, УИХ-ын Тамгын газрын Ерө нарийн бичгийн даргын орлогч Б. Энэбиш нар Үндсэн хуу Цэцэд хандаж гаргасан тайлбартаа:

1996 оноос эхэлсэн уг маргаантай асуудлын талаар болж ѳсон зарим зүйлийг эргэн санах нь зүйтэй гэж үзэж байна. эн хуулийн Цэцээс 1996 оны 7 дугаар сард, Улсын Их Хурлын хуулийн /1992 онд батлагдсан/ 22 дугаар зүйлийн 1,2,3 дахь йн заалтууд Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 29 дүгээр зүйлийн хэсгийн "Улсын Их Хурлын гишүүн нь хуулиар тогтоосон т нь үл хамаарах бусад ажил, албан тушаал хавсарч болохгүй" заалтыг зѳрчиж байна гэсэн дүгнэлтийг гаргасан. Цэцийн энэ лтийг УИХ янч хэлэлцээд хүлээн зѳвшѳѳрѳх үндэслэлгүй гэж . Үүний дараа Үндсэн хуулийн Цэц уг асуудлыг бүрэн дэхүүнээр дахин хэлэлцэж Монгол Улсын Их Хурлын тухай йн дээрх заалтууд Үндсэн хууль зѳрчсѳн тул хүчингүй болгосон вэр гаргасныг бид мэдэж байгаа билээ. Үндсэн хуулийн Цэцэс , хуулийн эдгээр заалтуудыг хүчингүй болгосон үндэслэл нь ын Их Хурлын гишүүн Засгийн газрын гишүүнээр томилогдон ах нь хуулиар тогтоосон үндсэн үүрэгт нь хамааралгүй " гэсэн билээ.

Улсын Их Хурал Үндсэн хуулийн Цэцийн энэхүү шийдвэрийг тгэж "Улсын Их Хурлын гишүүн Засгийн газрын гишүүнээр іогдвол хавсран ажиллаж болох" тухай заалтыг Улсын Их ын гишүүний үндсэн үүрэгт нь шууд хамааруулж, нэмэлт болгон сан хуулийг 1998 оны 1 дүгээр сарын 15-ны ѳдѳр баталсан юм. хууль УИХ дахь олонхи, цѳѳнхийн бүлгийн зѳвшилцлѳѳр 93 н саналаар батлагдсан юм. Энэ нь УИХ Үндсэн хуулийн с ѳмнѳ гаргасан шийдвэр, түүний агуулгыг харгалзаж, Монгол Үндсэн хуулийн хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан батлах, хуульд нэмэлт, ѳѳрчлѳлт оруулах" ѳѳрийн онцгой эрхийн хүрээнд хийсэн үйл ажиллагаа юм. Уг хуулийг ын нийт гишүүд санал бүрэн нийлж, их ѳндѳр хувийн саналаар сан нь зарим хүмүүст эргэлзээтэй санагдаж байсан. Үндсэн йн холбогдох заалтад Улсын Их Хурлын зүгээс хууль тогтоох хэрэгжүүлэх замаар тайлбар хийсэн гэж ойлгож болно.

Улсын Их Хурлаас Монгол Улсын Их Хурлын гишүүний эрх байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулахдаа Үндсэн хуулийн 29 зүйлийн 1 дэх хэсгийн заалт, Үндсэн хуулийн Цэцийн эрийг үндэслэж "Улсын Их Хурлын гишүүний үндсэн үүрэг" 8 дугаар зүйлд 3 дахь хэсэг болгож, мѳн "Улсын Их Хурлын н дараах үндсэн үүрэгтэй:" гэсэн хоёр дахь хэсэгт нь "Улсын рлын гишүүн Засгийн газрын гишүүнээр томилогдвол хавсран ах тухай" заалтыг нэмсэн юм. Цэцээс хүчингүй болгосон хуулийн заалтууд нь УИХ-ын гишүүн, засгийн газрын гишүүн болохыг агуулгаараа хуульчилж ѳгсѳн байсан боловч Цэц

үүнийг 1996 онд хангалттүй гэж үзсэн билээ. Ийм учраас УИХ-
"УИХ-ын гишүүн Засгийн газрын гишүүнээр томилогдон ажилл
тухай заалт Улсын Их Хурлын гишүүний үндсэн үүрэг гэсэн хуули
тухайлсан зүйл, хэсэгт тусгагдаагүй байна гэж үзэж байсныг анхаа
Үндсэн хуулийн заалт, Цэцийн шийдвэрт шууд нийцүүлэх зорилг
Үндсэн хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 1-д заасныг үндэслэж "УИХ-
гишүүний хуулиар тогтоосон үндсэн үүрэгт" нь шууд хамааруу
хуульчлан тогтоосон юм.

Иймд иргэн Д. Лэмжаваас гаргасан Монгол Улсын Их Хурл
гишүүний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн нэг
хэсэг, 8 дугаар зүйлийн холбогдох хэсэг, заалтууд болон УИХ-
бусад холбогдох тогтоолууд Үндсэн хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 1
заалтыг зөрчсөн гэж үзсэн нь хууль зүйн үндэслэлгүй юм" гэжээ.

Үндсэн хуулийн Цэцийн хуралдаан дээр Улсын Их Хурл
итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчид хэлсэн үгэндээ: "Монгол Улсын
Хурал Үндсэн хуулийн 20 дугаар зүйлд заасныг Монгол Улс
Үндсэн хуулийн агуулгыг тайлбарлах үндсэн бүрэн эрхийн
хүрээнд дэлхийн парламентат ёсны жишгээр "Улсын Их Хурл
гишүүний үндсэн үүрэгт нь Засгийн газрын гишүүнийг хавс
болохоор" Улсын Их Хурлын гишүүний эрх зүйн байдлын ту
хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан юм. Энэ хууль Улсын Их Хура
хуралдаан дээр гишүүдийн 93 хувийн саналаар батлагдсан
Монгол Улсын сонгуулийн тогтолцоо нь улс төрийн нам гол
үүрэгтэйг зөвшөөрсөн. Энэ тохиолдолд аль ч нам боломжтой хү
сонгуульд өрсөлдүүлдэг билээ.

УИХ-ын гишүүний үүрэгт Засгийн газрын гишүүн байж боло
хуульчилснаар өмнөх хуульд байсан Үндсэн хуулийн зөрчл
арилгасан юм гэжээ.

Үндсэн хуулийн Цэцийн хуралдаан дээр иргэн Д. Лэмжав хэл
үгэндээ. УИХ-ын гишүүн Засгийн газрын гишүүн байж болох
гэдгийг Үндсэн хууль баталсан АИХ-ын хуралдааны протоколоос
тодорхой үзэж болно.

УИХ-д гүйцэтгэх засаглалын эрх мэдлийг хууль гаргаж, Үнд
хууль зөрчих замаар булаан авах эрх байхгүй. УИХ-ын гишүүний
зүйн байдлын хуульд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлт бол нам
хуйвалдах замаар Үндсэн хуулийн заалтыг зөрчиж хийсэн най
мөн.

УИХ Үндсэн хуулийн заалтыг агуулгаас нь хэтрүүлж тайлбарл
байна гэжээ.

ХЯНАВАЛ:

. Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүний албан тушаал,
ий үүргийг Улсын Их Хурлын гишүүний үүрэгт хамааруулан үзэх
ь зүйн үндэслэл Монгол Улсын Үндсэн хуулиар тогтоогдохгүй
ia.

.УИХ-ын гишүүний үүрэгт Засгийн газрын гишүүний албан
ылыг хавсарч болохоор хуульчилсан нь Монгол Улсын Үндсэн
ийн утга агуулгатай зөрчилдсөн байна.

. УИХ-ын гишүүний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 6 дугаар
ийн 1, 8 дугаар зүйлийн холбогдох заалтуудыг хэрэгжүүлэх
ар гаргасан УИХ-ын тогтоолууд нь уг хуулийн заалт хүчинтэй
ээс шууд хамаарах тул тухайн тогтоолуудын талаар тусгайлан
элт гаргах шаардлагагүй гэж үзэв.

Іонгол Улсын Үндсэн хуулийн 66 дугаар зүйл, Үндсэн хуулийн
ийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийг удирдлага болгон
ТООХ нь:

. Монгол Улсын Их Хурлын гишүүний эрх зүйн байдлын тухай
ийн 8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 11 дэх "Ерөнхий сайд,
ийн газрын гишүүнээр томилогдвол хавсран ажиллах" мөн
ийн 3 дахь хэсгийн "УИХ-ын гишүүн Монгол Улсын Ерөнхий
, Засгийн газрын гишүүний үүргийг хавсран гүйцэтгэж болно"
і заалтууд ба 6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт байгаа "Улсын Их
ын гишүүний хуулиар тогтоосон үүрэгт Ерөнхий сайд, Засгийн
ын гишүүнээр томилогдох" гэсэн заалтууд Монгол Улсын
эн хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн "хуулиар тогтоосон
гт нь үл хамаарах бусад ажил албан тушаал хавсарч болохгүй"
і заалтыг зөрчсөн байна.

. Үндсэн хуулийн Цэцийн энэхүү дүгнэлтийг хүлээн авснаас
і 15 хоногийн дотор хэлэлцэн хариу ирүүлэхийг УИХ-д
жилсугай.

АРГА Н. ЖАНЦАН

ИШҮҮД Д. ЧИЛХААЖАВ
Ж. БЯМБАЖАВ
Ж. АМАРСАНАА
В. УДВАЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ДЭЭД ШҮҮХИЙН ТОГТООЛ

1998 оны 8 дугаар сарын 17 № 315 Улаанбаат хот

Эрүүгийн хуулийн 40 дүгээр зүйлі зөв хэрэглэх тухай

Эрүүгийн хуулийн 40 дүгээр зүйлийг хэрэглэж байгаа шүүхи практикийг судалсан дүнгийн тухай шүүгч М. Дамирансүрэнги илтгэлийг сонсон хэлэлцээд Монгол Улсын Дээд шүүх ТЭМДЭГЛЭХ нь:

Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн хорих болон засан хүмүүжүү ажил хийлгэхээр шүүхээс оногдуулсан ялыг "тэнсэх" тухай 40 дүг зүйлийг нэгэнх шүүх зөв хэрэглэж байна. Гэвч зарим шүүх хэргі болон гэм буруутай этгээдийн хувийн байдалд зөв үнэлэлт өгч, ял зорилгыг хангах ялын төрлийг оновчтой оногдуулахгүйгээр зайлш биечлэн эдэлбэл зохих хорих болон ЗХА хийлгэх ялыг тэнс байгаагаас гэм буруутай этгээд ял завших, хянан харгалзах хугацаа дахин гэмт хэрэг үйлдэх явдал гарсаар байна.

Шүүх "гэмт этгээд анх удаа хэрэг үйлдсэн, гэм буруугаа ойл чин санаанаасаа гэмшиж байгаа, ар гэрийн гачигдалтай..." гэх зэ нэг загварын үндэслэл заах, зөвхөн хөнгөрүүлэх талыг баримт хорих ялыг тэнсэж төрийн эрүүгийн ялын бодлогыг хэрэгжүүлэ хайнга хандах явдал цөөнгүй байна. Түүгээр ч барахгүй урьд нь г хэрэг үйлдэж ял шийтгүүлсэндээ зохих дүгнэлт хийгээгүйгээс да гэмт хэрэг үйлдсэн этгээд болон хүнд, онц хүнд гэмт хэрэг үйлдс мөн Эрүүгийн хуулийн 36 дугаар зүйлд заасан хүндрүүлэх нөх байдалтайгаар гэмт хэрэг үйлдсэн, учруулсан хохирлоо төле санаачилга гаргаагүй этгээдэд оногдуулсан ялыг тэнсэх явдал с хандлагатай байна.

Хорих болон засан хүмүүжүүлэх ажил хийлгэх үндсэн я тэнсэсэн атлаа нэмэгдэл ял хэрэглэхгүй байх, урьд нь тэнсэг хянан харгалзсан хугацаанд дахин гэмт хэрэг үйлдсэн этгээд урьдах тэнсэгдсэн ялыг бүгдийг буюу заримыг шинээр оногдуул ял дээр нэмэхгүй орхих, ялыг тэнсэх болсон үндэслэлээ тас шийдвэрлэх тогтоолд тодорхой бичихгүй, зөвхөн "хорих ялыг би эдлүүлэх шаардлагагүй гэж үзэв" гэсэн ерөнхий үндэслэл з хариуцлагагүй хандах явдал зарим шүүгчийн ажиллагаанд гарч бай

Таслан шийдвэрлэх тогтоолыг хүчин төгөлдөр болм /тэнсэгдсэн этгээдэд хяналт тавих эрх бүхий/ аж ахуйн и

гуулалга, иргэлэд албан ёсоор хүргүүлэх ажил хэвшил болж молжоогүй байна.

Анхан шатны шүүхээс ялыг үндэслэлгүй тэнссэн буюу хуулийн ялыг буруу хэрэглэсэн, зөрчил гаргасан тохиолдолд давж заалдах эн хяналтын шатны шүүх уг зөрчлийг дор бүр нь илрүүлж рхай арилгах, дахин гаргуулахгүй байх талаар анхаарч ажиллах рдлагатай байна.

Эрүүгийн хуулийн ерөнхий ангийн 40 дүгээр зүйлийг нэгдмэлээр тож зөв хэрэглэх, дээр дурьдсан зөрчил дутагдлыг арилгах, ял эхийн гэм буруутай этгээдийг засан хүмүүжүүлэх хууль зүйн ач богдлыг дээшлүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Дээд шүүхээс ТООХ нь:

Эрүүгийн хуулийн 40 дүгээр зүйлийн зарим хэсэг, заалтыг доор асснаар тайлбарласугай:

. Эрүүгийн хуулийн 40 дүгээр зүйлд заасан "тэнсэх" гэдэг нь хээс оногдуулсан хорих буюу засан хүмүүжүүлэх ажил хийлгэх г биечлэн эдлүүлэхгүй байх тодорхой хугацаа тогтоож, уг цаанд тухайн этгээд дахин гэмт хэрэг үйлдэхгүй байхаар хяналт вулах, хэрэв гэмт хэрэг шинээр үйлдвэл сүүлчийн хэрэгт дуулсан ял дээр түрүүчийн таслан шийдвэрлэх тогтоолоор эгдсэн ялыг зохих журмын дагуу нэмж эдлүүлдэг; мөн хяналт алэсан хугацаанд зөрчил ... гаргасан тохиолдолд эрх бүхий ний хүсэлт, албан тушаалтны санал, дүгнэлтээр урьд нь эгдсэн ялыг биечлэн эдлүүлэх нөхцөлийн доор гэм буруутай эдийг бусдын нөлөө, хяналтын дор хүмүүжүүлэх, засан үжүүлэх боломж олгодог хорих болон засан хүмүүжүүлэх ажил лгэх ял эдлүүлэх хэлбэр мөн.

. Эрүүгийн хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн "хэргийн цол байдал" гэдэгт Эрүүгийн хуулийн 35 дугаар зүйлд заасан үцлагыг хөнгөрүүлэх нөхцөл байдлаас гадна гэмт хэрэг эгдсэн нөхцөл байдал, гарах болсон шалтгаан, сэдэлт, гэмт санаа гоо хэрэгжүүлсэн арга, түүнчлэн гэмт хэрэг үйлдэхэд оролцсон цоо, нийгэм, иргэдэд учруулсан хохирлын хэмжээ, түүнийгээ гасан байдал, гэм буруугаа ойлгосон байдал зэрэг тодорхой гэмт ийн болон гэм буруутай этгээдийн нийгмийн хор аюулын хэр кээг үлэмж багасгасан, тухайн этгээдэд оногдуулсан хорих буюу н хүмүүжүүлэх ажил хийлгэх ялыг биечлэн эдлүүлэх эдлагагүй гэсэн дүгнэлтэд хүргэсэн нөхцөл байдлуудыг ойлгоно.

. Эрүүгийн хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн "гэм утай этгээдийн хувийн байдал" гэдгийг гэмт хэрэг үйлдсэн эдийн гэмт хэрэг үйлдэхийн өмнө болон үйлдсэний дараах үеийн ммор, сурлага, иргэний болон олон нийтийн үүрэгт хандах

хандлага, ажил амьдралын хүрээн дэх зан төлөв, зуршил, хөдөлмөрийн чадвар, биеийн эрүүл мэнд, ам бүл, өөрийн бо орхийн орлого, амьдралын түвшин, ажил амьдралын лад туршлага, ял шийтгэл, шагнал урамшил зэрэг нөхцөл байд хамааруулан ойлгоно.

4. Мөн зүйл хэсгийн "ялыг биечлэн эдлүүлэх шаардлагагүй гэ дүгнэлтэд хүрнэ" гэдэг нь гэмт хэргийн нөхцөл байдал болон буруутай этгээдийн хувийн байдалд үнэлэлт өгсний үндсэн д шүүх тухайн этгээдийг заавал нийгмээс тусгаарлан хорих бо засан хүмүүжүүлэх ажил хийлгэх биечлэн эдлүүлэхгүйгээр хүс гаргасан буюу шүүхээс даалгасан байгууллагын захиргаа, хамт ол иргэдийн нөлөөллийн дор хүмүүжүүлэх, засан хүмүүжүү боломжтой гэж үзсэн үндэслэл бүхий дүгнэлтэд хүрэхийг ойлго Энэхүү дүгнэлтэд хүрсэн үндэслэлээ шүүх таслан шийдвэр тогтоолын хяналтын хэсэгт нэг бүрчлэн тодорхой нэрлэн з байвал зохино.

5. Эрүүгийн хуулийн 40-р зүйлийн 1 дэх хэсгийн "... тас шийдвэрлэх тогтоолыг биелүүлэхгүй байхаар шүүх тогтооно" гэсн тухайн гэм буруутай этгээдэд оногдуулсан хорих буюу за хүмүүжүүлэх ажил хийлгэх ялыг биечлэн эдлүүлэх шаардлаг гэсэн дүгнэлтэд хүрч түүнд Эрүүгийн хуулийн 40 дүгээр зүйл хэрэглэсэн шүүхийн таслан шийдвэрлэх тогтоолын заалтыг ой бөгөөд хянан харгалзах хугацаа дуусаагүй байхад уг хугаı зогсоохоор шүүх тогтоож болох ойлголт биш болно.

6. Шүүх гэм буруутай этгээдэд оногдуулсан хорих буюу за хүмүүжүүлэх ажил хийлгэх ялыг тэнсэхдээ тухайн этгээдийн ор суугаа сум, дүүргийн засаг дарга болон тэнсэхийг хүсэж ха хяналтандаа байлгаж хүмүүжүүлэхээр зөвшөөрсөн аж ахуйн н байгууллагын албан ёсны хүсэлтийг үндэслэж, хүсэлт гарга болович шүүх шаардлагатай гэж үзвэл өөрийн санаачлагаар түү засрал хүмүүжилд хяналт тавих үүргийг нутаг дэвсгэрийн цагдааг байгууллага, цэргийн анги, байгууллагад хариуцуулан Эрүүг хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 1,5 дахь хэсгийг баримтлан тэн хянан харгалзах хугацааг 1-5 жилийн хугацаагаар тогтооно. Х гэмт этгээдэд оногдуулсан ялыг тэнсэх хүсэлт гаргасан байгууллага иргэдийн хүсэлтийг хүлээж авах үндэслэлгүй гэж шүүх үзсэн бол тухай үндэслэлээ таслан шийдвэрлэх тогтоолд тодорхой зааж ба зохино.

7.Шүүхээс оногдуулсан хорих буюу засан хүмүүжүүлэх а хийлгэх ялыг аль ч шатны шүүх /анхан шатны болон давж заа хяналтын шатны шүүх/ тэнсэсэн тохиолдолд хянан харгалзах хуга таслан шийдвэрлэх тогтоолыг уншиж сонсгосон өдрөөс э

х бөгөөд тэнсэгдсэн этгээд хянан харгалзсан хугацаанд гэмт
шинээр үйлдээгүй бол уг хугацаа дуусмагц ял шийтгэлгүй
н гэж үзнэ.

Тэнсэгдсэн этгээд хянан харгалзах хугацаа дуусаагүй байхад
эр гэмт хэрэг үйлдвэл шүүх сүүлчийн хэрэгт нь зохих зүйл,
заасны дагуу ял оногдуулсны дараа Эрүүгийн хуулийн 38 дугаар
йн 1 дэх хэсгийг журамлан уг ял дээр түрүүчийн таслан
эрлэх тогтоолоор тэнсэгдсэн ялыг бүгдийг буюу заримыг
нэмэх аргаар эдлэх ялын хэмжээг тогтооно. Ийнхүү нэмж
сэн ялын дээд хязгаарыг Эрүүгийн хуулийн ерөнхий ангийн
7-р зүйлд заасан тухайн төрлийн ялын дээд хэмжээнээс
лж болохгүй. Харин 15 жилээс дээш хугацаагаар хорих ял
уулж болох онц хүнд гэмт хэрэг үйлдэж ял шийтгүүлсэн
ийн хорих ялыг 25 жилээс хэтрүүлж болохгүй.

аслан шийдвэрлэх тогтоолоор оногдуулсан хорих буюу засан
хүмүүжүүлэх ажил хийлгэх ялыг тэнсэхээс өмнө өөр гэмт хэрэг
н нь таслан шийдвэрлэх тогтоол гарсны дараа тогтоогдвол
дсэн ялыг сэргээж, Эрүүгийн хуулийн 37-р зүйлийг баримтлан
ялыг хүндэд нь багтаах, эсхүл хэрэг тус бүрд оногдуулсан
хамгийн хүнд ялтай зүйлийн ялын хэмжээний дотор бүгдийг
заримыг нэмэх замаар нэгтгэн эдлэх ялын хэмжээг тогтооно.

Таслан шийдвэрлэх тогтоолоор оногдуулсан хорих буюу засан
хүмүүжүүлэх ажил хийлгэх ялыг тэнсэсний дараа хянан харгалзах
анд дахин гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийн сүүлчийн гэмт хэрэгт
улсан ял нь тэнсэгдсэн ял дээр нэмж нэгтгэх боломжгүй, өөр
ын ял байгаа тохиолдолд урьдах тогтоолоор тэнсэгдсэн ялыг
г сэргээж, Эрүүгийн хуулийн 38-р зүйлийн 6-р заалтыг
глан сүүлчийн тогтоолоор оногдуулсан ялыг тусад нь
эхээр таслан шийдвэрлэх тогтоолд заана.

Ял тэнсэх нь тэнсэгдсэн ял дахин сэргээгдэж болох хууль
р даганаргыйг харгалзан үзэж үндсэн ялын хэмжээг хэргийн
, гэм буруутай этгээдийн хувийн байдалд тохируулан
улж, ямаар хянан харгалзах хугацааг оногдуулсан ялынхаа
втэй харьцуулан оновчтой тогтоож байвал зохино.

Хүнд гэмт хэрэг үйлдсэн буюу урьд нь хорих ял шийтгүүлж
эдэлж байсан, тэнсэгдэж байсан, таслан шийдвэрлэх тогтоол
тэхийн хойшлуулж байсан этгээд түүнчлэн анх удаа болович хэд
гэмт хэрэг үйлдсэн, эсхүл нэг төрлийн хэргийг давтан үйлдсэн
д оногдуулсан хорих буюу засан хүмүүжүүлэх ажил хийлгэх
энсэх нь хуулийн агуулга, төрийн ялын бодлогын шаардлага,
зорилгод үл нийцэх тул тийм этгээдэд Эрүүгийн хуулийн 40
зүйлийг туйлын хязгаартай хэрэглэж байх нь зүйтэй.

13. Хянан харгалзах хугацаанд хөдөлмөрийн сахилга, нийт
хэв журмыг зөрчсөн, эсхүл захиргааны шийтгэлийн буюу сахи
арга хэмжээ авагдаж итгэл найдварыг хөсөрдүүлсэн эт
оногдуулсан ялыг тэнссэнийг нь хүчингүй болгуулахаар гар
ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн хүсэлт засаг дарга, цаг
байгууллагын санал, прокурорын дүгнэлтийг тухайн нутаг дэвсгэ
шүүх хүлээн авч ЭБШ хуулийн 360 дугаар зүйл, Шүүхийн шийд
биелүүлэх тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заа
хуралдаанд прокурор, өмгөөлөгчийг оролцуулан хэлэлцээд захи
гарган шуурхай шийдвэрлэж байсугай.

14. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан БНМАУ-ын Эрүү
хуулийн 33 дугаар зүйлийг хэрэглэж байгаа шүүхийн практи
тухай БНМАУ-ын Дээд шүүхийн Бүгд хурлын 1984 оны
сарын 21-ний өдрийн 13 дугаар тогтоолыг хүчингүй бо
тооцсугай.

ЕРӨНХИЙ ШҮҮГЧ Д. ДЭМБЭРЭЛЦЭРЭН
ШҮҮГЧ М. ДАМИРАНСҮРЭН

МОНГОЛ УЛСЫН ДЭЭД ШҮҮХИЙН ТОГТООЛ

1998 оны 6 дугаар сарын 24 № 318 Улаанбаа хот

Шинээр илэрсэн нөхцөл байдлын улм
шүүхийн шийдвэрийг дахин хянах ту
ИХШХШ тухай хуулийн зарим зүйл,
заалтыг тайлбарлах тухай

Иргэний хэрэг шүүхэд, хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн ш
илэрсэн нөхцөл байдлын улмаас шүүхийн шийдвэрийг дахин
талаарх зарим зүйл, хэсэг заалтыг нэг мөр ойлгох, зөв хэр
явдлыг хангах зорилгоор Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 50
зүйлийн 1 дэх хэсгийн 4 дүгээр заалтыг удирдлага болгон М
Улсын Дээд шүүхээс ТОГТООХ нь:

Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн
зүйл, хэсэг, заалтыг доор дурьдсанаар тайлбарласугай.

1. Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай Монгол
хуулийн /цаашид "хууль" гэх/ 188 дугаар зүйлийн 2 дахь хэ

х заалтын "шүүхийн шийдвэр гаргах үед хэргийн оролцогчдод мэдэгдээгүй буюу мэдэгдэх боломжгүй байсан нотлох баримт бол" гэдгийг иргэний хэрэг хянан шийдвэрлэх үед зохигчид тэдний төлөөлөгчид, өмгөөлөгчид шүүхэд гаргаж өгөөгүй, члэн хүсэлт тавиагүйн улмаас шүүх хуульд заасны дагуу гаргуулж үй учир шүүгч, шүүх бүрэлдэхүүнд мэдэгдээгүй бөгөөд мэдэгдэх мжгүй байсан, тухайн хэргийн хувьд шинэ нөхцөл байдал юсон нотлох баримт шүүхийн шийдвэр гарсны дараа илэрч гдсныйг ойлгоно. Энэ нотлох баримт нь хэргийг шийдвэрлэхэд холбогдолтой, анхан шатны журмаар зайлшгүй дахин хянан шэхэд хүргэхээр байна.

Хуулийн 166 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан "шинэ нотлох мт" гэдэгт хэргийг анхан шатны шүүхээр хянан хэлэлцэхэд гчид мэдэж байсан буюу мэдэх боломжтой байсан, шүүхэд гаргах элүүлэх бололцоотой байсан боловч хуулийн 37 дугаар зүйлийн х хэсэгт заасан нотлох баримтаа өөрөө гаргаж өгөх, цуглуулах э гүйцэтгээгүйн улмаас анхан шатны шүүхийн шийдвэр гарсны дээд шатны шүүхэд нөхөн ирүүлсэн нотлох баримтыг ойлгоно.

Харин хуулийн 37 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасназар ийг хянан шийдвэрлэхэд зайлшгүй шаардлагатай нотлох баримт ор, байгууллага, хувь хүний нууцтай холбоотой, өөр улс, орон т байгаа учир зохигч тэдгээрийг өөрөө олж авах боломжгүй ны улмаас болон туршилт, үзлэг, шинжилгээ хийлгэх гэрчийг аалгах зэрэг зохигчийн хүсэлтээр шүүх бүрдүүлбэл зохих үүргээ үүлээгүйгээс шүүхийн шийдвэр гарсны дараа уг нотлох мтыг гаргаж ирүүлсэн, шүүх нотлох баримтыг буруу үнэлсэн, буруу хэрэглэсэн нь шинээр илэрсэн нөхцөл байдлын улмаас ийн шийдвэрийг дахин хянах үндэслэл болохгүй бөгөөд түүнийг тын журмаар хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаагаар шэрлэнэ.

Хуулийн 188 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2 дугаар заалтын хийн шийдвэр гаргах үндэслэл болсон нотлох баримт худал мч ... болох нь тогтоогдвол" гэдэгт шүүхийн шийдвэрийн лэл болсон гэрчийн мэдүүлэг, шинжээчийн дүгнэлт хуурамч н, орчуулга худалташаа байсан, эд мөрийн баримт болон йн нотлох баримтыг хуурамчаар бүрдүүлсэн болох нь зохих ын дагуу шалгагдан тогтоогдож гэм буруутай этгээдэд эрүүгийн цлага хүлээлгэсэн шүүхийн таслан шийдвэрлэх тогтоол гарч тогтолдер болсон байхыг, мөн энэ заалтын "шүүгч, иргэдийн лөгч, шүүх хуралдааны нарийн бичгийн дарга, гэрч, шинжээч, лагч, хэргийн оролцогчдын уг хэргийг шийдвэрлэх үед гаргасан л/эс үйлдэл/ эрүүгийн гэмт хэрэг болох нь хуулийн хүчин

тогөлдөр болсон таслан шийдвэрлэх тогтоолоор тогтоогдвол" гэд
шүүгч, эохигч, иргэдийн төлөөлөгч, шүүх хуралдааны на
бичгийн дарга, гэрч, шинжээч, орчуулагч, хэргийн
оролцогчдын тухайн хэргийг хянан шийдвэрлэхтэй холбо
ажиллагаа /үйлдэл, эс үйлдэл/ хууль бус байсны улмаас хуул
буюу үндэслэлгүй шийдвэр гаргасан нь тогтоогдож, тэдэнд эрүү
хариуцлага хүлээлгэсэн таслан шийдвэрлэх тогтоол хүчин төгө
болсныг тус тус хамааруулан ойлгоно. Хөөн хэлэлцэх ху
өнгөрсөн, өршөөл үзүүлсэн зэргээс гэм буруутай этгээдэд эрүү
хариуцлага хүлээлгэх үндэслэлгүй болсон бол тэдний гэм буру
үйлдлийг мөрдөн байцаалтаар тогтоосноор шинэ нөхцөл ба
илэрсэн гэж үзэж болно.

5. Хуулийн 188 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 3 дугаар заа
"шүүхийн шийдвэр гарах үндэслэл болсон шүүхийн та
шийдвэрлэх тогтоол буюу шийдвэр, эсхүл төр, захиргааны б
бусад байгууллагын шийдвэр нь хууль бус байсны улмаас хүчи
болсон" гэдэгт шүүхийн шийдвэрийн үндэслэл болсон шүү
таслан шийдвэрлэх тогтоол, шийдвэр, захирамж, шийтгэвэр,
захиргааны болон бусад байгууллагын тогтоол, захирамж, ту
хэрэг шийдвэр зөвхөн хууль бус байсны улмаас түүнийг
тогтоомжид заасан эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан
журмын дагуу хүчингүй болгосон байхыг ойлгоно.

6. Хуулийн 189 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан"шүү
шийдвэрийг шинээр илэрсэн нөхцөл байдлын улмаас дахин хян
тухай хүсэлт гаргаж байгаа шүүхийн нэр, хүсэлт гаргагчийн нэр
шийдвэрийг нь хянуулах шүүхийн нэр, шүүхийн шийдвэрийн он
өдөр дугаар; шинээр илэрсэн нөхцөл байдлыг нотолсон нө
баримтуудыг хавсаргасан буюу тэдгээрийн байгаа газар, илэ
хугацааг заасан байвал зохино.

7. Хуулийн 189 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн шүү
шийдвэрийг шинээр илэрсэн нөхцөл байдлын улмаас дахин хян
тухай хүсэлтийг "шийтгэх хянах үндэс бий болсноос хойш эо
гуравдагч этгээд, тэдгээрийн төлөөлөгч буюу өмгөөлөгч, про
гаргах эрхтэй" гэснийг нь уг хүсэлтийг шүүхийн шийдвэрийн
үндэслэл болсон нотлох баримт худал, хуурамч, эсхүл ш
иргэдийн төлөөлөгч, прокурор, шүүх хуралдааны нарийн бич
дарга, гэрч, шинжээч, орчуулагч хэргийн оролцогчдоос гар
үйлдэл, эс үйлдэл эрүүгийн гэмт хэрэг болохыг тогтоосон т
шийдвэрлэх тогтоол хүчин төгөлдөр болсон буюу түүнийг х
заасан журмын дагуу шалгаж тогтоосон үеэс уг хүсэлтийг гарга
үүсна гэж ойлгох бөгөөд энэ эрхийн хөөн хэлэлцэх хугацаа ир
хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу гурван жил ба

Хуулийн 190 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн "шүүхийн вэрийг шинээр илэрсэн нөхцөл байдлын улмаас дахин хянуулах хүсэлтийг энэ хуулийн 170, 184 дүгээр зүйлд заасан журмаар хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэнэ" гэдгийг давж заалдах л гараагүйн улмаас гарснаасаа хойш 10 хоногийн дараа хүчин дөр болсон шүүхийн шийдвэр, гарсан өдрөөсөө хүчин төгөлдөр н давж заалдах болсон шүүхийн шийдвэр, гарсан өдрөөсөө төгөлдөр болсон давж заалдах шатны шүүхийн магадлал, тын шатны шүүхийн тогтоолыг шинээр илэрсэн нөхцөл ын улмаас дахин хянуулах тухай эрх бүхий этгээдээс гаргасан гийг хуулийн 184 дүгээр зүйлд заасан журмаар хяналтын шатны хуралдаанаар хянан хэлэлцэж, шийдвэрлэхийг хамааруулан но. Харин давж заалдах гомдол, эсэргүүцлийн үндэслэлд шинэ л байдал заасан байвал хуулийн 170 дугаар зүйлд заасны дагуу заалдах шатны журмаар хянан шийдвэрлэнэ.

Хуулийн 190 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн "шүүх хүсэлтийг хэлэлцээд түүнийг хангах эсхүл хангахаас татгалзах тухай л гаргана" гэдгийг шүүхийн шийдвэрийг шинээр илэрсэн л байдлын улмаас дахин хянахад хуулийн 177 дугаар зүйл, 187 зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан эсэргүүцэл бичих, түүнийг н авах эрх үл хамаарах бөгөөд эрх бүхий этгээдийн хүсэлтийг лэн хэргийг хяналтын шатны шүүх хуралдаанаар шууд хянан лэж, уг хүсэлтийг хангах буюу хангахаас татгалзах тухай тогтоол а гэж ойлгож хэрэглэнэ.

Хуулийн 190 дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсгийн "хэргийг ердийн ар хэлэлцэх" гэдгийг шинээр илэрсэн нөхцөл байдлын улмаас йн шийдвэрийг дахин хянуулах хүсэлтийг шүүх хяналтын журмаар хянан хэлэлцээд түүнийг хангаж шүүхийн эрийг хүчингүй болгож, хэргийг анхан шатны журмаар дахин хэлэлцүүлэхэд хуулийн 81 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн лангаар шийдвэрлэж гаргасан анхан шатны шүүхийн шийдвэр гүй болж хэргийг дахин хянан шийдвэрлэх тохиолдолд түүнийг гчийн бүрэлдэхүүнтэйгээр хянан шийдвэрлэх заалт хамаарахгүй ойлгож хэрэглэнэ. Ийнхүү хэргийг ердийн журмаар гүүлэхдээ шинээр илэрсэн нөхцөл байдалтай уялдан хэргийг эрлэх харьяалал өөрчлөгдвөл хяналтын шатны шүүх зохих а шилжүүлнэ.

Хуулийн 129 дүгээр зүйлийн "шүүхийн тогтоол, шүүгчийн мжийг хэргийн байдал өөрчлөгдсөнтэй холбогдуулан тухайн йн тогтоол, шүүгчийн захирамжаар хүчингүй болгох буюу лж болно" гэсэн заалтыг "шүүхийн тогтоол, шүүгчийн мж, гэдэгт анхан шатны шүүхээс иргэний хэргийг хянан

шийдвэрлээд Монгол Улсын нэрийн өмнөөс гаргасан шийдвэр бусад хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа явуулах болон шийд биелүүлэхтэй холбогдуулан гаргасан шүүхийн тогтоол, шүүгч захирамжийг хамааруулан ойлгоно.

12. Мөн зүйлийн "хэргийн байдал өөрчлөгдөх" гэдэгт бичг гаргасан шүүхийн тогтоол, шүүгчийн захирамж хүчин төгөл болсны дараа хуулийн 188 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан адилтгах нөхцөл байдал шинээр илэрсэн, тогтоол, захира гаргахдаа хууль зөрчсөн, хэргийн оролцогч ба бусад этгээдийн ху ёсны эрх, ашиг сонирхол зөрчигдсөн нь илэрхий болсон зэрг хамааруулан ойлгох бөгөөд энэ үндэслэлээр хэргийн оролцогча гаргасан хүсэлтийг тухайн шүүх буюу шүүгч эсхүл тухайн шүүх өөр бүрэлдэхүүн буюу шүүгч тогтоол, захирамж гарган шүүх тогтоол, захирамжийг хүчингүй болгох буюу өөрчилж болно. ; тохиолдолд хүчингүй болгох, өөрчлөх тогтоол, захирамжийг д заалдах шатны шүүх болон хяналтын шатны шүүх хянан ү магадлал, тогтоол гаргаагүй байвал зохино.

13. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Хуулийн хүчин төгөл болсон шүүхийн шийдвэр, магадлал, тогтоолыг шинээр илэр нөхцөл байдлаас хянах журмын тухай" Дээд шүүхийн бүгд хура 1991 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 36 дугаар тогтоолын 1,2,3 дугаар заалт, Дээд шүүхийн зарим тайлбаруудыг хүчингүй бол нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай "Монгол Улсын Дээд шүүхийн 1 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдрийн 399 дүгээр тогтоолын 2 д заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

ЕРӨНХИЙ ШҮҮГЧ **Д. ДЭМБЭРЭЛЦЭРЭН**

ШҮҮГЧ **А. ДОРЖГОТОВ**

СЭТГҮҮЛИЙН ЗӨВЛӨЛ

Ерөнхий эрхлэгч	Л. Цог
Хариуцлагатай нарийн бичгийн дарга	Б. Ганбат
Гишүүд:	С. Баяр С. Батмөнх Ч. Дашням М. Төрбаяр Б. Энэбиш
Техник редактор	С. Итгэлт
Уншиж хянасан	Сан. Жаргалсайхан Б. Янжинлхам

Үйлдвэрт шилжүүлсэн 1998 оны 11-р сарын 18-нд. Өрөлтөд 1998 оны 11-р сарын 23-нд. Хэвлэлтэд 1998 оны 12-р сарын 15-нд. Хэвлэлийн хуудас 6.5 Хэвлэсэн тоо 3671 ш

Манай хаяг: Улаанбаатар-12
Төрийн ордон. Утас 322838

Төр, Засгийн Үйлчилгээ Аж Ахуйг
Эрхлэх Газрын харьяа
Хэвлэх үйлдвэр